

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΟΘ ΕΠΑΛ

1° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Θέμα #24793

ΘΕΜΑ 2ο

α) Ποιο είναι το αντικείμενο της Πολιτικής Οικονομίας ή αλλιώς της Οικονομικής Επιστήμης (μον 2) και ποιες είναι οι τέσσερις κατηγορίες, ερωτημάτων που προκύπτουν (μον 8); (Μονάδες 10)

β) Στην απλή οικονομία του Κρούσου, η κοινωνία, δηλ. ο ίδιος ο Κρούσος, πρέπει να απαντήσει και στα τέσσερα ερωτήματα που ετέθησαν πιο πάνω. Ζητείται να περιγράψετε με την χρήση παραδειγμάτων. (Μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Αντικείμενο της Πολιτικής Οικονομίας (ή της Οικονομικής Επιστήμης) είναι η μελέτη των οικονομικών προβλημάτων που δημιουργούνται μέσα σε μια κοινωνία. Τα προβλήματα αυτά είναι πολλά και ποικίλα. (μον 2) Μπορούν να καταταγούν σε τέσσερις κατηγορίες, που μπορούν να εκφραστούν με τη μορφή ερωτημάτων ως εξής: (i) Ποια προϊόντα παράγονται σε μια κοινωνία και σε τι ποσότητες, (σε μια ορισμένη χρονική περίοδο, π.χ. ένα έτος);

(ii) Με ποιον τρόπο παράγονται αυτά τα προϊόντα;

(iii) Πώς γίνεται η διανομή των προϊόντων στα μέλη της κοινωνίας;

(iv) Πώς μπορεί να αυξηθεί η ποσότητα των παραγόμενων προϊόντων, πώς δηλαδή αναπτύσσεται η οικονομία μιας κοινωνίας. (μον 8) (Μονάδες 10)

β) Το πρώτο ερώτημα αφορά τις ενέργειες που πρέπει να κάνει ο Κρούσος για να επιβιώσει, δηλ. για να εξασφαλίσει τροφή, ένδυση και στέγη. Τι θα κάνει ο Κρούσος; Θα συλλέξει καρπούς από τα δέντρα και τα φυτά, θα ψαρέψει ή θα κυνηγήσει, για να εξασφαλίσει τροφή; Θα κατασκευάσει μια καλύβα ή θα βρει κάποια σπηλιά για να μην παγώσει τη νύχτα; Τα ερωτήματα αυτά είναι ουσιαστικά και έχουν σχέση με το ποια και πόσα προϊόντα θα παραχθούν σ' αυτήν την οικονομία με τους δεδομένους οικονομικούς πόρους. Ας υποθέσουμε ότι ο Κρούσος αποφασίζει να φτιάξει μια καλύβα. Τι υλικά από εκείνα που διαθέτει θα χρησιμοποιήσει; Πώς θα τα συνδυάσει; Σε ποιο σημείο του νησιού θα τη φτιάξει; Τα ερωτήματα αυτά έχουν σχέση με τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, με τη δεύτερη δηλ. κατηγορία προβλημάτων. Στην ουσία αναφέρονται στην τεχνολογία της παραγωγικής διαδικασίας.

Το τρίτο, της διανομής των προϊόντων, δεν έχει έννοια στην περίπτωση της οικονομίας του ενός ατόμου. Ό,τι παράγει ο Κρούσος με τα διαθέσιμα υλικά ανήκει σε αυτόν διότι δεν υπάρχει άλλο άτομο. Αν υπήρχε και συμμετείχε στην παραγωγή σε συνεργασία με τον Κρούσο, τότε θα προέκυπτε το πρόβλημα της διανομής των προϊόντων μεταξύ των δύο ατόμων.

Το τέταρτο, αυτό της οικονομικής ανάπτυξης, έχει σχέση με τους τρόπους που πρέπει να σκεφτεί ο Κρούσος, για να αυξήσει την ποσότητα των προϊόντων που μπορεί να παράγει. Μπορεί, π.χ., να φτιάξει δίχτυ για να ψαρεύει μεγαλύτερη ποσότητα ψαριών, να επινοήσει παγίδες για να πιάνει ζώα ή να φτιάξει σκάλες για τη συλλογή των καρπών. Με τους τρόπους αυτούς ο Κρούσος δημιουργεί κεφάλαιο και τεχνολογία και αναπτύσσει την οικονομία του. (Μονάδες 15)

Θέμα #24815

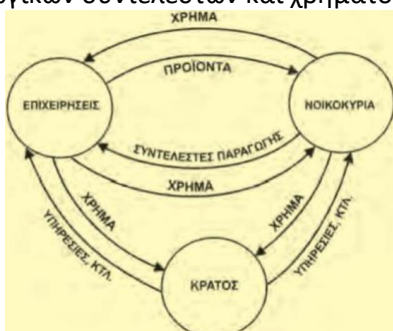
ΘΕΜΑ 2ο

α) Τι χαρακτηρίζει ο όρος οικονομικό κύκλωμα (μον. 2) ποιες σχέσεις περιλαμβάνει στην απλούστερη μορφή του (μον. 3) και τι δείχνει (μον. 3); (Μονάδες 8)

β) Να σχεδιάσετε το οικονομικό κύκλωμα (μον. 7) και να αναλύσετε τις ροές που αναπτύσσονται μεταξύ των μονάδων (μον. 10). (Μονάδες 17)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο όρος οικονομικό κύκλωμα χαρακτηρίζει το σύνολο των σχέσεων που δημιουργούνται μεταξύ των βασικών μονάδων ενός οικονομικού συστήματος. (μον.2) Στην απλούστερη μορφή του, το οικονομικό κύκλωμα περιλαμβάνει τις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων, νοικοκυριών και κράτους (μον. 3) και δείχνει τις ροές αγαθών, παραγωγικών συντελεστών και χρήματος που παρατηρούνται στην οικονομία. (μον. 3) (Μονάδες 8)

β)

Το διάγραμμα που περιγράφει το οικονομικό κύκλωμα, δείχνει ότι μεταξύ επιχειρήσεων και νοικοκυριών υπάρχουν δύο αντίθετες ροές. Τα προϊόντα που παράγονται από τις επιχειρήσεις ρέουν προς τα νοικοκυριά όπου και καταναλώνονται. Οι παραγωγικοί συντελεστές που κατέχουν τα νοικοκυριά ρέουν προς τις επιχειρήσεις όπου μετατρέπονται σε προϊόντα. Για καθεμία από τις ροές αυτές υπάρχει μια αντίθετη ροή χρήματος. Βέβαια υπάρχουν και συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, οι οποίες όμως δεν εμφανίζονται στο διάγραμμα. Το Κράτος εμφανίζεται να δημιουργεί ροές και με τις επιχειρήσεις και με τα νοικοκυριά προς τα οποία προσφέρει υπηρεσίες και υλικά αγαθά και από τα οποία εισπράττει χρηματικά ποσά. (μον. 10) (Μονάδες 17)

Θέμα #24270

ΘΕΜΑ 2ο

α) Από τις ιδιότητες των αναγκών να περιγράψετε τον κορεσμό. (Μονάδες 11)

β) Από τους βασικούς λόγους που συντελούν στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών να περιγράψετε την συνήθεια και την μίμηση. (Μονάδες 14)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Οι ανάγκες ως σύνολο είναι απεριόριστες ή ακόρεστες, αλλά κάθε μια ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό. Αυτό σημαίνει ότι σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όσο αυξάνεται η ποσότητα ενός συγκεκριμένου αγαθού που χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση μιας ανάγκης, τόσο η ένταση αυτής της ανάγκης μειώνεται, ώσπου επέρχεται πλήρης ικανοποίηση ή κορεσμός. Αυτός ο κορεσμός είναι προσωρινός. Για παράδειγμα, η ανάγκη για νερό από ένα διψασμένο άτομο μετά την κατανάλωση ορισμένης ποσότητας νερού παύει να υφίσταται προσωρινά. Η ταχύτητα με την οποία επέρχεται ο κορεσμός μιας ανάγκης είναι θέμα υποκειμενικό, δηλαδή διαφέρει από άτομο σε άτομο. Παράδειγμα, η ανάγκη για κρέας ή αυτοκίνητα ικανοποιείται με ποσότητες που δεν είναι ίδιες για όλα τα άτομα. (Μονάδες 11)

β) Η συνήθεια. Η τάση των ανθρώπων να ζητούν την επανάληψη μιας απόλαυσης από τη χρησιμοποίηση ενός αγαθού οδηγεί τελικά στην ανάγκη γι' αυτό το αγαθό. Οι άνθρωποι συνθιζούν εύκολα σε νέα προϊόντα, όταν τα χρησιμοποιήσουν αρκετές φορές. Ακούμε συχνά την έκφραση "το συνήθισα και μου έγινε ανάγκη".

Η μίμηση. Η έμφυτη τάση των ανθρώπων να μιμούνται τους άλλους συντελεί στη δημιουργία νέων αναγκών. Για παράδειγμα, η κατανάλωση χριστουγεννιάτικων δέντρων στη χώρα μας είναι αποτέλεσμα μίμησης εθίμου άλλης χώρας. (Μονάδες 14)

Θέμα #24265

ΘΕΜΑ 2ο

α) Από τους βασικούς λόγους που συντελούν στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών να περιγράψετε την τεχνολογία και την μίμηση. (Μονάδες 12)

β) Από τις ιδιότητες των αναγκών να περιγράψετε τον κορεσμό. (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Η τεχνολογία. Αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου είναι η συνεχής ανακάλυψη νέων προϊόντων. Από τα νέα αυτά προϊόντα, άλλα καλύπτουν περισσότερο ικανοποιητικά τις ήδη υπάρχουσες ανάγκες, όπως η ηλεκτρονική φωτογραφική μηχανή, και άλλα δημιουργούν νέες ανάγκες, όπως ο ηλεκτρονικός υπολογιστής.

Η μίμηση. Η έμφυτη τάση των ανθρώπων να μιμούνται τους άλλους συντελεί στη δημιουργία νέων αναγκών. Για παράδειγμα, η κατανάλωση χριστουγεννιάτικων δέντρων στη χώρα μας είναι αποτέλεσμα μίμησης εθίμου άλλης χώρας. (Μονάδες 12)

β) Οι ανάγκες ως σύνολο είναι απεριόριστες ή ακόρεστες, αλλά κάθε μια ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό. Αυτό σημαίνει ότι σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όσο αυξάνεται η ποσότητα ενός συγκεκριμένου αγαθού που χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση μιας ανάγκης, τόσο η ένταση αυτής της ανάγκης μειώνεται, ώσπου επέρχεται πλήρης ικανοποίηση ή κορεσμός. Αυτός ο κορεσμός είναι προσωρινός. Για παράδειγμα, η ανάγκη για νερό από ένα διψασμένο άτομο μετά την κατανάλωση ορισμένης ποσότητας νερού παύει να υφίσταται προσωρινά. Η ταχύτητα με την οποία επέρχεται ο κορεσμός μιας ανάγκης είναι θέμα υποκειμενικό, δηλαδή διαφέρει από άτομο σε άτομο. Παράδειγμα, η ανάγκη για κρέας ή αυτοκίνητα ικανοποιείται με ποσότητες που δεν είναι ίδιες για όλα τα άτομα. (Μονάδες 13)

Θέμα #24266

ΘΕΜΑ 2ο

α) Από τις διακρίσεις των αγαθών να περιγράψετε τα Διαρκή και τα Καταναλωτά αγαθά (μον.8) και να δώσετε δύο παραδείγματα σε κάθε κατηγορία αγαθών (μον.4). (Μονάδες 12)

β) Να αναπτύξετε ποια ονομάζονται ελεύθερα και ποια οικονομικά αγαθά. Να αναφέρετε ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό των οικονομικών αγαθών. (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Διαρκή είναι εκείνα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλές φορές για τον ίδιο σκοπό, χωρίς να μεταβληθεί η φυσική τους υπόσταση. Καταναλωτά είναι εκείνα που μόνο μια φορά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό

που έχουν παραχθεί.(μον.8) Διαρκή: Π.χ. τα έπιπλα, τα ρούχα, τα αυτοκίνητα κτλ. Καταναλωτά : Π.χ. τα τρόφιμα, τα καυσόξυλα, η βενζίνη, τα τσιγάρα κτλ.(μον.4) (Μονάδες 12)

β) Ορισμένα από τα αγαθά αυτά βρίσκονται ελεύθερα στη φύση, όπως το φως, η θερμότητα του ήλιου, κτλ. Τα αγαθά αυτά συνήθως ονομάζονται ελεύθερα αγαθά και δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης της Οικονομικής Επιστήμης. Αντίθετα, η Οικονομική Επιστήμη μελετάει εκείνα τα αγαθά που είναι αποτέλεσμα της παραγωγικής προσπάθειας των ανθρώπων. Αυτά ονομάζονται οικονομικά αγαθά ή προϊόντα (επειδή παράγονται με κάποια διαδικασία) ή εμπορεύματα (επειδή γίνονται αντικείμενα αγοράς και πώλησης). Το κύριο χαρακτηριστικό των οικονομικών αγαθών είναι ότι βρίσκονται σε περιορισμένες ποσότητες σε σχέση με τις ανάγκες που ικανοποιούν. (Μονάδες 13)

Θέμα #24800

ΘΕΜΑ 2ο

Η επιβίωση και η ευδαιμονία των ατόμων σε μια σύγχρονη οικονομία απαιτεί την ύπαρξη πολλών υλικών αντικειμένων ή υπηρεσιών με τα οποία ικανοποιούνται οι ανάγκες τους. Ζητείται:

α) Να δώσετε δύο παραδείγματα αγαθών που βρίσκονται ελεύθερα στη φύση (μον. 2) και να αναφέρετε αν αποτελούν αντικείμενο μελέτης της Οικονομικής Επιστήμης (μον. 3). (Μονάδες 5)

β) Ποια αγαθά μελετάει η Οικονομική Επιστήμη (μον. 2) και πως ονομάζονται (μον.2), δικαιολογήστε (μον. 4). (Μονάδες 8)

γ) Ποιο είναι το κύριο χαρακτηριστικό των παραπάνω αγαθών; (Μονάδες 6)

δ) Να αναφέρετε ποια είναι τα κριτήρια με τα οποία μπορούν να ταξινομηθούν τα αγαθά; (Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ορισμένα από τα αγαθά που βρίσκονται ελεύθερα στη φύση είναι, το φως, η θερμότητα του ήλιου, κτλ. (μον. 2) Τα αγαθά αυτά συνήθως ονομάζονται ελεύθερα αγαθά και δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης της Οικονομικής Επιστήμης. (μον. 3) (Μονάδες 5)

β) Η Οικονομική Επιστήμη μελετάει εκείνα τα αγαθά που είναι αποτέλεσμα της παραγωγικής προσπάθειας των ανθρώπων. (μον. 2) Αυτά ονομάζονται οικονομικά αγαθά ή προϊόντα (μον. 1) (επειδή παράγονται με κάποια διαδικασία) (μον. 2) ή εμπορεύματα (μον. 1) (επειδή γίνονται αντικείμενα αγοράς και πώλησης). (μον. 2) (Μον. 8)

γ) Το κύριο χαρακτηριστικό των οικονομικών αγαθών είναι ότι βρίσκονται σε περιορισμένες ποσότητες σε σχέση με τις ανάγκες που ικανοποιούν. (Μονάδες 6)

δ) (i) Υλικά και Άυλα αγαθά ή Υπηρεσίες

(ii) Διαρκή και Καταναλωτά Αγαθά

(iii) Κεφαλαιουχικά και Καταναλωτικά Αγαθά (Μονάδες 6)

Θέμα #24267

ΘΕΜΑ 2ο

α) Από τις διακρίσεις των αγαθών να περιγράψετε την διάκριση σε Κεφαλαιουχικά και σε Καταναλωτικά αγαθά (μον. 8) και να δώσετε δύο παραδείγματα σε κάθε διάκριση (μον. 4). (Μονάδες 12)

β) Να περιγράψετε πως παρεμβαίνει το κράτος στην οικονομική ζωή των επιχειρήσεων (μον.6) και πως στην οικονομική ζωή των νοικοκυριών (μον.7). (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Κεφαλαιουχικά αγαθά είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία από την οποία παράγονται άλλα αγαθά. (μον. 4).

Καταναλωτικά αγαθά είναι εκείνα που χρησιμοποιούνται για την άμεση ικανοποίηση των αναγκών των ανθρώπων, δηλαδή για κατανάλωση (μον. 4).

Π.χ. Κεφαλαιουχικά αγαθά είναι το τρακτέρ που χρησιμοποιείται στην αγροτική παραγωγή, ο αργαλειός που χρησιμοποιείται για την παραγωγή υφάσματος, το κτίριο ενός εργοστασίου. (μον. 2).

Π.χ. Καταναλωτικά αγαθά είναι τα πορτοκάλια, η γραβάτα, το στερεοφωνικό κτλ. (μον. 2). (Μονάδες 12)

β) Παρεμβαίνει στην οικονομική ζωή των επιχειρήσεων με την επιβολή φορολογίας και με την παροχή διάφορων διευκολύνσεων (μον. 6). Επίσης, παρεμβαίνει στην οικονομική ζωή των νοικοκυριών με την επιβολή φόρων και με την παροχή επιδομάτων, διάφορων αγαθών κτλ. Παράλληλα, το κράτος ασκεί διάφορες παραγωγικές λειτουργίες για "δωρεάν" παροχή αγαθών στους πολίτες, όπως προστασία, παιδεία, περίθαλψη κτλ. (μον. 7). (Μονάδες 13)

Θέμα #24719

ΘΕΜΑ 2ο

Τα προϊόντα της παραγωγής, δηλαδή τα οικονομικά αγαθά, από άλλους πωλούνται και από άλλους αγοράζονται. Ο χώρος όπου γίνονται αγοραπωλησίες ονομάζεται αγορά. Ζητείται:

α) Να περιγράψετε τι περιλαμβάνει η έννοια της αγοράς. (Μονάδες 13)

β) Να αναφέρετε τρία (3) παραδείγματα αγορών, που αναφέρονται με το όνομα των αγαθών που είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας τους. (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Η έννοια της αγοράς δεν περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό χώρο, αλλά περιλαμβάνει όλα εκείνα τα μέσα με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μια αγοραπωλησία και όλους τους σχετικούς χώρους. (Μονάδες 13)
- β) Συχνά οι αγορές αναφέρονται με το όνομα των αγαθών που είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας, όπως η αγορά γης ή ακόμα η αγορά αγροτικής γης, η αγορά τίτλων (ομολόγων και μετοχών) στο χρηματιστήριο, η αγορά εργασίας κτλ. (Μονάδες 12)

Θέμα #25771

ΘΕΜΑ 2ο

Οι επιχειρήσεις είναι παραγωγικές μονάδες με διάφορες νομικές μορφές (ανώνυμη εταιρεία, ΕΠΕ κτλ.), με διαφορετικό μέγεθος και αντικείμενο στις οποίες ένα ή περισσότερα άτομα παίρνουν αποφάσεις σχετικά με την παραγωγή. Ζητείται:

- α) Να περιγράψετε τι προσδιορίζεται με αυτές τις αποφάσεις. (Μονάδες 15)
- β) Να περιγράψετε τον αντικειμενικό σκοπό των επιχειρήσεων (μον. 5) και τι πρέπει να κάνει μια επιχείρηση για να πετύχει τον αντικειμενικό σκοπό (μον. 5). (Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Με τις αποφάσεις αυτές προσδιορίζεται:

(α) τι προϊόν θα παράγει η επιχείρηση, (β) σε τι ποσότητα θα το παράγει, (γ) ποια μέθοδο παραγωγής θα χρησιμοποιήσει, δηλαδή ποια τεχνολογία, (δ) σε ποιο μέρος θα εγκατασταθεί η επιχείρηση, (ε) σε ποια τιμή θα πουλάει το προϊόν, και διάφορα άλλα μικρότερης σημασίας προβλήματα της. (Μονάδες 15)

β) Αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης και οδηγός της στη λήψη των διάφορων αποφάσεων είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, δηλαδή η επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους (μον. 5). Μια επιχείρηση, για να πετύχει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος, πρέπει να πουλάει όσο το δυνατό μεγαλύτερες ποσότητες του προϊόντος στη μεγαλύτερη δυνατή τιμή και να παράγει τις ποσότητες αυτές με το χαμηλότερο δυνατό κόστος (μον. 5).

(Μονάδες 10)

Θέμα #24720

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε ποιος είναι ο αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης. (Μονάδες 9)
- β) Τι πρέπει να κάνει μια επιχείρηση, για να πετύχει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος; (Μονάδες 6)
- γ) Πως είναι η προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση του κέρδους, στις μεγάλες επιχειρήσεις (μον. 5) και πως είναι στις μικρές επιχειρήσεις (μον. 5); (Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης και οδηγός της στη λήψη των διάφορων αποφάσεων είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, δηλαδή η επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους. (Μονάδες 9)

β) Μια επιχείρηση, για να πετύχει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος, πρέπει να πουλάει όσο το δυνατό μεγαλύτερες ποσότητες του προϊόντος στη μεγαλύτερη δυνατή τιμή και να παράγει τις ποσότητες αυτές με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. (Μονάδες 6)

γ) Στις μεγάλες επιχειρήσεις με μεγάλα χρηματικά κεφάλαια και με πολυπληθές εργατικό δυναμικό και με επιστημονικό προσωπικό, η προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση του κέρδους είναι φανερή και προγραμματισμένη (μον. 5).

Σε μικρές επιχειρήσεις, όπως μια βιοτεχνία ή ένα μικρό εμπορικό στη γειτονιά σας, η προσπάθεια για το μέγιστο κέρδος μπορεί να μην είναι συνειδητή ή φανερή. Ακόμη, ένας μικροεπιχειρηματίας μπορεί να αποβλέπει σε ένα ορισμένο εισόδημα, χωρίς να ενδιαφέρεται για το μέγιστο (μον. 5). (Μονάδες 10)

Θέμα #24268

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε τις οικονομικές αποφάσεις που καλείται να πάρει το νοικοκυριό σχετικά με τη χρησιμοποίηση του εισοδήματός του. (Μονάδες 9)
- β) Να περιγράψετε τους συντελεστές παραγωγής «Έδαφος» και «Κεφάλαιο» (μον. 12) και να δώστε δύο παραδείγματα στο καθένα συντελεστή παραγωγής (μον. 4). (Μονάδες 16)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το νοικοκυριό παίρνει τρεις οικονομικές αποφάσεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση του εισοδήματός του:

(i) πόσο μέρος του εισοδήματος θα καταναλώσει, δηλαδή θα δαπανήσει για αγορά διάφορων αγαθών και πόσο θα αποταμιεύσει, δηλαδή θα φυλάξει για να δαπανήσει στο μέλλον,

(ii) το μέρος που θα καταναλωθεί, σε ποια προϊόντα και σε ποιες αναλογίες θα δαπανηθεί, και

(iii) το μέρος του εισοδήματος που θα αποταμιευθεί, πότε θα χρησιμοποιηθεί και για ποιο σκοπό. (Μονάδες 9)

β) Έδαφος (ή Γη): Ο συντελεστής έδαφος ή γη περιλαμβάνει τη γεωγραφική έκταση, επιφάνεια, υπέδαφος, λίμνες, ποτάμια, θάλασσες καθώς και τις ιδιότητες του εδάφους που είναι χρήσιμες στην παραγωγική διαδικασία. (μον. 6).

Κεφάλαιο: Ο συντελεστής κεφάλαιο περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία για την παραγωγή άλλων προϊόντων. (μον. 6).

Παραδείγματα:

Το έδαφος πάνω στο οποίο χτίζεται ένα εργοστάσιο ή ένα σπίτι είναι παραγωγικός συντελεστής, όπως είναι και το έδαφος πάνω στο οποίο φυτρώνουν οι διάφορες καλλιέργειες. (μον. 2).

Το κεφάλαιο περιλαμβάνει τα διάφορα μηχανήματα, τα κτίρια, τις εγκαταστάσεις, τα εργαλεία, τα σκεύη κτλ. (μον. 2). (Μονάδες 16)

Θέμα #24955

ΘΕΜΑ 40

Μία υποθετική οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της πλήρως και αποδοτικά και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
Α	0	4.800
Β	200	4.000
Γ	600	2.000
Δ	800	0

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ (μον. 6) και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού Χ (μον. 6). (Μονάδες 12)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός Π (Χ=300, Ψ=1.800) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 4) και να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)

Δ4. Πόσες μονάδες από το αγαθό Χ πρέπει να θυσιαστούν, για να παραχθούν οι τελευταίες 300 μονάδες του αγαθού Ψ; (Μονάδες 5)

ΘΕΜΑ 4^ο

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
Α	0	4.800		
			4	1/4
Β	200	4.000		
			5	1/5
Γ	600	2.000		
			10	1/10
Δ	800	0		

Δ1.

Α → Β

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{4.800 - 4.000}{200 - 0} = 4 \text{ μονάδες}$$

Β → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{4.000 - 2.000}{600 - 200} = 5 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{2.000 - 0}{800 - 600} = 10 \text{ μονάδες} \quad (\text{μον. 6})$$

Α → Β

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{4} \text{ μονάδες}$$

Β → Γ

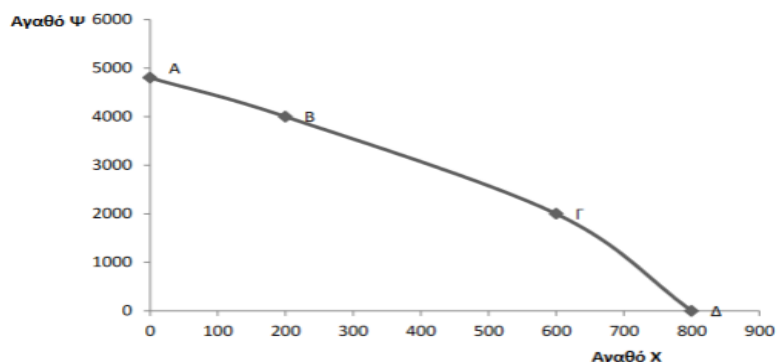
$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{5} \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{10} \text{ μονάδες} \quad (\text{μον. 6})$$

(Μονάδες 12)

Δ2. Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.)

(Μονάδες 3)

Δ3. Π (X=300, Ψ=1.800)

Έστω συνδυασμός Β' (X=300, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 300.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _X	ΚΕ _Ψ
B	200	4.000		
B'	300	Ψ	5	1/5
Γ	600	2.000		

B' → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi - 2000}{600 - 300} \Rightarrow \Psi = 3.500 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

B' (X=300, Ψ= 3.500) μέγιστος.

$\Pi_{\Psi} = 1.800 < \Psi_{\Psi} = 3.500$ άρα, $\Pi(X=300, \Psi=1.800)$ είναι εφικτός (μον. 4) και βρίσκεται αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1).

(Μονάδες 5)

Δ4.

Λέγοντας τελευταίες 300 μονάδες του αγαθού Ψ εννοούμε $4.800 - 300 = 4.500$ μονάδες Ψ. Έστω συνδυασμός Α' (X=; Ψ=4.500). Υπολογίζουμε το μέγιστο X για Ψ = 4.500.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _X	ΚΕ _Ψ
A	0	4.800		
A'	X	4.500	4	1/4
B	200	4.000		

A → A'

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{4800 - 4500}{X - 0} \Rightarrow X = 75 \text{ μονάδες}$$

Οπότε, Α' (X=75, Ψ= 4.500).

Άρα, για να παραχθούν οι τελευταίες 300 μονάδες του αγαθού Ψ πρέπει να θυσιαστούν $75 - 0 = 75$ μονάδες του αγαθού X.

(Μονάδες 5)

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να περιγράψετε τον ορισμό της επιχειρηματικότητας η οποία θεωρείται από ορισμένους οικονομολόγους ως ο τέταρτος συντελεστής παραγωγής. (Μονάδες 9)

β) Να περιγράψετε το κύριο οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει κάθε κοινωνία. (Μονάδες 16)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ως επιχειρηματικότητα εννοούν την ικανότητα που έχουν ορισμένοι άνθρωποι να διαβλέπουν κέρδος σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες και να αναλαμβάνουν να συνδυάσουν τους άλλους τρεις συντελεστές, για να γίνει η παραγωγή. (Μονάδες 9)

β) Το οικονομικό πρόβλημα κάθε κοινωνίας προέρχεται από τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του πλήθους των αναγκών που οι άνθρωποι επιδιώκουν να ικανοποιήσουν και του περιορισμένου όγκου των αγαθών που υπάρχουν για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών. Με άλλα λόγια, τα αγαθά που διαθέτει μια οικονομία βρίσκονται σε έλλειψη σχετικά με τις ανάγκες των ανθρώπων. Η ουσία λοιπόν του οικονομικού προβλήματος βρίσκεται στη σχετική έλλειψη ή στενότητα των αγαθών. Αυτή ακριβώς την έλλειψη αγαθών προσπαθούν οι άνθρωποι να ξεπεράσουν με την οργανωμένη δραστηριότητα, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, με την εξεύρεση νέων παραγωγικών πόρων κτλ.

Κάθε οικονομικό αγαθό είναι αποτέλεσμα παραγωγικής διαδικασίας, στην οποία χρησιμοποιούνται οι συντελεστές της παραγωγής. Κατά συνέπεια, η σχετική έλλειψη αγαθών είναι στην πραγματικότητα έλλειψη παραγωγικών συντελεστών. Το πρόβλημα αυτό είναι μόνιμο και απασχολεί κάθε κοινωνία. (Μονάδες 16)

Θέμα #25751

ΘΕΜΑ 4ο

Μια οικονομία απασχολεί τρεις (3) εργάτες και παράγει μόνο δύο αγαθά Χ και Ψ, με δεδομένη τεχνολογία. Η οικονομία χρησιμοποιεί μόνο τον συντελεστή παραγωγής «εργασία» και οι εργάτες απασχολούνται πλήρως και αποδοτικά, είτε στην παραγωγή του αγαθού Χ, είτε στην παραγωγή του αγαθού Ψ, είτε σε συνδυασμούς συμπαραγωγής των δύο αγαθών.

Ο ένας εργάτης παράγει, είτε (4.000) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (16.000) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Οι δύο εργάτες παράγουν, είτε (8.000) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (32.000) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Οι τρεις εργάτες παράγουν, είτε (12.000) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (48.000) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Δ1. Να παρουσιάσετε τον πίνακα με τους συνδυασμούς παραγόμενων ποσοτήτων για τα αγαθά Χ και Ψ. (Μον 8)

Δ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαρίας του αγαθού Χ (μον. 6) και να σχεδιάσετε την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 3). (Μονάδες 9)

Δ3. Να αιτιολογήσετε τη μορφή της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων, σε σχέση με τους παραγωγικούς συντελεστές που χρησιμοποιούνται. (Μονάδες 2)

Δ4. Έστω ότι ο αριθμός των εργατών αυξήθηκε κατά 2 άτομα. Να κατασκευάσετε τον νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της υποθετικής οικονομίας. Η αύξηση του αριθμού των εργαζομένων δεν επηρεάζει την απόδοση τους. (Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
Α	0	3	0	48.000	
					4
Β	1	2	4.000	32.000	
					4
Γ	2	1	8.000	16.000	
					4
Δ	3	0	12.000	0	

(Μονάδες 8)

Δ2.

Α → Β

$$ΚΕ_{\chi} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta \chi} = \frac{48.000 - 32.000}{4.000 - 0} = 4 \text{ μονάδες}$$

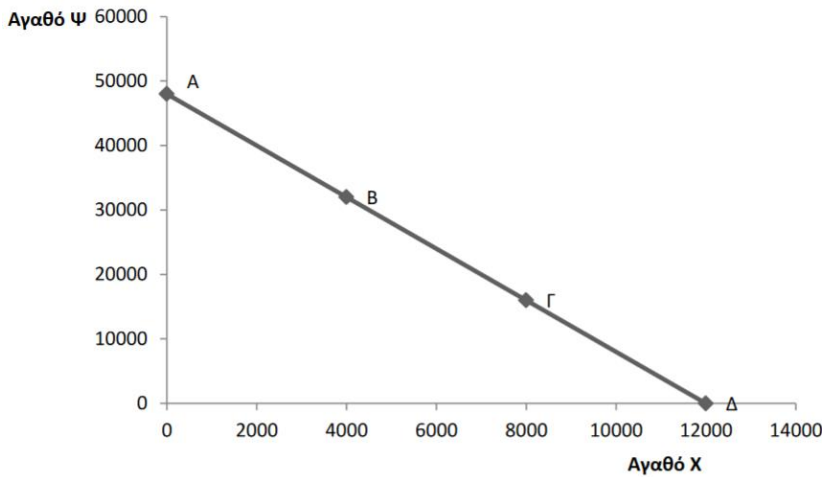
Β → Γ

$$ΚΕ_{\chi} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta \chi} = \frac{32.000 - 16.000}{8.000 - 4.000} = 4 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_{\chi} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta \chi} = \frac{16.000 - 0}{12.000 - 8.000} = 4 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 6)

(μον. 3)

(Μονάδες 9)

Δ3. Το κόστος ευκαιρίας είναι σταθερό. Οι συντελεστές παραγωγής είναι κατάλληλοι για την παραγωγή του κάθε αγαθού Χ και Ψ σε σταθερή αναλογία. Κάθε φορά που παράγεται μία μονάδα από το αγαθό Χ θυσιάζονται δύο μονάδες από το αγαθό Ψ. Οπότε η ΚΠΔ είναι ευθύγραμμη. (Μονάδες 2)

Δ4. Λόγω αύξησης του αριθμού των εργατών κατά 2 άτομα, θα έχουμε:

Αριθμός Εργατών = 3 + 2 = 5 εργάτες

Θέμα #25619

ΘΕΜΑ 4ο

Να υποθέσετε ότι σε μια οικονομία παράγονται μόνο δύο αγαθά, το Χ και το Ψ. Για την παραγωγή αυτών των αγαθών χρησιμοποιείται μόνον «εργασία». Στη συγκεκριμένη οικονομία απασχολούνται 3 εργαζόμενοι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται πλήρως και αποδοτικά, είτε στην παραγωγή του αγαθού Χ είτε στην παραγωγή του αγαθού Ψ. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των απασχολούμενων στην παραγωγή του ίδιου αγαθού, ένας εργαζόμενος μπορεί να παράγει είτε 5.000 μονάδες από το αγαθό Χ είτε 15.000 μονάδες από το αγαθό Ψ.

Δ1. Να παρουσιάσετε τον πίνακα με τους συνδυασμούς παραγόμενων ποσοτήτων για τα αγαθά Χ και Ψ. (Μον 8)

Δ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ. (Μονάδες 6)

Δ3. Τι παρατηρείτε σχετικά με το κόστος ευκαιρίας; Να αιτιολογήσετε, σε σχέση με τους παραγωγικούς συντελεστές που χρησιμοποιούνται. (Μονάδες 3)

Δ4. Έστω ότι ο αριθμός των εργατών αυξήθηκε κατά 100%. Να υπολογίσετε τον νέο αριθμό των εργαζομένων (μον. 2), να κατασκευάσετε τον νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της υποθετικής οικονομίας (μον. 3) και να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) μετά την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων (μον. 3). Να λάβετε υπόψη ότι η αύξηση του αριθμού των εργαζομένων δεν επηρεάζει την απόδοση του κάθε εργαζόμενου. (Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
A	0	3	0	45.000	
					3
B	1	2	5.000	30.000	
					3
Γ	2	1	10.000	15.000	
					3
Δ	3	0	15.000	0	

(Μονάδες 8)

Δ2.

A → B

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{45.000 - 30.000}{5.000 - 0} = 3 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{30.000 - 15.000}{10.000 - 5.000} = 3 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{15.000 - 0}{15.000 - 10.000} = 3 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 6)

Δ3. Το κόστος ευκαιρίας είναι σταθερό. Οι συντελεστές παραγωγής είναι κατάλληλοι για την παραγωγή του κάθε αγαθού Χ και Ψ σε σταθερή αναλογία. Κάθε φορά που παράγεται μία μονάδα από το αγαθό Χ θυσιάζονται τρεις μονάδες από το αγαθό Ψ. (Μονάδες 3)

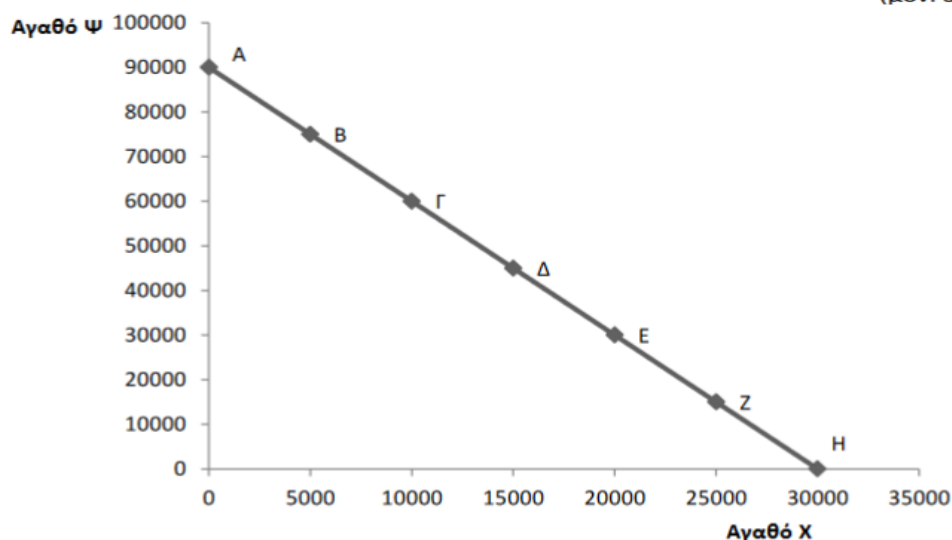
Δ4. Λόγω αύξησης 100% του αριθμού των εργατών, θα έχουμε:

Αριθμός Εργατών = $3 + 100/100 * 3 = 6$ εργάτες (μον. 2)

Ο νέος πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	6	0	90.000
B	1	5	5.000	75.000
Γ	2	4	10.000	60.000
Δ	3	3	15.000	45.000
E	4	2	20.000	30.000
Z	5	1	25.000	15.000
H	6	0	30.000	0

(μον. 3)

Θέμα #25540

EMA 4ο

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
A	0	;		
			;	1/3
B	600	2.000		
			;	1/4
Γ	;	400		
			;	1/8
Δ	1.050	0		

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε (5) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 10)

Δ2. Όταν αυξάνεται η παραγωγή του Χ, το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ είναι αυξανόμενο, φθίνον ή σταθερό; (μον. 2) Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους παραγωγικούς συντελεστές της οικονομίας. (μον. 4) (Μονάδες 6)

Δ3. Η τεχνολογία στην παραγωγή του αγαθού Ψ χειροτερεύει, με αποτέλεσμα οι παραγόμενες ποσότητες του αγαθού Ψ να μειωθούν κατά 20%. Να κατασκευάσετε τον νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της υποθετικής οικονομίας (μον. 6) και την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) μετά την μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων του αγαθού Ψ σε ίδιο διάγραμμα με την αρχική Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) (μον. 3).
(Μονάδες 9)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	3.800		
			3	1/3
Β	600	2.000		
			4	1/4
Γ	1.000	400		
			8	1/8
Δ	1.050	0		

Δ1

A → B

$$ΚΕ_x = \frac{1}{ΚΕ_ψ} = \frac{1}{\frac{1}{3}} = 3 \text{ μονάδες}$$

$$ΚΕ_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{\psi - 2.000}{600 - 0} \Rightarrow \psi = 3.800 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_x = \frac{1}{ΚΕ_ψ} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4 \text{ μονάδες}$$

$$ΚΕ_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{2.000 - 400}{X - 600} \Rightarrow X = 1.000 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_x = \frac{1}{ΚΕ_ψ} = \frac{1}{\frac{1}{8}} = 8 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 10)

Δ2. Το κόστος ευκαιρίας του Χ είναι αυξανόμενο γιατί καθώς αυξάνεται η παραγωγή του Χ, αυξάνεται ταυτόχρονα και το κόστος ευκαιρίας του. (μον. 2) Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή όλων των αγαθών. Καθώς αυξάνεται η παραγωγή του Χ, αποσπώνται από την παραγωγή του Ψ συντελεστές που είναι όλο και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του Χ. Απαιτούνται, δηλαδή, ολοένα και περισσότερες μονάδες από τα άλλα αγαθά για την παραγωγή κάθε επιπλέον μονάδας του συγκεκριμένου αγαθού, πράγμα που σημαίνει αυξανόμενο κόστος ευκαιρίας. (μον. 4) (Μονάδες 6)

Δ3.

Λόγο χειροτέρευσης της τεχνολογίας, οι παραγόμενες ποσότητες του αγαθού Ψ μειώθηκαν κατά 20%.

Οπότε:

$$Α': 3800 - \frac{20}{100} 3800 = 3.040 \text{ μονάδες}$$

$$Β': 2000 - \frac{20}{100} 2000 = 1.600 \text{ μονάδες}$$

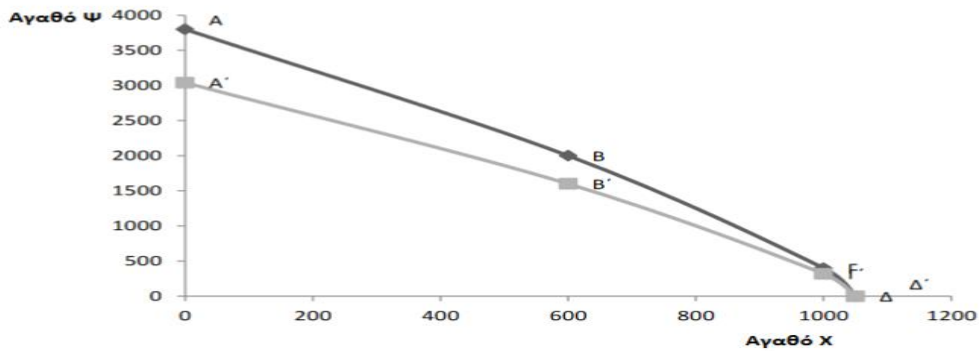
$$Γ': 400 - \frac{20}{100} 400 = 320 \text{ μονάδες}$$

$$Δ': 0$$

Ο νέος πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ'
Α'	0	3.040
Β'	600	1.600
Γ'	1.000	320
Δ'	1.050	0

(μον. 6)

(μον. 3)

(Μονάδες 9)

Θέμα #25356

ΘΕΜΑ 4ο

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	;	3	;
Β	300	1.000	;	1/5
Γ	;	750	;	1/15
Δ	;	0		

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 12)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Η τεχνολογία βελτιώνεται ως προς την παραγωγή του αγαθού Ψ, με αποτέλεσμα οι παραγόμενες ποσότητες του αγαθού Ψ να αυξηθούν κατά 50%. Να κατασκευάσετε τον νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της υποθετικής οικονομίας (μον. 4) και την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) μετά την αύξηση των παραγόμενων ποσοτήτων του αγαθού Ψ στο ίδιο διάγραμμα με την αρχική (μον. 2). (Μονάδες 6)

Δ4. Να χαρακτηρίσετε τους συνδυασμούς που βρίσκονται ανάμεσα στην αρχική και την νέα καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων, χωρίς υπολογισμούς και να δικαιολογήσετε. (Μονάδες 4)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	1.900	3	1/3
Β	300	1.000	5	1/5
Γ	350	750	15	1/15
Δ	400	0		

Δ1

A → B

$$KE_{\psi} = \frac{1}{KE_X} = \frac{1}{3} \text{ μονάδες}$$

$$KE_X = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{\psi - 1.000}{300 - 0} \Rightarrow \psi = 1.900 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$KE_X = \frac{1}{KE_{\psi}} = \frac{1}{\frac{1}{5}} = 5 \text{ μονάδες}$$

$$KE_X = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{1.000 - 750}{X - 300} \Rightarrow X = 350 \text{ μονάδες}$$

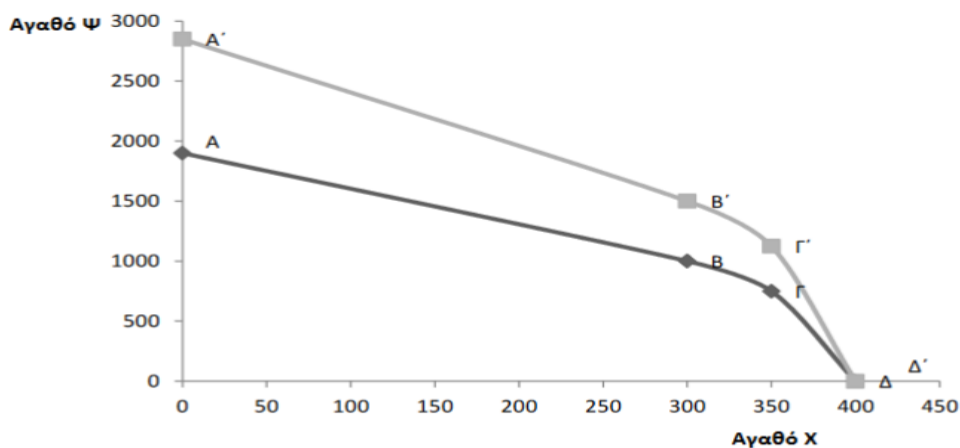
Γ → Δ

$$KE_X = \frac{1}{KE_{\psi}} = \frac{1}{\frac{1}{15}} = 15 \text{ μονάδες}$$

$$KE_X = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 15 = \frac{750 - 0}{X - 350} \Rightarrow X = 400 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 12)

Δ2.

(Μονάδες 3)

Δ3. Λόγο βελτίωσης της τεχνολογίας, οι παραγόμενες ποσότητες του αγαθού ψ αυξήθηκαν κατά 50%. Οπότε:

$$A': 1900 + \frac{50}{100} 1900 = 2.850 \text{ μονάδες}$$

$$B': 1000 + \frac{50}{100} 1000 = 1.500 \text{ μονάδες}$$

$$Γ': 750 + \frac{50}{100} 750 = 1.125 \text{ μονάδες}$$

Δ': 0

Ο νέος πίνακας παραγωγικών δυνατοτήτων:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ ψ
A	0	2850
B	300	1500
Γ	350	1125
Δ	400	0

Η νέα ΚΠΔ' στο ίδιο διάγραμμα με την αρχική. (μον. 2)

Δ4. Οι συνδυασμοί που βρίσκονται ανάμεσα στην αρχική και την νέα καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων είναι:

1. ανέφικτοι ως προς την αρχική, διότι είναι εκτός των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας και αντιστοιχούν σε ποσότητες, που δεν μπορούν να παραχθούν με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει η οικονομία.
2. εφικτοί ως προς την νέα, διότι είναι κάτω από την καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων, και η οικονομία δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται. (Μονάδες 4)

Θέμα #25339

ΘΕΜΑ 4ο

Να υποθέσετε ότι σε μια οικονομία παράγονται μόνο δύο αγαθά, το Χ και το Ψ. Για την παραγωγή αυτών των αγαθών χρησιμοποιείται μόνον «εργασία». Στη συγκεκριμένη οικονομία απασχολούνται 4 εργαζόμενοι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται πλήρως και αποδοτικά, είτε στην παραγωγή του αγαθού Χ είτε στην παραγωγή του αγαθού Ψ. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των απασχολουμένων στην παραγωγή του ίδιου αγαθού, ένας εργαζόμενος μπορεί να παράγει είτε 5 μονάδες από το αγαθό Χ είτε 10 μονάδες από το αγαθό Ψ.

Δ1. Να παρουσιάσετε τον πίνακα με τους συνδυασμούς παραγόμενων ποσοτήτων για τα αγαθά Χ και Ψ. (Μον. 10)

Δ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ (μον. 4) και να σχεδιάσετε την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 3). (Μονάδες 7)

Δ3. Να αιτιολογήσετε τη μορφή της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων, σε σχέση με τους παραγωγικούς συντελεστές που χρησιμοποιούνται. (Μονάδες 3)

Δ4. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός $Z(X=12, \Psi=19)$ είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 2), να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και να εξηγήσετε την οικονομική σημασία του συνδυασμού Z (μον. 2). (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	4	0	40
B	1	3	5	30
Γ	2	2	10	20
Δ	3	1	15	10
E	4	0	20	0

Δ2

A → B

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{40-30}{5-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{30-20}{10-5} = 2 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

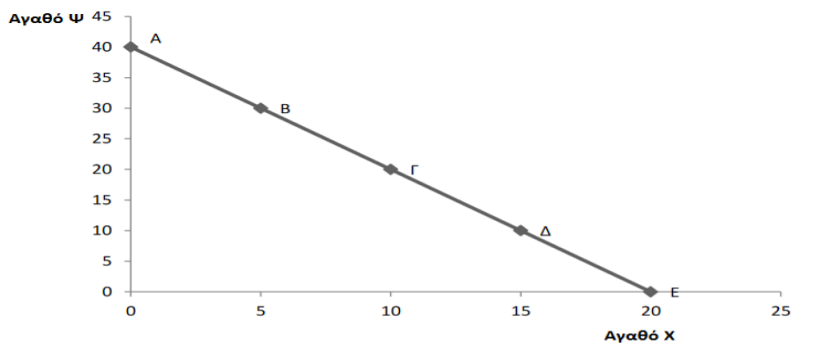
$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{20-10}{20-15} = 2 \text{ μονάδες}$$

Δ → E

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{10-0}{20-15} = 2 \text{ μονάδες}$$

(μον. 4)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
A	0	4	0	40	
					2
B	1	3	5	30	
					2
Γ	2	2	10	20	
					2
Δ	3	1	15	10	
					2
E	4	0	20	0	

(μον.3)

(Μονάδες 7)

Δ3. Το κόστος ευκαιρίας είναι σταθερό. Οι συντελεστές παραγωγής είναι κατάλληλοι για την παραγωγή του κάθε αγαθού Χ και Ψ σε σταθερή αναλογία. Κάθε φορά που παράγεται μία μονάδα από το αγαθό Χ θυσιάζονται δύο μονάδες από το αγαθό Ψ. Οπότε η ΚΠΔ είναι ευθύγραμμη. (Μονάδες 3)

Δ4. Z (X=12, Ψ= 19)

Έστω συνδυασμός Γ (X=12, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 12

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
Γ	10	20	
Γ'	12	Ψ	2
Δ	15	10	

Γ' → Δ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi - 10}{15 - 10} \Rightarrow \Psi = 34 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

Γ (X=12, Ψ= 34) μέγιστος, και

ZΨ = 19 < ΓΨ = 34

άρα, Z (X=12, Ψ= 19) είναι εφικτός (μον. 2) βρίσκεται αριστερά (κάτω) της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και η οικονομία δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται. (μον. 2) (Μονάδες 5)

Θέμα #25336

ΘΕΜΑ 4ο

Μια οικονομία απασχολεί τέσσερις (4) εργάτες και παράγει μόνο δύο αγαθά Χ και Ψ, με δεδομένη τεχνολογία. Η οικονομία χρησιμοποιεί μόνο τον συντελεστή παραγωγής «εργασία» και οι εργάτες απασχολούνται πλήρως και αποδοτικά, είτε στην παραγωγή του αγαθού Χ, είτε στην παραγωγή του αγαθού Ψ, είτε σε συνδυασμούς συμπαραγωγής των δύο αγαθών.

Ο ένας εργάτης παράγει, είτε (100) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (200) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Οι δύο εργάτες παράγουν, είτε (200) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (400) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Οι τρεις εργάτες παράγουν, είτε (300) μονάδες από το αγαθό Χ, είτε (600) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Οι τέσσερις εργάτες παράγουν, είτε (400) μονάδες από το αγαθό Χ, (800) μονάδες από το αγαθό Ψ.

Δ1. Να παρουσιάσετε τον πίνακα με τους συνδυασμούς παραγόμενων ποσοτήτων για τα αγαθά Χ και Ψ. (Μον. 10)

Δ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ (μον. 4) και να σχεδιάσετε την καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 3). (Μονάδες 7)

Δ3. Να αιτιολογήσετε τη μορφή της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων, σε σχέση με τους παραγωγικούς συντελεστές που χρησιμοποιούνται. (Μονάδες 4)

Δ4. Να υπολογίσετε τη μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί, όταν παράγονται 320 μονάδες από το αγαθό Χ. (Μονάδες 4)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	4	0	800
B	1	3	100	600
Γ	2	2	200	400
Δ	3	1	300	200
E	4	0	400	0

A → B

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{800-600}{100-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{600-400}{200-100} = 2 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

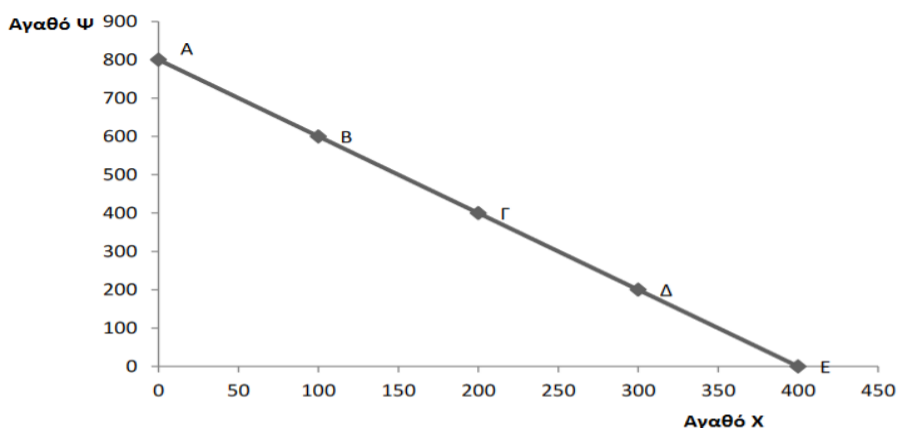
$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{400-200}{300-200} = 2 \text{ μονάδες}$$

Δ → Ε

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{200-0}{400-300} = 2 \text{ μονάδες}$$

(μον. 4)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Χ	ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
A	0	4	0	800	
					2
B	1	3	100	600	
					2
Γ	2	2	200	400	
					2
Δ	3	1	300	200	
					2
E	4	0	400	0	

(μον.3)

(Μονάδες 7)

Δ3. Το κόστος ευκαιρίας είναι σταθερό. Οι συντελεστές παραγωγής είναι κατάλληλοι για την παραγωγή του κάθε αγαθού Χ και Ψ σε σταθερή αναλογία. Κάθε φορά που παράγεται μία μονάδα από το αγαθό Χ θυσιάζονται δύο μονάδες από το αγαθό Ψ. Οπότε η ΚΠΔ είναι ευθύγραμμη. (Μονάδες 4)

Δ4.

Έστω συνδυασμός Δ' (Χ=320, Ψ = ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για Χ = 320

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ
Δ	300	200	
Δ'	320	Ψ	2
E	400	300	

Δ → Δ'

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi-200}{320-300} \Rightarrow \Psi = 240 \text{ μονάδες}$$

Άρα όταν παράγονται 320 μονάδες από το αγαθό Χ, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 240 μονάδες. (Μονάδες 4)

Θέμα #25186

ΘΕΜΑ 4ο

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	;		
			;	1/2
Β	100	900		
			;	1/4
Γ	;	500		
			;	1/5
Δ	300	0		

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε (5) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 10)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Χ που μπορεί να παραχθεί, όταν παράγονται 560 μονάδες από το αγαθό Ψ; (Μονάδες 4)

Δ4. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός Φ (Χ=290, Ψ=40) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 5), να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και να εξηγήσετε την οικονομική σημασία του συνδυασμού Φ (μον. 2). (Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	1.100		
			2	1/2
Β	100	900		
			4	1/4
Γ	200	500		
			5	1/5
Δ	300	0		

Δ1.

Α → Β

$$ΚΕ_{χ} = \frac{1}{ΚΕ_{ψ}} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2 \text{ μονάδες}$$

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi - 900}{100 - 0} \Rightarrow X = 1.100 \text{ μονάδες}$$

Β → Γ

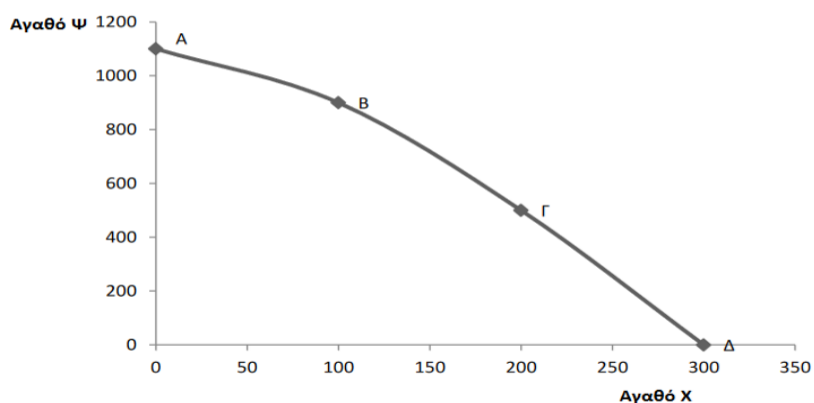
$$ΚΕ_{χ} = \frac{1}{ΚΕ_{ψ}} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4 \text{ μονάδες}$$

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{900 - 500}{X - 100} \Rightarrow \Psi = 200 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{1}{ΚΕ_{ψ}} = \frac{1}{\frac{1}{5}} = 5 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 10)

(Μονάδες 3)

Δ3.

Έστω συνδυασμός Β' (X=, Ψ = 560). Υπολογίζουμε το μέγιστο X για Ψ = 560.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Β	100	900		
Β'	X	560	4	1/4
Γ	200	500		

Β' → Γ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{560-500}{200-X} \Rightarrow X = 185 \text{ μονάδες}$$

Άρα όταν παράγονται 560 μονάδες από το αγαθό Ψ, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Χ που μπορεί να παραχθεί είναι 185 μονάδες. (Μονάδες 4)

Δ4. Φ (X=290, Ψ= 40)

Έστω συνδυασμός Γ' (X=290, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 290.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Γ	200	500		
Γ'	290	Ψ	5	1/5
Δ	300	0		

Γ' → Δ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi-0}{300-290} \Rightarrow \Psi = 50 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

Γ' (X=290, Ψ= 50) μέγιστος, και

ΦΨ = 40 < Γ' Ψ = 50

άρα, Φ(X=290, Ψ = 40) είναι εφικτός (μον. 5) βρίσκεται αριστερά (κάτω) της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και η οικονομία δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται. (μον. 2) (Μονάδες 8)

Θέμα #25181

ΘΕΜΑ 4ο

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	1.100		
			;	1/2
Β	;	900		
			;	1/4
Γ	200	;		
			;	1/5
Δ	300	0		

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε (5) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 10)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί, όταν παράγονται 180 μονάδες από το αγαθό Χ; (Μονάδες 4)

Δ4. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός P(X=290, Ψ=60) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 5), να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και να εξηγήσετε την οικονομική σημασία του συνδυασμού P (μον. 2).

Απάντηση

(Μονάδες 8)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Α	0	1.100		
			2	1/2
Β	100	900		
			4	1/4
Γ	200	500		
			5	1/5
Δ	300	0		

Δ1.

A → B

$$KE_x = \frac{1}{KE_\psi} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2 \text{ μονάδες}$$

$$KE_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{1.100-900}{X-0} \Rightarrow X = 100 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$KE_x = \frac{1}{KE_\psi} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4 \text{ μονάδες}$$

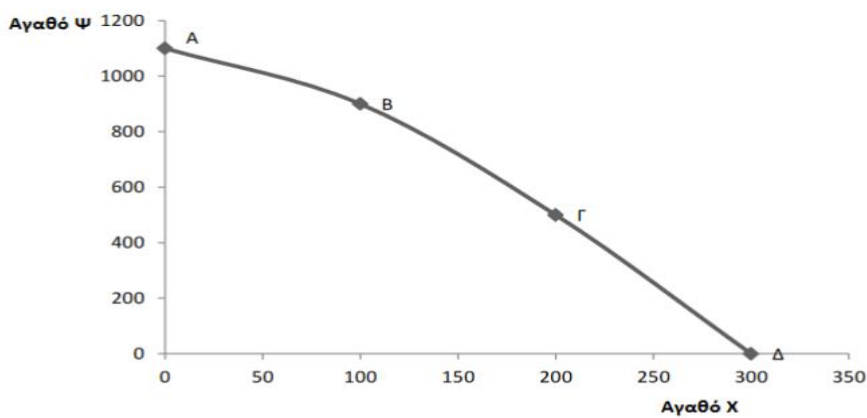
$$KE_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{900-\psi}{200-100} \Rightarrow \psi = 500 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$KE_x = \frac{1}{KE_\psi} = \frac{1}{\frac{1}{5}} = 5 \text{ μονάδες}$$

(Μονάδες 10)

Δ2.

(Μονάδες 3)

Δ3. Έστω συνδυασμός Β' (X=180, ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο ψ για X = 180

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ ψ	KE _x	KE _ψ
B	100	900		
B'	180	ψ	4	1/4
Γ	200	500		

B' → Γ

$$KE_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{\psi-500}{200-180} \Rightarrow \psi = 580 \text{ μονάδες}$$

Άρα όταν παράγονται 180 μονάδες από το αγαθό X, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 580 μονάδες.

(Μονάδες 4)

Δ4. Ρ (X=290, ψ= 60)

Έστω συνδυασμός Γ' (X=290, ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο ψ για X = 290.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ ψ	KE _x	KE _ψ
Γ	200	500		
Γ'	290	ψ	5	1/5
Δ	300	0		

Γ' → Δ

$$KE_x = \frac{\Delta\psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\psi-0}{300-290} \Rightarrow \psi = 50 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

Γ ($X=290, \Psi=50$) μέγιστος, διότι

$P\Psi = 60 > \Gamma\Psi = 50$ άρα, $P(X=290, \Psi=60)$ είναι ανέφικτος (μον. 5) βρίσκεται δεξιά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και αντιστοιχεί σε ποσότητες που δεν μπορούν να παραχθούν με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει η οικονομία. (μον. 2) (Μονάδες 8)

Θέμα #24957

ΘΕΜΑ 4ο

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά X και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	1.100
B	100	900
Γ	200	500
Δ	300	0

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ (μον. 6) και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού X (μον. 6). (Μονάδες 12)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Ποια είναι η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί, όταν παράγονται 150 μονάδες από το αγαθό X ; (Μονάδες 3)

Δ4. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός $P(X=280, \Psi=180)$ είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 4), να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και να εξηγήσετε την οικονομική σημασία του συνδυασμού P (μον. 2). (Μονάδες 7)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	$ΚΕ_X$	$ΚΕ_\Psi$
A	0	1.100		
B	100	900	2	1/2
Γ	200	500	4	1/4
Δ	300	0	5	1/5

Δ1.

A $\rightarrow$ B

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1.100-900}{100-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B $\rightarrow$ Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{900-500}{200-100} = 4 \text{ μονάδες}$$

Γ $\rightarrow$ Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{500-0}{300-200} = 5 \text{ μονάδες} \quad (\text{μον. 6})$$

A $\rightarrow$ B

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{2} \text{ μονάδες}$$

B $\rightarrow$ Γ

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{4} \text{ μονάδες}$$

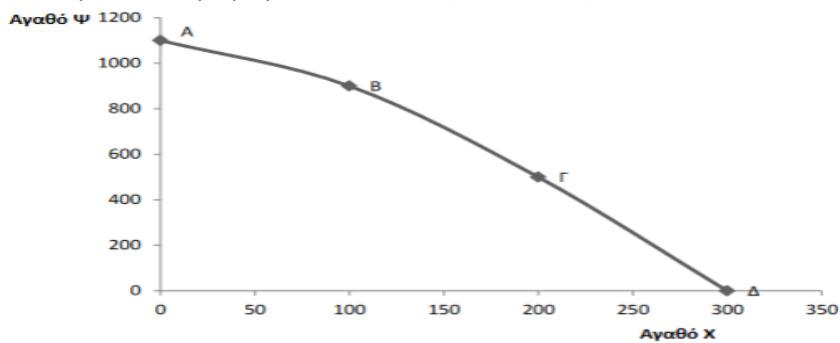
Γ $\rightarrow$ Δ

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{5} \text{ μονάδες}$$

(μον. 6)

(Μονάδες 12)

Δ2. Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.)

(Μονάδες 3)

Δ3. Έστω συνδυασμός Β' (Χ=150, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για Χ = 150.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
Β	100	900		
Β'	150	Ψ	4	1/4
Γ	200	500		

Β' → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{\Psi - 500}{200 - 150} \Rightarrow \Psi = 700 \text{ μονάδες}$$

Άρα όταν παράγονται 150 μονάδες από το αγαθό Χ, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 700 μονάδες. (Μονάδες 3)

Δ4. Ρ (Χ=280, Ψ= 180)

Έστω συνδυασμός Γ' (Χ=280, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για Χ = 280.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
Γ	200	500		
Γ'	280	Ψ	5	1/5
Δ	300	0		

Γ' → Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi - 0}{300 - 280} \Rightarrow \Psi = 100 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

Γ (Χ=280, Ψ= 100) μέγιστος.

ΡΨ = 180 > ΓΨ = 100 άρα, Ρ(Χ=280, Ψ=180) είναι ανέφικτος (μον. 4) βρίσκεται δεξιά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1) και αντιστοιχεί σε ποσότητες που δεν μπορούν να παραχθούν με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει η οικονομία. (μον. 2) (Μονάδες 7)

Θέμα #24944

ΘΕΜΑ 40

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
Α	0	1.200
Β	100	1.000
Γ	225	500
Δ	325	0

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ (μον. 6) και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού Χ (μον. 6). (Μονάδες 12)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός Λ (Χ=50, Ψ=1.100) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 4) και να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)

Δ4. Πόσες μονάδες από το αγαθό Ψ πρέπει να θυσιαστούν, για να παραχθούν οι τελευταίες 75 μονάδες του αγαθού Χ; (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
A	0	1.200		
			2	1/2
B	100	1.000		
			4	1/4
Γ	225	500		
			5	1/5
Δ	325	0		

Δ1.

A → B

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1.200-1.000}{100-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1.000-500}{225-100} = 4 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{500-0}{325-225} = 5 \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

A → B

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{2} \text{ μονάδες}$$

B → Γ

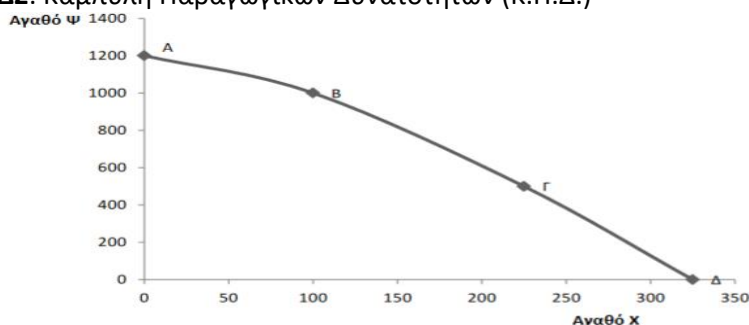
$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{4} \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{5} \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

(Μονάδες 12)

Δ2. Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.)

(Μονάδες 3)

Δ3. Λ (Χ=50, Ψ=1.100)

Έστω συνδυασμός Α' (Χ=50, Ψ=;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για Χ = 50.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
A	0	1.200		
A'	50	Ψ	2	1/2
B	100	1.000		

$A' \rightarrow B$

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi - 1000}{100 - 50} \Rightarrow \Psi = 1.100 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

$A' (X=50, \Psi=1.100)$ μέγιστος.

$\Lambda\Psi = A'\Psi = 1.100$ άρα, $\Lambda (X=50, \Psi=1.100)$ είναι μέγιστος (μον. 4) και βρίσκεται επί της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)

Δ4.

Λέγοντας τελευταίες 75 μονάδες του αγαθού X εννοούμε $325 - 75 = 250$ μονάδες X.

Έστω συνδυασμός $\Gamma (X=250, \Psi=;)$. Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για $X = 250$

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	KE_X	KE_Ψ
Γ	225	500		
Γ'	250	Ψ	5	1/5
Δ	325	0		

$\Gamma' \rightarrow \Delta$

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi - 0}{325 - 250} \Rightarrow \Psi = 375 \text{ μονάδες}$$

Οπότε, $\Gamma (X=250, \Psi=375)$.

Άρα, για να παραχθούν οι τελευταίες 75 μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν $375 - 0 = 375$ μονάδες του αγαθού Ψ . (Μονάδες 5)

Θέμα #24924

ΘΕΜΑ 40

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά X και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	2.400
B	200	2.000
Γ	450	1.000
Δ	650	0

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ (μον. 6) και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού X (μον. 6). (Μονάδες 12)

Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)

Δ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός $\Theta (X=150, \Psi=1.900)$ είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 4) και να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)

Δ4. Πόσες μονάδες από το αγαθό Ψ πρέπει να θυσιαστούν, για να παραχθούν οι πρώτες 250 μονάδες του αγαθού X; (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	KE_X	KE_Ψ
A	0	2.400		
			2	1/2
B	200	2.000		
			4	1/4
Γ	450	1.000		
			5	1/5
Δ	650	0		

Δ1.

A → B

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{2.400-2.000}{200-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{2.000-1000}{450-200} = 4 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1000-0}{650-450} = 5 \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

A → B

$$KE_\Psi = \frac{1}{KE_X} = \frac{1}{2} \text{ μονάδες}$$

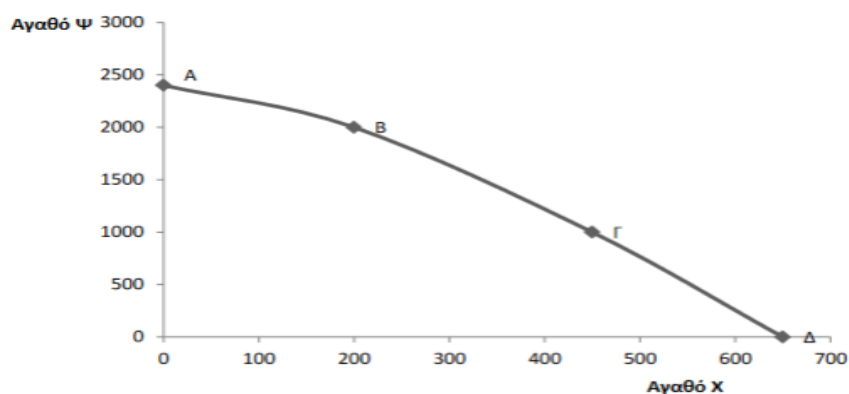
B → Γ

$$KE_\Psi = \frac{1}{KE_X} = \frac{1}{4} \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$KE_\Psi = \frac{1}{KE_X} = \frac{1}{5} \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

(Μονάδες 12)

(Μονάδες 3)

Δ3. Θ (X=150, Ψ=1.900)

Έστω συνδυασμός Α' (X=150, Ψ=;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 150

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	KE _X	KE _Ψ
A	0	2.400		
A'	150	Ψ	2	1/2
B	200	2.000		

A' → B

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi-2000}{200-150} \Rightarrow \Psi = 2.100 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

A' (X=150, Ψ= 2.100) μέγιστος.

Θ Ψ = 1.900 < A' Ψ = 2.100 άρα, Θ (X=150, Ψ=1.900) εφικτός (μον. 4) και βρίσκεται αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1).

(Μονάδες 5)

Δ4. Έστω συνδυασμός Β' (X=250, Ψ=;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 250

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	KE _X	KE _Ψ
B	200	2.000		
B'	250	Ψ	4	1/4
Γ	450	1.000		

B' → Γ

$$KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{\Psi-1000}{450-250} \Rightarrow \Psi = 1.800 \text{ μονάδες}$$

Οπότε, Β' (X=250, Ψ=1.800).

Άρα, για να παραχθούν οι πρώτες 250 μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν 2.400 – 1.800 = 600 μονάδες Ψ.

(Μονάδες 5)

Θέμα #24910

ΘΕΜΑ 40

Μία οικονομία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της και με δεδομένη τεχνολογία παράγει δύο αγαθά Χ και Ψ όπως στον παρακάτω πίνακα.

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
Α	0	1.200
Β	100	1.000
Γ	200	500
Δ	250	0

- Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ (μον. 6) και το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους του αγαθού Χ (μον. 6). (Μονάδες 12)
- Δ2. Να σχεδιάσετε την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της παραπάνω υποθετικής οικονομίας. (Μονάδες 3)
- Δ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, να ελέγξετε υπολογιστικά αν ο συνδυασμός Z (Χ=220, Ψ=320) είναι εφικτός, ανέφικτος ή μέγιστος (μον. 4) και να αναφέρετε αν βρίσκεται επί, δεξιά ή αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)
- Δ4. Πόσες μονάδες από το αγαθό Χ πρέπει να θυσιαστούν, για να παραχθούν οι πρώτες 740 μονάδες του αγαθού Ψ; (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _Χ	ΚΕ _Ψ
Α	0	1.200	2	1/2
Β	100	1.000	5	1/5
Γ	200	500	10	1/10
Δ	250	0		

Δ1.

A → B

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1.200-1.000}{100-0} = 2 \text{ μονάδες}$$

B → Γ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{1.000-500}{200-100} = 5 \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{500-0}{250-200} = 10 \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

A → B

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{2} \text{ μονάδες}$$

B → Γ

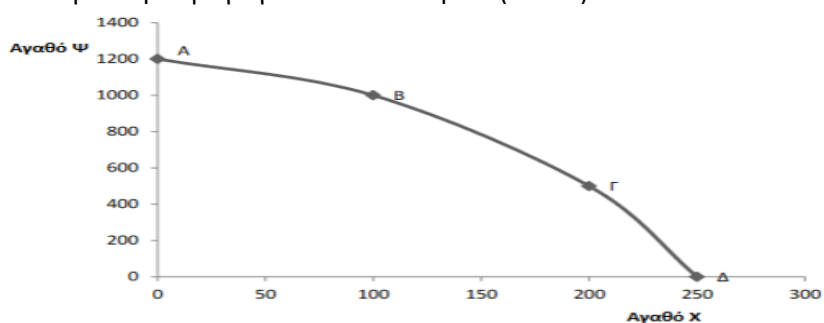
$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{5} \text{ μονάδες}$$

Γ → Δ

$$ΚΕ_\Psi = \frac{1}{ΚΕ_X} = \frac{1}{10} \text{ μονάδες (μον. 6)}$$

(Μονάδες 12)

Δ2. Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.)

(Μονάδες 3)

Δ3. Z (X=220, Ψ=320)

Έστω συνδυασμός Γ (X=220, Ψ= ;). Υπολογίζουμε το μέγιστο Ψ για X = 220

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Γ	200	500		
Γ'	220	Ψ	10	1/10
Δ	250	0		

Γ' → Δ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 10 = \frac{\Psi-0}{250-220} \Rightarrow 10 = \frac{\Psi}{30} \Rightarrow \Psi = 300 \text{ μονάδες}$$

Οπότε,

Γ (X=220, Ψ= 300) μέγιστος

Γ Ψ = 300 < Z Ψ=320 άρα, Z (X=220, Ψ=320) ανέφικτος (μον. 4) και βρίσκεται δεξιά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 1). (Μονάδες 5)

Δ4. Έστω συνδυασμός Β' (X=;, Ψ=740). Υπολογίζουμε το μέγιστο Χ για Ψ = 740

ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ	ΚΕ _ψ
Β	100	1.000		
Β'	Χ	740	5	1/5
Γ	200	500		

Β' → Γ

$$ΚΕ_{χ} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{740-500}{200-X} \Rightarrow 1000 - 5X = 240 \Rightarrow X = 152 \text{ μονάδες}$$

Οπότε, Β' (X=152, Ψ=740).

Άρα, για να παραχθούν οι πρώτες 740 μονάδες του αγαθού Ψ πρέπει να θυσιαστούν 250 – 152 = 98 μονάδες Χ. (Μονάδες 5)

Θέμα #24738

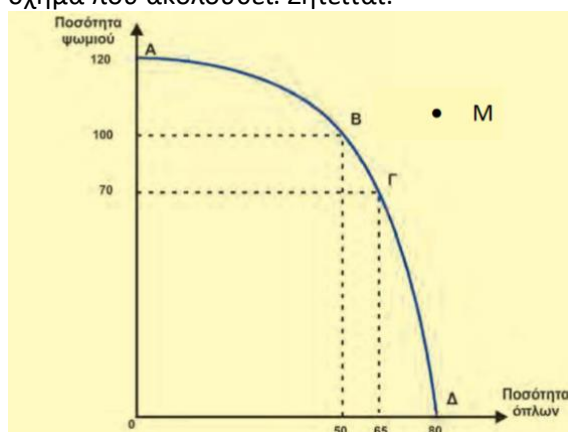
ΘΕΜΑ 2ο

α) Το Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ δίνεται από τον τύπο, $ΚΕ_{\Psi} = \Delta X / \Delta Y$ Ζητείται:

να περιγράψετε τι εκφράζει ο αριθμητής (μον. 6) και τι ο παρονομαστής (μον.6).

(Μονάδες 12)

β) Έστω ο συνδυασμός Μ ο οποίος βρίσκεται εκτός των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας, όπως στο σχήμα που ακολουθεί. Ζητείται:

i. Να ονομάσετε τον συνδυασμό Μ (μον. 2) και να περιγράψετε τι συμβαίνει στην οικονομία σε αυτή την περίπτωση, όσον αφορά τους παραγωγικούς συντελεστές (μον. 5).

ii. Πώς είναι δυνατό να παραχθούν οι ποσότητες που αντιστοιχούν στο σημείο Μ (μον. 3) και τι συμβαίνει στις περιπτώσεις αυτές στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 3); (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ δίνεται από τον τύπο, $ΚΕ_{\Psi} = \Delta X / \Delta Y$ και ο αριθμητής δείχνει τις μονάδες του αγαθού Χ που θυσιάστηκαν (μον.6) ενώ ο παρονομαστής δείχνει τις μονάδες του αγαθού Ψ που παρήχθησαν (μον. 6). (Μονάδες 12)

β) i. Ο συνδυασμός Μ λέγεται ανέφικτος (μον. 2) ο ανέφικτος συνδυασμός Μ, δεν μπορεί να παραχθεί με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει η οικονομία (μον. 5).

ii. Οι ποσότητες που αντιστοιχούν στο σημείο M μπορούν να παραχθούν:

☒ αν αυξηθούν αρκετά οι ποσότητες των παραγωγικών συντελεστών της οικονομίας

☒ ή αν βελτιωθεί αρκετά η τεχνολογία της παραγωγής

☒ ή αν υπάρξει συνδυασμός των δύο (μον. 3).

Στις περιπτώσεις αυτές η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων μετατοπίζεται προς τα δεξιά. (μον. 3); **(Μονάδες 13)**

Θέμα #24735

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να ονομάσετε τους τρεις (3) συντελεστές παραγωγής. (Μονάδες 3)

β) Να περιγράψετε ποιοι είναι οι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής (μον. 6) και να δώσετε ένα παράδειγμα (μον. 5). (Μονάδες 11)

γ) Ποιο είναι το χαρακτηριστικό στοιχείο των συντελεστών της παραγωγής; (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Εργασία, Έδαφος, Κεφάλαιο. (Μονάδες 3)

β) Τα στοιχεία που αποτελούν τους συντελεστές της παραγωγής μετατρέπονται σε συντελεστές παραγωγής, όταν χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία. Η ύπαρξή τους και μόνο τους δίνει τη δυνατότητα να γίνουν συντελεστές παραγωγής, αλλά αποκτούν αυτήν την ιδιότητα, όταν πραγματικά χρησιμοποιούνται για την παραγωγή. (μον. 6)

Ένα στρέμμα γης, π.χ., γίνεται παραγωγικός συντελεστής, όταν καλλιεργείται. Όσο παραμένει ακαλλιέργητο, είναι εν δυνάμει συντελεστής παραγωγής. Το ίδιο ισχύει για την εργασία και το κεφάλαιο. (μον. 5). (Μονάδες 11)

γ) Το χαρακτηριστικό στοιχείο των συντελεστών της παραγωγής είναι ότι για κάθε χρονική περίοδο και για κάθε οικονομία θεωρούνται δεδομένοι. Φυσικά σε μακροχρόνιες περιόδους το μέγεθός τους μεταβάλλεται, αλλά βραχυχρόνια μπορούν να θεωρηθούν δεδομένοι. Κατά συνέπεια, τα προϊόντα που μπορούν να παραχθούν με τους συντελεστές αυτούς είναι και αυτά δεδομένα. Με άλλα λόγια, επειδή οι ανάγκες των ανθρώπων είναι σχετικά μεγάλες, οι παραγωγικοί συντελεστές και τα προϊόντα που παράγονται απ' αυτούς βρίσκονται σε στενότητα, δηλ. είναι περιορισμένοι σε σχέση με τις ανάγκες των ατόμων. (Μονάδες 11)

Θέμα #24728

ΘΕΜΑ 2ο

α) Το Κόστος ευκαιρίας του αγαθού X δίνεται από τον τύπο, $ΚΕΧ = \Delta Y / \Delta X$ Ζητείται:

να περιγράψετε τι εκφράζει ο αριθμητής (μον. 6) και τι ο παρονομαστής (μον.6). (Μονάδες 12)

β) Να αναλύσετε πως συμβιβάζεται η έννοια του πραγματικού κόστους με το χρηματικό κόστος σε ευρώ (μον. 7) να δώσετε και παράδειγμα (μον. 6). (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το Κόστος ευκαιρίας του αγαθού X δίνεται από τον τύπο, $ΚΕΧ = \Delta Y / \Delta X$ και ο αριθμητής δείχνει τις μονάδες του αγαθού Ψ που θυσιάστηκαν (μον.6) ενώ ο παρονομαστής δείχνει τις μονάδες του αγαθού X που παρήχθησαν (μον. 6). (Μονάδες 12)

β) Το χρηματικό κόστος δεν είναι παρά το πραγματικό ή εναλλακτικό κόστος εκφρασμένο σε χρήμα (π.χ. ευρώ) (μον. 7) π.χ. όταν ένα ποδήλατο κοστίζει 100 ευρώ, τα ευρώ αυτά αντιπροσωπεύουν όλα τα άλλα προϊόντα που θα μπορούσαν να αγοραστούν αντί του ποδηλάτου (μον. 6). (Μονάδες 13)

Θέμα #24725

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να δώσετε τον ορισμό της καμπύλης των παραγωγικών δυνατοτήτων; (Μονάδες 8)

β) Ποιες είναι οι τρεις (3) βασικές υποθέσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων; (Μονάδες 6)

γ) Πως λέγονται οι συνδυασμοί που αντιστοιχούν σε σημείο κάτω από την καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων (μον. 5) τι συμβαίνει στην οικονομία σε αυτή την περίπτωση, όσον αφορά τους παραγωγικούς συντελεστές (μον. 6); (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Η καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων δείχνει τις μεγαλύτερες ποσότητες ενός προϊόντος που είναι δυνατό να παραχθούν σε μια οικονομία για κάθε δεδομένη ποσότητα του άλλου προϊόντος. (Μονάδες 8)

β) Οι βασικές υποθέσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων είναι: Πρώτο, η οικονομία χρησιμοποιεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της αποδοτικά (ορθολογικά). Δεύτερο, η τεχνολογία της παραγωγής είναι δεδομένη. Τρίτο, η οικονομία παράγει δύο μόνο προϊόντα, π.χ. X και Ψ. (Μονάδες 6)

γ) Οι συνδυασμοί που αντιστοιχούν σε σημείο κάτω από την καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων λέγονται εφικτοί συνδυασμοί (μον. 5). Η οικονομία αυτή δε χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται. (μον. 6); (Μονάδες 11)

Θέμα #24707

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Τι εννοούμε με τον όρο παραγωγική διαδικασία; (Μονάδες 8)
- β) Να αναφέρετε τα δύο απαραίτητα στοιχεία της παραγωγικής διαδικασίας. (Μονάδες 4)
- γ) Από νωρίς οι άνθρωποι παρήγαγαν διάφορα προϊόντα όχι για κατανάλωση, αλλά για να τους βοηθήσουν στην παραγωγή. Ζητείται:
- i. Να ονομάσετε τι κατασκεύασαν οι άνθρωποι με τα διάφορα προϊόντα (μον. 2);
- ii. Να αναφέρετε ποιο είναι το χαρακτηριστικό που έχουν τα παραχθέντα μέσα παραγωγής (μον. 5);
- iii. Πως είναι στις σύγχρονες κοινωνίες τα παραχθέντα μέσα παραγωγής (μον. 6); (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Με τον όρο παραγωγική διαδικασία εννοούμε όλους τους τρόπους με τους οποίους ο άνθρωπος μετασχηματίζει την ύλη, για να της δώσει μορφή χρήσιμη για τη ζωή του. (Μονάδες 8)
- β) Απαραίτητα στοιχεία της παραγωγικής διαδικασίας είναι η ανθρώπινη προσπάθεια και η φύση (γη και περιβάλλον). Χωρίς αυτά παραγωγική διαδικασία δεν μπορεί να γίνει. (Μονάδες 4)
- γ) i. Κατασκεύασαν εργαλεία. (μον. 2)
- ii. Το χαρακτηριστικό των εργαλείων είναι ότι αποτελούν προϊόντα παραγωγής και χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία για την παραγωγή άλλων προϊόντων, είναι δηλαδή παραχθέντα μέσα παραγωγής. (μον. 5)
- iii. Στις σύγχρονες κοινωνίες τα παραχθέντα μέσα παραγωγής είναι τεχνολογικά πολύ εξελιγμένα και είναι απαραίτητα για την παραγωγή των προϊόντων που χρειάζονται σήμερα οι άνθρωποι. (μον. 6)
- (Μονάδες 13)

Θέμα #24839

ΘΕΜΑ 2ο

Ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ζωή των ανθρώπων είναι η αβεβαιότητα που υπάρχει σχετικά με τα αποτελέσματα των ενεργειών τους. Ζητείται:

- α) Να δώσετε τρία (3) παραδείγματα όπου να φαίνεται η αβεβαιότητα που επηρεάζει την οικονομική ζωή των ανθρώπων. (Μονάδες 9)
- β) Που βασίζεται η λήψη των αποφάσεων των ανθρώπων; (Μονάδες 6)
- γ) Σε ποια προσπάθεια βασίζεται ο κλάδος των ασφαλίσεων, που στη σύγχρονη οικονομία έχει τεράστια ανάπτυξη; (Μονάδες 4)
- δ) Να ορίσετε την καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων. (Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Για παράδειγμα, ο αγρότης που καλλιεργεί τη γη του δεν ξέρει με βεβαιότητα τα αποτελέσματα της παραγωγικής του δραστηριότητας. Οι καιρικές συνθήκες, τα ζιζάνια κτλ. μπορεί να έχουν σοβαρή επίδραση στο τελικό προϊόν. Επίσης, ο εργαζόμενος δε γνωρίζει αν θα συνεχίσει την απασχόλησή του στην ίδια επιχείρηση, αν θα απολυθεί, ή ακόμη αν θα είναι θύμα εργατικού ατυχήματος. Τέλος, ο επιχειρηματίας δε γνωρίζει με βεβαιότητα αν η δραστηριότητά του θα αποδώσει κέρδη ή αν θα έχει ζημιές. (Μονάδες 9)
- β) Σε όλα τα οικονομούνται άτομα υπάρχει ένα σημαντικό στοιχείο αβεβαιότητας σχετικά με το αποτέλεσμα των ενεργειών τους. Κατά συνέπεια, η λήψη των αποφάσεών τους δε βασίζεται στη βεβαιότητα του αποτελέσματος, αλλά στις προσδοκίες που τα άτομα διαμορφώνουν για τα αποτελέσματα των πράξεων τους. (Μονάδες 6)
- γ) Η αβεβαιότητα που υπάρχει στην οικονομική ζωή έχει οδηγήσει τα άτομα στην ανάπτυξη μεθόδων για την ολική ή μερική εξασφάλισή τους. (Μονάδες 4)
- δ) Η καμπύλη των παραγωγικών δυνατοτήτων δείχνει τις μεγαλύτερες ποσότητες ενός προϊόντος που είναι δυνατό να παραχθούν σε μια οικονομία για κάθε δεδομένη ποσότητα του άλλου προϊόντος. (Μονάδες 6)

Θέμα #24805

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε το φαινόμενο το οποίο ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. (Μονάδες 5)
- β) Ποια είναι η σημασία του καταμερισμού των έργων για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής; (Μονάδες 4)
- γ) Να αναλύσετε τα τρία (3) πλεονεκτήματα του καταμερισμού των έργων. (Μονάδες 12)
- δ) Να περιγράψετε ένα σοβαρό μειονέκτημα του καταμερισμού των έργων (μον. 2) και να δώσετε ένα παράδειγμα (μον. 2). (Μονάδες 4)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) Στη σύγχρονη εποχή κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει. Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό έργων ή της εργασίας. (Μονάδες 5)
- β) Ο καταμερισμός των έργων έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς καταμερισμό, ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δε θα ήταν δυνατό να δημιουργηθεί. (Μονάδες 4)
- γ) Τα πλεονεκτήματά του είναι τα εξής:

- (i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
- (ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
- (iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής. (Μονάδες 12)
- δ) Η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μία δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση. (μον. 2) Π.χ. ένας εργάτης που κάνει κάθε μέρα την ίδια δουλειά και σε πολλές περιπτώσεις τις ίδιες κινήσεις, είναι φυσικό να κουράζεται από τη ρουτίνα της δουλειάς. (μον. 2) (Μονάδες 4)

Θέμα #25789

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε τα τρία (3) πλεονεκτήματα του καταμερισμού των έργων. (Μονάδες 15)
- β) Να δώσετε τον ορισμό του χρήματος (μον. 5) και να αναλύσετε πως με τη χρησιμοποίηση του χρήματος η ανταλλαγή χωρίζεται σε δύο πράξεις (μον. 5). (Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Τα πλεονεκτήματά του καταμερισμού των έργων είναι τα εξής:

- (i) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό.
- (ii) Όταν ένα άτομο ασχολείται με μία μόνο εργασία, αναπτύσσει σιγά σιγά μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία αυτή και αυξάνει την απόδοσή του.
- (iii) Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις του τρόπου με τον οποίο γίνεται η παραγωγή, δηλαδή σε διάφορες εφευρέσεις, και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγής. (Μονάδες 15)
- β) Κάθε αντικείμενο που είναι γενικά αποδεκτό ως μέσο συναλλαγής των αγαθών επέχει θέση χρήματος. Χρήμα, δηλαδή, είναι οτιδήποτε η κοινωνία αποδέχεται ως γενικό μέσο ανταλλαγής (μον. 5).

Με τη χρησιμοποίηση του χρήματος η ανταλλαγή χωρίζεται σε δύο πράξεις: μια πώληση και μια αγορά. Σε κάθε μεταβίβαση προϊόντος, σε αγορά ή πώληση, αντιστοιχεί μια αντίθετη μεταβίβαση χρήματος. Έτσι, η κυκλοφορία των προϊόντων μέσα στο οικονομικό σύστημα συνοδεύεται από μια αντίθετη σε κατεύθυνση κυκλοφορία χρήματος (μον. 5).

Θέμα #27222

ΘΕΜΑ 2ο

Όσον αφορά τη διάκριση σε Μικροοικονομική και σε Μακροοικονομική θεωρία, ζητείται:

α) Να αναλύσετε τι εξετάζει η μικροοικονομική θεωρία και τι η μακροοικονομική θεωρία. (Μονάδες 8)

β) Να εξηγήσετε γιατί παράλληλα με τον όρο μικροοικονομική χρησιμοποιείται και ο όρος θεωρία των τιμών; (Μονάδες 6)

γ) Να εξηγήσετε γιατί παράλληλα με τον όρο μακροοικονομική ανάλυση χρησιμοποιείται συχνά ο όρος θεωρία του Εθνικού Εισοδήματος και της Απασχόλησης; (Μονάδες 6)

δ) Που οφείλεται η διαφορά, ως προς τη μέθοδο μεταξύ μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάλυσης; (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Η θεωρία της ζήτησης και της προσφοράς εξετάζει τη συμπεριφορά του αντιπροσωπευτικού καταναλωτή και του αντιπροσωπευτικού παραγωγού με βάση ορισμένες υποθέσεις, ώστε να προσδιοριστεί η τιμή ενός αγαθού στις διάφορες μορφές αγοράς. Η συγκεκριμένη αυτή ανάλυση ανήκει στη μικροοικονομική θεωρία. Η μακροοικονομία εξετάζει τα οικονομικά προβλήματα ως ένα σύνολο αλληλοεξαρτώμενων μεγεθών, χωρίς να δίνει έμφαση στη συμπεριφορά κάθε μονάδας χωριστά. Στη μακροοικονομική ανάλυση το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η συνολική παραγωγή μιας οικονομίας, το συνολικό εισόδημα, η συνολική κατανάλωση κτλ. (Μονάδες 8)

β) Παράλληλα με τον όρο μικροοικονομική χρησιμοποιείται και ο όρος θεωρία των τιμών, γιατί σημείο αναφοράς είναι ο προσδιορισμός της τιμής ενός αγαθού. (Μονάδες 6)

γ) Παράλληλα με τον όρο μακροοικονομική ανάλυση χρησιμοποιείται συχνά ο όρος θεωρία του Εθνικού Εισοδήματος και της Απασχόλησης, γιατί κεντρικό σημείο της είναι ο προσδιορισμός του εθνικού εισοδήματος και της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού. (Μονάδες 6)

δ) Η διαφορά, επομένως, ως προς τη μέθοδο μεταξύ μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάλυσης οφείλεται στο ότι η μακροοικονομία εξετάζει τη συμπεριφορά της συνολικής οικονομίας, ενώ η μικροοικονομία εξετάζει τη συμπεριφορά του οικονομούντος ατόμου. (Μονάδες 5)

Θέμα #27225

ΘΕΜΑ 2ο

Υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιβάλλουν τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο. Ο σπουδαιότερος είναι το σφάλμα σύνθεσης. Ζητείται:

α) Να αναφέρετε πότε συμβαίνει το σφάλμα σύνθεσης. (Μονάδες 5)

β) Να εξηγήσετε με τη χρήση παραδείγματος τι εννοούμε λέγοντας πως το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής. (Μονάδες 10)

γ) Να ορίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) (μον. 4). Να περιγράψετε γιατί έχει σημασία η χρησιμοποίηση του όρου “εγχώριο” (μον.3); Να εξηγήσετε με τη χρήση ενός παραδείγματος (μον.3). (Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το σφάλμα σύνθεσης συμβαίνει, όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. (Μονάδες 5)

β) Το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής. Παράδειγμα: Στη μικροοικονομική ανάλυση γίνεται δεκτό ότι, όταν μειωθεί ο εργατικός μισθός (που αποτελεί στοιχείο του κόστους παραγωγής), η ατομική επιχείρηση μπορεί να αυξήσει το κέρδος της, εφόσον η τιμή του παραγόμενου προϊόντος παραμένει σταθερή. Από μακροοικονομική άποψη το συμπέρασμα αυτό δεν είναι αναγκαία αποδεκτό, γιατί, αν μειωθούν οι μισθοί σε όλους τους κλάδους για όλη την οικονομία, θα μειωθεί η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, με συνέπεια τη μείωση της συνολικής ζήτησης και στη συνέχεια των τιμών, άρα και των κερδών των επιχειρήσεων. (Μονάδες 10)

γ) Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος (μον.4). Η χρησιμοποίηση του όρου “εγχώριο” έχει σημασία, γιατί η παραγωγή πρέπει να γίνεται μέσα στην επικράτεια μιας χώρας, ασχέτως αν ο παραγωγός μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος μιας άλλης χώρας (μον.3). Για παράδειγμα: Αν ένα εργοστάσιο κατασκευής ψυγείων ανήκει σε Ιταλούς επιχειρηματίες, παράγει όμως στη χώρα μας, η παραγωγή του αποτελεί μέρος του εγχώριου προϊόντος της Ελλάδας (μον.3). (Μονάδες 10)

Θέμα #27229

ΘΕΜΑ 2ο

Παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του, το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Ζητείται:

α) Να εξηγήσετε τι εννοούμε με τη φράση «το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης»; (Μονάδες 12)

β) Να ορίσετε την παραοικονομία (μον. 7) και να αναλύσετε γιατί το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας (μον.6). (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης. Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π. (Μονάδες 12)

β) Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. (μον. 7) Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές. (μον.6). (Μονάδες 13)

Θέμα #27228

ΘΕΜΑ 2ο

Παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Ζητείται: α) Να εξηγήσετε με τη χρήση παραδείγματος γιατί το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση; (Μονάδες 12)

β) Να εξηγήσετε με τη χρήση παραδειγμάτων γιατί το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής; (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π. (Μονάδες 12)

β) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών. (Μονάδες 13)

Θέμα #27096

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει δύο αγαθά, τα Α και Β.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Α	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάση 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	100	140	120	150	;	100	;
2020	80	;	40	150	;	50	28.000

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 20)

β) Να υπολογίσετε το Δείκτη τιμών του 2019 σε σταθερές τιμές του 2020. (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ σε € αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ σε τεμάχια Α	ΤΙΜΗ σε € αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ σε τεμάχια Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	100	140	120	150	32.000	100	32.000
2020	80	100	40	150	14.000	50	28.000

α) $ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019} = Τιμή\ A_{2019} \times Ποσότητα\ A_{2019} + Τιμή\ B_{2019} \times Ποσότητα\ B_{2019} =$

$$(100 \times 140) + (120 \times 150) = 14.000 + 18.000 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019} = 32.000€$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ\ 2019} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019}}{\Delta T_{2019}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ\ 2019} = \frac{32.000}{100} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ\ 2019} = 32.000€$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ\ 2020} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020}}{\Delta T_{2020}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020} = \frac{28.000 \times 50}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020} = 14.000€$$

$ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020} = Τιμή\ A_{2020} \times Ποσότητα\ A_{2020} + Τιμή\ B_{2020} \times Ποσότητα\ B_{2020} \Rightarrow$

$$14.000 = (80 \times Ποσότητα\ A_{2020}) + (40 \times 150) \Rightarrow$$

$$14.000 = (80 \times Ποσότητα\ A_{2020}) + 6.000 \Rightarrow$$

Ποσότητα $A_{2020} = 100$ τεμάχια

(Μονάδες 20)

β) Νέο έτος βάσης το 2020 οπότε,

$$\Delta.T.'_{2019\ \text{σε}\ \text{σταθερές}\ \text{τιμές}\ 2020} = \frac{\Delta.T.\ 2019}{\Delta.T.\ 2020} 100 \Rightarrow \Delta.T.'_{2019} = \frac{100}{50} 100 \Rightarrow \Delta.T.'_{2019} = 200\%$$

(Μονάδες 5)

Θέμα #26916

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2016	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2016 (σε €)
2015	;	1.600	;	110	16.000
2016	10	1.200	;	100	;

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 16)

β) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Αποπληθωριστή Τιμών μεταξύ των ετών 2015 και 2016, σε σταθερές τιμές του 2016. (Μονάδες 9)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μόνο μέχρι το ακέραιο μέρος των αριθμών.)

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2016	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2016 (σε €)
2015	11	1.600	17.600	110	16.000
2016	10	1.200	12.000	100	12.000

β) Λέγοντας πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Αποπληθωριστή Τιμών εννοούμε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη τιμών. Οπότε,

$$\text{Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή } \Delta.T._{2015 \rightarrow 2016} = \frac{\Delta.T.2016 - \Delta.T.2015}{\Delta.T.2015} 100$$

$$= \frac{100 - 110}{110} 100 = -9\%$$

Άρα ο δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών της παραπάνω υποθετικής οικονομίας μεταξύ των ετών 2015 και 2016 μειώθηκε κατά 9%.

(Μονάδες 9)

$$ΑΕΠ_{\Sigma T 2015} = \frac{ΑΕΠ_{\tau\tau 2015}}{\Delta T 2015} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{\tau\tau 2015} = \frac{16.000 \times 110}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{\tau\tau 2015} = 17.600\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{\tau\tau 2015} = \text{Τιμή}_{2015} \times \text{Ποσότητα}_{2015} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = \frac{17.600}{1.600} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = 11\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{\tau\tau 2016} = \text{Τιμή}_{2016} \times \text{Ποσότητα}_{2016} \Rightarrow ΑΕΠ_{\tau\tau 2016} = 10 \times 1.200 \Rightarrow ΑΕΠ_{\tau\tau 2016} = 12.000\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{\Sigma T 2016} = \frac{ΑΕΠ_{\tau\tau 2016}}{\Delta T 2016} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{\Sigma T 2016} = \frac{12.000}{100} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{\Sigma T 2016} = 12.000\text{€}$$

Οπότε το 2016 είναι το έτος βάσης.

(Μονάδες 16)

Θέμα #26920

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει δύο αγαθά.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Α	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάση 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	200	70	400	75	;	100	;
2020	240	;	480	80	;	120	52.000

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 20)

β) Να υπολογίσετε την ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σε σταθερές τιμές του 2019. (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ σε € αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ σε τεμάχια Α	ΤΙΜΗ σε € αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ σε τεμάχια Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	200	70	400	75	44.000	100	44.000
2020	240	100	480	80	62.400	120	52.000

α) $ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019} = Τιμή\ A_{2019} \times Ποσότητα\ A_{2019} + Τιμή\ B_{2019} \times Ποσότητα\ B_{2019} =$

$(200 \times 70) + (400 \times 75) = 14.000 + 30.000 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019} = 44.000€$

$ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ2019}}{\Delta T_{2019}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = \frac{44.000}{100} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = 44.000€$

$ΑΕΠ_{ΣΤ2020} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ2020}}{\Delta T_{2020}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ2020} = \frac{52.000 \times 120}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ2020} = 62.400€$

$ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020} = Τιμή\ A_{2020} \times Ποσότητα\ A_{2020} + Τιμή\ B_{2020} \times Ποσότητα\ B_{2020} \Rightarrow$

$62.400 = (240 \times Ποσότητα\ A_{2020}) + (480 \times 80) \Rightarrow$

$62.400 = (240 \times Ποσότητα\ A_{2020}) + 38.400 \Rightarrow$

Ποσότητα $A_{2020} = 100$ τεμάχια

(Μονάδες 20)

β) Ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π.₂₀₁₉ $\rightarrow_{2020} = ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2020} - ΑΕΠ_{ΤΤ\ 2019} \Rightarrow$

Ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π.₂₀₁₉ $\rightarrow_{2020} = 62.400 - 44.000 \Rightarrow$

Ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π.₂₀₁₉ $\rightarrow_{2020} = 18.400€$

(Μονάδες 5)

Θέμα #26917

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2020	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2020 (σε €)
2019	;	200	;	50	2.000
2020	10	500	;	100	;
2021	15	440	6.600	;	4.400

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε (5) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 15)

β) Να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. του έτους 2021 σε σταθερές τιμές του έτους 2019. (Μονάδες 10)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2020	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2020 (σε €)
2019	5	200	1.000	50	2.000
2020	10	500	5.000	100	5.000
2021	15	440	6.600	150	4.400

$$\alpha) \text{ ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}2019} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2019}}{\Delta\text{T}2019} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2019} = \frac{2.000 \times 50}{100} \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2019} = 1.000\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2019} = \text{Τιμή}_{2019} \times \text{Ποσότητα}_{2019} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2019} = \frac{1.000}{200} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2019} = 5\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2020} = \text{Τιμή}_{2020} \times \text{Ποσότητα}_{2020} \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2020} = 10 \times 500 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2020} = 5.000\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2020}}{\Delta\text{T}2020} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}2020} = \frac{5.000}{100} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}2020} = 5.000\text{€}$$

$$\Delta\text{T.}_{2021} = \frac{\text{Τιμή}_{2021}}{\text{Τιμή}_{2020}} 100 \Rightarrow \Delta\text{T.}_{2021} = \frac{15}{10} 100 \Rightarrow \Delta\text{T.}_{2021} = 150\%$$

(Μονάδες 15)

$$\beta) \Delta\text{T.}'_{2021} \text{ σε σταθερές τιμές 2019} = \frac{\text{Δείκτη Τιμών}_{2021}}{\text{Δείκτη Τιμών}_{2019}} 100 \Rightarrow \Delta\text{T.}'_{2021} = \frac{150}{50} 100 \Rightarrow$$

$$\Delta\text{T.}'_{2021} = 300\%$$

Οπότε,

$$\text{ΑΕΠ}'_{\Sigma\text{T}2021} \text{ σε σταθερές τιμές 2019} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{tt}2021}}{\Delta\text{T}'_{2021}} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}'_{\Sigma\text{T}2021} = \frac{6.600}{300} 100 \Rightarrow$$

$$\text{ΑΕΠ}'_{\Sigma\text{T}2021} = 2.200\text{€}$$

(Μονάδες 10)

Θέμα #26732

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2015	;	800	;	110	8.000
2016	10	600	;	100	;

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 16)

β) Να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. για το έτος 2016, αν ο πληθυσμός της εν λόγω οικονομίας το 2016 ανέρχεται σε 2.000 άτομα. (Μονάδες 4)

γ) Να υπολογίσετε την πραγματική μεταβολή του Α.Ε.Π. (μον. 2) και την ονομαστική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2015 και 2016, σε σταθερές τιμές του 2016 (μον. 3). (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο.).

ΘΕΜΑ 4°

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2015	11	800	8.800	110	8.000
2016	10	600	6.000	100	6.000

$$ΑΕΠ_{ΣΤ2015} = \frac{ΑΕΠ_{ττ2015}}{\Delta T_{2015}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ2015} = \frac{8.000 \times 110}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ2015} = 8.800\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{ττ 2015} = \text{Τιμή}_{2015} \times \text{Ποσότητα}_{2015} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = \frac{8.800}{800} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = 11\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{ττ 2016} = \text{Τιμή}_{2016} \times \text{Ποσότητα}_{2016} \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ 2016} = 10 \times 600 \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ 2016} = 6.000\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ2016} = \frac{ΑΕΠ_{ττ2016}}{\Delta T_{2016}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2016} = \frac{6.000}{100} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2016} = 6.000\text{€}$$

Οπότε το 2016 είναι το έτος βάσης.

(Μονάδες 16)

$$\beta) \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2016} = \frac{ΑΕΠ_{στ2016}}{\text{Πληθυσμός}_{2016}} \Rightarrow \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2016} = \frac{6.000}{2.000} \Rightarrow$$

$$\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2016} = 3 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. του 2016 είναι 3 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 4)

Θέμα #26700

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Δ.Τ. (%)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2020	20	120	;	;	2.400
2021	30	;	150	;	3.000

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4)κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 16)

β) Να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. για το έτος 2021, αν ο πληθυσμός της εν λόγω οικονομίας το 2021 ανέρχεται σε 125 άτομα. (Μονάδες 4)

γ) Να υπολογίσετε την ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π. (μον. 2) και την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2020 και 2021, σε σταθερές τιμές του 2020 (μον. 3). (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Δ.Τ. (%)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2020	20	120	100	2.400	2.400
2021	30	150	150	4.500	3.000

Α)

$$ΑΕΠ_{ττ 2020} = \text{Τιμή}_{2020} \times \text{Ποσότητα}_{2020} = 20 \times 120 \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ 2020} = 2.400 \text{ €}$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ2020} = \frac{ΑΕΠ_{ττ2020}}{\Delta T_{2020}} 100 \Rightarrow \Delta T_{2020} = \frac{2.400}{2.400} 100 \Rightarrow \Delta T_{2020} = 100\%$$

Οπότε το 2020 είναι το έτος βάσης.

$$ΑΕΠ_{ΣΤ2021} = \frac{ΑΕΠ_{ττ2021}}{\Delta T_{2021}} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ2021} = \frac{3.000 \times 150}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{ττ2021} = 4.500\text{€}$$

$$ΑΕΠ_{ττ 2021} = \text{Τιμή}_{2021} \times \text{Ποσότητα}_{2021} \Rightarrow \text{Ποσότητα}_{2021} = \frac{4.500}{30} \Rightarrow$$

$$\text{Ποσότητα}_{2021} = 150 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

(Μονάδες 16)

$$\beta) \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{στ}2021}}{\text{Πληθυσμός}_{2021}} \Rightarrow \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = \frac{3.000}{125} \Rightarrow$$

$$\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = 24 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. του 2021 είναι 24 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 4)

Θέμα #26336

ΘΕΜΑ 40

Μια υποθετική οικονομία παράγει το έτος 2021 δύο αγαθά, τα οποία διέρχονται από πέντε (5) στάδια παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Σ		ΑΓΑΘΟ Τ	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	32.000	;	;	48.000
2 ^ο	;	8.000	;	12.000
3 ^ο	52.000	;	;	25.000
4 ^ο	;	18.000	105.000	;
5 ^ο	;	70.000	150.000	;
ΣΥΝΟΛΟ		;		;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα δώδεκα (12) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 12)

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές της υποθετικής οικονομίας (μον.5) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον.3). (Μονάδες 8)

Δ3. Αν ο δείκτης τιμών το έτος 2021 ήταν 145%, να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021. (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Σ		ΑΓΑΘΟ Τ	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	32.000	32.000	48.000	48.000
2 ^ο	40.000	8.000	60.000	12.000
3 ^ο	52.000	12.000	85.000	25.000
4 ^ο	70.000	18.000	105.000	20.000
5 ^ο	140.000	70.000	150.000	45.000
ΣΥΝΟΛΟ		140.000		150.000

Δ1.

Αγαθό Σ:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 32.000€

2ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.1 + Π.Α.2 = 32.000 + 8.000 = 40.000€

3ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.3 – Α.Π.2 = 52.000 - 40.000 = 12.000€

4ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.3 + Π.Α.4 = 52.000 + 18.000 = 70.000€

5ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.4 + Π.Α.5 = 70.000 + 70.000 = 140.000€

Σύνολο Π.Α. : 32.000 + 8.000 + 12.000 + 18.000 + 70.000 = 140.000€

Αγαθό Τ:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 48.000€

2ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.1 + Π.Α.2 = 48.000 + 12.000 = 60.000€

3ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.2 + Π.Α.3 = 60.000 + 25.000 = 85.000€

4ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.4 – Α.Π.3 = 105.000 - 85.000 = 20.000€

5ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.5 – Α.Π.4 = 150.000 - 105.000 = 45.000€

Σύνολο Π.Α. : 48.000 + 12.000 + 25.000 + 20.000 + 45.000 = 150.000€

(Μονάδες 12)

Δ2.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι 140.000 + 150.000 = 290.000 ευρώ (μον.5) αφού το Α.Ε.Π. είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των

οικονομικών - παραγωγικών μονάδων της οικονομίας (μον.3).
Δ3.

(Μονάδες 8)

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}}}{\Delta T} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{290.000}{145} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = 200.000\text{€}$$

Άρα το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021 είναι 200.000€.

(Μονάδες 5)

Θέμα #26080

ΘΕΜΑ 40

Μια υποθετική οικονομία παράγει το έτος 2019 μόνο ένα αγαθό, το οποίο διέρχεται από πέντε (5) στάδια παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Π	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1ο	;	16.000
2ο	;	32.000
3ο	;	32.000
4ο	;	16.000
5ο	;	8.000
ΣΥΝΟΛΟ		;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 12)

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές της υποθετικής οικονομίας (μον.1) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον.2). (Μονάδες 3)

Δ3. Αν ο δείκτης τιμών το έτος 2019 ήταν 52%, να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2019. (Μονάδες 5)

Δ4. Αν ο πληθυσμός της υποθετικής οικονομίας το έτος 2019 ήταν 20.000 άτομα, να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Π	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	16.000	16.000
2 ^ο	48.000	32.000
3 ^ο	80.000	32.000
4 ^ο	96.000	16.000
5 ^ο	104.000	8.000
ΣΥΝΟΛΟ		104.000

Δ1. Αγαθό Π:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 16.000€

2ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.1 + Π.Α.2 = 16.000 + 32.000 = 48.000€

3ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.2 + Π.Α.3 = 48.000 + 32.000 = 80.000€

4ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.3 + Π.Α.4 = 80.000 + 16.000 = 96.000€

5ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.4 + Π.Α.5 = 96.000 + 8.000 = 104.000€

Σύνολο Π.Α. : 16.000 + 32.000 + 32.000 + 16.000 + 8.000 = 104.000€

(Μονάδες 12)

Δ2.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι 104.000 ευρώ (μον.1) αφού το Α.Ε.Π. είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των οικονομικών – παραγωγικών μονάδων της οικονομίας (μον.2). (Μονάδες 3)

Δ3.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}}}{\Delta\text{T}} \cdot 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{104.000}{52} \cdot 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = 200.000\text{€}$$

Άρα το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2019 είναι 200.000 ευρώ.

(Μονάδες 5)

Δ4.

$$\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2019} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{στ}}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2019} = \frac{200.000}{20.000} \Rightarrow$$

$$\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2019} = 10 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. είναι 10 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 5)

Θέμα #26043

ΘΕΜΑ 40

Μια υποθετική οικονομία παράγει το έτος 2021 μόνο ένα αγαθό, το οποίο διέρχεται από πέντε (5) στάδια παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Π	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1ο	8.000	;
2ο	24.000	;
3ο	40.000	;
4ο	48.000	;
5ο	52.000	;
ΣΥΝΟΛΟ		;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 12)

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές της υποθετικής οικονομίας (μον.1) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον.2). (Μονάδες 3)

Δ3. Αν ο αποπληθωριστής τιμών το έτος 2021 ήταν 65%, να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021. (Μονάδες 5)

Δ4. Αν ο πληθυσμός της υποθετικής οικονομίας το έτος 2021 ήταν 5.000 άτομα, να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Ζ	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	8.000	8.000
2 ^ο	24.000	16.000
3 ^ο	40.000	16.000
4 ^ο	48.000	8.000
5 ^ο	52.000	4.000
ΣΥΝΟΛΟ		52.000

Δ1. Αγαθό Ζ:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 8.000€

2ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.2 – Α.Π.1 = 24.000 - 8.000 = 16.000€

3ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.3 – Α.Π.2 = 40.000 - 24.000 = 16.000€

4ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.4 – Α.Π.3 = 48.000 – 40.000 = 8.000€

5ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.5 – Α.Π.4 = 52.000 – 48.000 = 4.000€

Σύνολο Π.Α. : 8.000 + 16.000 + 16.000 + 8.000 + 4.000 = 52.000€

(Μονάδες 12)

Δ2.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι 52.000 ευρώ (μον.1) αφού το Α.Ε.Π. είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των οικονομικών - παραγωγικών μονάδων της οικονομίας (μον.2). (Μονάδες 3)

Δ3.

$$ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{ττ}}{\Delta T} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{52.000}{65} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ} = 80.000\text{€}$$

Άρα το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021 είναι 80.000 ευρώ.

(Μονάδες 5)

Δ4.

$$Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2021} = \frac{ΑΕΠ_{στ}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2021} = \frac{80.000}{5.000} \Rightarrow$$

$$Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2021} = 16 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. είναι 16 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 5)

Θέμα #26042

ΘΕΜΑ 40

Μια υποθετική οικονομία παράγει το έτος 2020 μόνο ένα αγαθό, το οποίο διέρχεται από πέντε (5) στάδια παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Θ	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	;	4.000
2 ^ο	12.000	;
3 ^ο	;	8.000
4 ^ο	24.000	;
5 ^ο	26.000	;
ΣΥΝΟΛΟ		;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 12)

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές της υποθετικής οικονομίας (μον.1) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον.2). (Μονάδες 3)

Δ3. Αν ο αποπληθωριστής τιμών το έτος 2020 ήταν 130%, να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2020. (Μονάδες 5)

Δ4. Αν ο πληθυσμός της υποθετικής οικονομίας το έτος 2020 ήταν 2.500 άτομα, να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Θ	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
1 ^ο	4.000	4.000
2 ^ο	12.000	8.000
3 ^ο	20.000	8.000
4 ^ο	24.000	4.000
5 ^ο	26.000	2.000
ΣΥΝΟΛΟ		26.000

Δ1. Αγαθό Θ:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 4.000€

2ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.2 – Α.Π.1 = 12.000 - 4.000 = 8.000€

3ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.2 + Π.Α.3 = 12.000 + 8.000 = 20.000€

4ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.4 – Α.Π.3 = 24.000 – 20.000 = 4.000€

5ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.5 – Α.Π.4 = 26.000 – 24.000 = 2.000€

Σύνολο Π.Α. : 4.000 + 8.000 + 8.000 + 4.000 + 2.000 = 26.000€

(Μονάδες 12)

Δ2.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι 26.000 ευρώ (μον.1) αφού το Α.Ε.Π. είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των οικονομικών - παραγωγικών μονάδων της οικονομίας (μον.2).

(Μονάδες 3)

Δ3.

$$ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{ΑΕΠ_{\tau\tau}}{\Delta T} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ} = \frac{26.000}{130} 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ} = 20.000€$$

Άρα το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2020 είναι 20.000 ευρώ. (Μονάδες 5)

Δ4.

$$Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2020} = \frac{ΑΕΠ_{\sigma\tau}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2020} = \frac{20.000}{2.500} \Rightarrow Κ.Κ.Π.ΑΕΠ_{2020} = 8 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. είναι 8 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 5)

Θέμα #26037

ΘΕΜΑ 40

Μια υποθετική οικονομία παράγει το έτος 2021 μόνο ένα αγαθό, το οποίο διέρχεται από τέσσερα (4) στάδια παραγωγής σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Α	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
	1 ^ο	2.000
2 ^ο	;	4.000
3 ^ο	;	4.000
4 ^ο	12.000	;
ΣΥΝΟΛΟ		;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε (5) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 10)

Δ2. Να υπολογίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές της υποθετικής οικονομίας (μον.2) και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας (μον.3). (Μονάδες 5)

Δ3. Αν ο αποπληθωριστής τιμών το έτος 2021 ήταν 60%, να υπολογίσετε το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021. (Μονάδες 5)

Δ4. Αν ο πληθυσμός της υποθετικής οικονομίας το έτος 2021 ήταν 4.000 άτομα, να υπολογίσετε το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΣΤΑΔΙΟ	ΑΓΑΘΟ Α	
	ΑΞΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ (Α.Π.) (σε €)	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ (Π.Α.) (σε €)
	1 ^ο	2.000
2 ^ο	6.000	4.000
3 ^ο	10.000	4.000
4 ^ο	12.000	2.000
ΣΥΝΟΛΟ		12.000

Δ1.

Αγαθό Α:

1ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Αξία πώλησης = 2.000€

2ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.1 + Π.Α.2 = 2.000 + 4.000 = 6.000€

3ο στάδιο : Αξία πώλησης = Α.Π.2 + Π.Α.3 = 6.000 + 4.000 = 10.000€

4ο στάδιο : Προστιθέμενη αξία = Α.Π.4 - Α.Π.3 = 12.000 - 10.000 = 2.000€

Σύνολο Π.Α. : 2.000 + 4.000 + 4.000 + 2.000 = 12.000€

(Μονάδες 10)

Δ2.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι 12.000 ευρώ (μον.2) διότι το Α.Ε.Π. είναι η συνολική προστιθέμενη αξία της παραγωγής όλων των οικονομικών - παραγωγικών μονάδων της οικονομίας (μον.3).

(Μονάδες 5)

Δ3.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}}}{\Delta\text{T}} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{12.000}{60} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = 20.000\text{€}$$

Άρα το πραγματικό Α.Ε.Π. της παραπάνω υποθετικής οικονομίας για το έτος 2021 είναι 20.000 ευρώ.

(Μονάδες 5)

Δ4.

$$\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = \frac{20.000}{4.000} \Rightarrow \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ}_{2021} = 5 \text{ €/κάτοικο.}$$

Άρα το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. είναι 5 ευρώ ανά κάτοικο.

(Μονάδες 5)

Θέμα #26564

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020:

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2019	1.500	1.500
2020	2.000	1.250

α) Ποιο από τα παραπάνω έτη είναι έτος βάσης; (μον. 2) Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 8) (Μονάδες 10)

β) Να υπολογίσετε τον Δείκτη Τιμών (Δ.Τ.) για το έτος 2020. (Μονάδες 6)

γ) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των δύο ετών. (Μονάδες 9)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.

Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%)
2019	1.500	1.500	100
2020	2.000	1.250	160

α) Έτος βάσης είναι το 2019. (μον. 2)

Διότι,

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}}}{\Delta\text{T}} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{1.500}{100} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = 1.500\text{€ (μον. 8).}$$

(Μονάδες 10)

$$\text{β) } \text{ΑΕΠ}_{\Sigma\text{T}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}}}{\Delta\text{T}} 100 \Rightarrow \Delta\text{T}_{2020} = \frac{2.000}{1.250} 100 \Rightarrow \Delta\text{T}_{2020} = 160\%$$

Άρα ο Δείκτης Τιμών (Δ.Τ.) για το έτος 2020 είναι 160%.

$$\text{γ) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Α.Ε.Π.}_{2019 \rightarrow 2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{στ}2020} - \text{ΑΕΠ}_{\text{στ}2019}}{\text{ΑΕΠ}_{\text{στ}2019}} 100$$

$$= \frac{1.250 - 1.500}{1.500} 100 = -16,6\%$$

Άρα η Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2019 και 2020 μειώθηκε κατά 16,6%.

(Μονάδες 9)

Θέμα #27221

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να περιγράψετε τι δίνει το πραγματικό κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (μον.4). Να αναφέρετε πότε γίνεται πιο αξιόπιστο μέτρο (μον.4) και να εξηγήσετε ποιο είναι το θετικό και συγχρόνως σημαντικό στοιχείο του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. (μον.4); (Μονάδες 12)

β) Να αναλύσετε τι εννοούμε με την φράση «το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας». (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το πραγματικό κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. δίνει το προϊόν που θα αντιστοιχούσε σε κάθε κάτοικο μιας οικονομίας, αν η διανομή του ήταν ίση. (μον.4). Όπως γίνεται αντιληπτό, όσο μικρότερη είναι η ανισοκατανομή τόσο πιο αξιόπιστο μέτρο γίνεται το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π., και το αντίθετο (μον.4). Το θετικό και συγχρόνως σημαντικό στοιχείο είναι ότι το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. λαμβάνει υπόψη τη μεταβολή του πληθυσμού, γι' αυτό και χρησιμοποιείται για να μετρά τις επιδόσεις των οικονομιών διαχρονικά, αλλά και μεταξύ των χωρών για διεθνείς συγκρίσεις (μον.4). (Μονάδες 12)

β) Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές. (Μονάδες 13)

Θέμα #27217

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να ορίσετε το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.). (Μονάδες 8)

β) Γιατί έχει σημασία η χρησιμοποίηση του όρου “εγχώριο”(μον. 2); Να εξηγήσετε με τη χρήση ενός παραδείγματος (μον. 2). (Μονάδες 4)

γ) Να περιγράψετε τη διάκριση των αγαθών σε τελικά και ενδιάμεσα αγαθά; (Μονάδες 8)

δ) Για ποιο λόγο υπάρχει η επιμονή στη χρήση του όρου τελικά προϊόντα και υπηρεσίες, στον υπολογισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.); (Δεν απαιτούνται παραδείγματα.) (Μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) είναι η συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα σ' ένα συγκεκριμένο έτος. (Μονάδες 8)

β) Η χρησιμοποίηση του όρου “εγχώριο” έχει σημασία, γιατί η παραγωγή πρέπει να γίνεται μέσα στην επικράτεια μιας χώρας, ασχέτως αν ο παραγωγός μπορεί να είναι μόνιμος κάτοικος μιας άλλης χώρας (μον. 2).

Για παράδειγμα: Αν ένα εργοστάσιο κατασκευής ψυγείων ανήκει σε Ιταλούς επιχειρηματίες, παράγει όμως στη χώρα μας, η παραγωγή του αποτελεί μέρος του εγχώριου προϊόντος της Ελλάδας (μον. 2). (Μονάδες 4)

γ) Μια άλλη διάκριση των αγαθών είναι σε τελικά και ενδιάμεσα. Τελικά είναι αυτά που αγοράζονται για τελική χρήση και όχι παραπέρα μετασηματισμό. Ενδιάμεσα είναι αυτά που αγοράζονται για περαιτέρω επεξεργασία και όχι τελική χρήση. (Μονάδες 8)

δ) Η επιμονή στη χρήση του όρου τελικά προϊόντα και υπηρεσίες γίνεται, για να αποφύγουμε να υπολογίζουμε δύο ή περισσότερες φορές την αξία ενός αγαθού, καθώς το μετράμε για τη συμμετοχή του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. (Μονάδες 5)

Θέμα #27096

ΘΕΜΑ 4ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει δύο αγαθά, τα Α και Β.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Α	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάση 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	100	140	120	150	;	100	;
2020	80	;	40	150	;	50	28.000

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. (Μονάδες 20)

β) Να υπολογίσετε το Δείκτη τιμών του 2019 σε σταθερές τιμές του 2020. (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Α	ΤΙΜΗ (σε €) αγαθού Β	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε τεμάχια) Β	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάση 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2019 (σε €)
2019	100	140	120	150	32.000	100	32.000
2020	80	100	40	150	14.000	50	28.000

α) $ΑΕΠ_{Τ2019} = Τιμή A_{2019} \times Ποσότητα A_{2019} + Τιμή B_{2019} \times Ποσότητα B_{2019} =$

$(100 \times 140) + (120 \times 150) = 14.000 + 18.000 \Rightarrow ΑΕΠ_{Τ2019} = 32.000€$

$ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = ΑΕΠ_{Τ2019} / ΔΤ_{2019} * 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = 32.000 / 100 * 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΣΤ2019} = 32.000€$

$ΑΕΠ_{ΣΤ2020} = ΑΕΠ_{Τ2020} / ΔΤ_{2020} * 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{Τ2020} = 28.000 \times 50 / 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{Τ2020} = 14.000€$

$ΑΕΠ_{Τ2020} = Τιμή A_{2020} \times Ποσότητα A_{2020} + Τιμή B_{2020} \times Ποσότητα B_{2020} \Rightarrow$

$14.000 = (80 \times Ποσότητα A_{2020}) + (40 \times 150) \Rightarrow$

$14.000 = (80 \times Ποσότητα A_{2020}) + 6.000 \Rightarrow$

Ποσότητα $A_{2020} = 100$ τεμάχια

β) Νέο έτος βάσης το 2020 οπότε,

$Δ.Τ.'_{2019 \text{ σε σταθερές τιμές } 2020} = Δ.Τ._{2019} / Δ.Τ._{2020} * 100 \Rightarrow Δ.Τ.'_{2019} = 100 / 50 * 100 \Rightarrow Δ.Τ.'_{2019} = 200\%$

Θέμα #26916

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας μίας υποθετικής οικονομίας, η οποία παράγει ένα μόνο αγαθό.

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2016	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2016 (σε €)
2015	;	1.600	;	110	16.000
2016	10	1.200	;	100	;

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά του, κάνοντας τους σχετικούς υπολογισμούς. **(Μονάδες 16)**

β) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Αποπληθωριστή Τιμών μεταξύ των ετών 2015 και 2016, σε σταθερές τιμές του 2016. **(Μονάδες 9)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μόνο μέχρι το ακέραιο μέρος των αριθμών.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4^ο

ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ (σε €)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (σε μονάδες)	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) έτος βάσης 2016	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές 2016 (σε €)
2015	11	1.600	17.600	110	16.000
2016	10	1.200	12.000	100	12.000

A)

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{ΣΤ}2015} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}2015}}{\Delta\text{T}2015} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}2015} = \frac{16.000 \times 110}{100} \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}2015} = 17.600\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ} 2015} = \text{Τιμή}_{2015} \times \text{Ποσότητα}_{2015} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = \frac{17.600}{1.600} \Rightarrow \text{Τιμή}_{2015} = 11\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ} 2016} = \text{Τιμή}_{2016} \times \text{Ποσότητα}_{2016} \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ττ} 2016} = 10 \times 1.200 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ττ} 2016} = 12.000\text{€}$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{ΣΤ}2016} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ττ}2016}}{\Delta\text{T}2016} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ΣΤ}2016} = \frac{12.000}{100} 100 \Rightarrow \text{ΑΕΠ}_{\text{ΣΤ}2016} = 12.000\text{€}$$

Οπότε το 2016 είναι το έτος βάσης.

(Μονάδες 16)

β) Λέγοντας πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Αποπληθωριστή Τιμών εννοούμε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη τιμών. Οπότε,

$$\text{Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή } \Delta\text{T.}_{2015 \rightarrow 2016} = \frac{\Delta\text{T.}_{2016} - \Delta\text{T.}_{2015}}{\Delta\text{T.}_{2015}} 100$$

$$= \frac{100 - 110}{110} 100 = -9\%$$

Άρα ο δείκτης τιμών ή αποπληθωριστής τιμών της παραπάνω υποθετικής οικονομίας μεταξύ των ετών 2015 και 2016 μειώθηκε κατά 9%.

(Μονάδες 9)

Θέμα #27337

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020:

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ. (%) σε σταθερές τιμές 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2019	250.000	100	250.000
2020	480.000	200	240.000

α) Να υπολογίσετε την ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 2019 και 2020. (Μονάδες 6)

β) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των δύο ετών σε σταθερές τιμές 2020. (Μονάδες 19)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

$$\text{α) Ονομαστική μεταβολή του Α.Ε.Π.}_{2019 - 2020} = \text{ΑΕΠ}_{\text{T.T.}2020} - \text{ΑΕΠ}_{\text{T.T.}2019} =$$

$$= 480.000 - 250.000 = 230.000\text{€}$$

Άρα το Ονομαστικό Α.Ε.Π μεταξύ των ετών 2019 και 2020 σημείωσε αύξηση κατά 230.000 ευρώ.

β) Νέο έτος βάσης 2020 οπότε,

$\Delta\Gamma'_{2020}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 100 και

$ΑΕΠ_{\tau.τ.2020} = ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2020}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 480.000€

$$\Delta.Τ.'_{2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{\text{Δείκτη Τιμών}_{2019}}{\text{Δείκτη Τιμών}_{2020}} 100 \Rightarrow \Delta.Τ.'_{2019} = \frac{100}{200} 100 \Rightarrow$$

$\Delta.Τ.'_{2019} = 50\%$

$$ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{ΑΕΠ_{\tau\tau}}{\Delta\Gamma'} 100 \Rightarrow ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{250.000}{50} 100$$

$\Rightarrow ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 500.000 €

Άρα,

$$\begin{aligned} \text{Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή } Α.Ε.Π'_{2019 \rightarrow 2020} &= \frac{ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2020} - ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2019}}{ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2019}} 100 \\ &= \frac{480.000 - 500.000}{500.000} 100 = -4\% \end{aligned}$$

Άρα το Πραγματικό Α.Ε.Π μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σε σταθερές τιμές 2020, σημείωσε μείωση κατά 4%.

Θέμα #27330

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020:

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Δ.Τ.(%) σε σταθερές τιμές 2019	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)
2019	3.000	100	3.000
2020	4.000	80	5.000

α) Ποιο από τα παραπάνω έτη είναι έτος βάσης; (μον. 2) Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 4) **(Μονάδες 6)**

β) Να υπολογίσετε την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του Α.Ε.Π. μεταξύ των δύο ετών σε σταθερές τιμές 2020. **(Μονάδες 19)**

(Σημείωση: Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Έτος βάσης είναι το 2019.

Διότι,

Για το έτος βάσης ο δείκτης τιμών θα είναι πάντα 1 ή 100, αν ο δείκτης τιμών εκφράζεται ως ποσοστό επί τοις εκατό και ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές = ΑΕΠ σε σταθερές τιμές

β) Νέο έτος βάσης 2020 οπότε,

$\Delta\Gamma'_{2020}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 100 και

$ΑΕΠ_{\tau.τ.2020} = ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2020}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 4.000€

$$\Delta.Τ.'_{2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{\text{Δείκτη Τιμών}_{2019}}{\text{Δείκτη Τιμών}_{2020}} 100 \Rightarrow \Delta.Τ.'_{2019} = \frac{100}{80} 100 \Rightarrow$$

$\Delta.Τ.'_{2019} = 125\%$

$$ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{ΑΕΠ_{\tau\tau}}{\Delta\Gamma'} 100 \Rightarrow ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019} \text{ σε σταθερές τιμές } 2020 = \frac{3.000}{125} 100$$

$\Rightarrow ΑΕΠ'_{\Sigma.Τ.2019}$ σε σταθερές τιμές 2020 = 2.400 €

$$\begin{aligned} \text{Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή } Α.Ε.Π'_{2019 \rightarrow 2020} &= \frac{ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2020} - ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2019}}{ΑΕΠ'_{\sigma.τ.2019}} 100 \\ &= \frac{4.000 - 2.400}{2.400} 100 = 66,6\% \end{aligned}$$

Άρα το Πραγματικό Α.Ε.Π μεταξύ των ετών 2019 και 2020 σημείωσε αύξηση κατά 66,6 %.

Θέμα #31775

ΘΕΜΑ 2ο

Οι δυσκολίες του αντιπραγματισμού ξεπεράστηκαν με τη χρησιμοποίηση του χρήματος, που διέσπασε την ανταλλαγή σε πώληση και αγορά, δηλαδή μετέτρεψε τις ανταλλαγές σε συναλλαγές. Ζητείται:

- α) Να αναφέρετε τι ορίζουμε Χρήμα. (Μονάδες 4)
- β) Στην αρχή, ως χρήμα χρησιμοποιήθηκαν διάφορα πράγματα ή ζώα, όπως βόδια, πρόβατα, δέρματα, κοχύλια, φτερά, αλάτι, διάφορα μέταλλα κτλ. Να περιγράψετε, με την χρήση παραδειγμάτων, τα μειονεκτήματα που παρουσίαζε η χρησιμοποίηση όλων αυτών στις συναλλαγές. (Μονάδες 9)
- γ) Να περιγράψετε τους δύο σοβαρούς περιορισμούς στις Δανειοδοτήσεις (δεν απαιτείται παράδειγμα). (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Χρήμα είναι οτιδήποτε γίνεται γενικά αποδεκτό ως μέσο ανταλλαγής από τα άτομα μιας κοινωνίας.
- β) Τα μειονεκτήματα που παρουσίαζαν ήταν:
- 1) Αδαιρετότητα. Όσα από αυτά εξυπηρετούσαν συναλλαγές μεγάλης αξίας, δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για συναλλαγές μικρής αξίας, γιατί δεν ήταν διαιρετά. Παράδειγμα: Τα βόδια.
- 2) Μεταβολή της αξίας. Σε ορισμένα από αυτά μπορούσε να μεταβληθεί η αξία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αβεβαιότητα και να δυσχεραίνονται οι συναλλαγές.
- Παράδειγμα: Τα πρόβατα μπορεί να γεννήσουν ή να πεθάνουν, τα μέταλλα να σκουριάσουν.
- 3) Δυσκολία στη χρήση. Το βάρος ή ο όγκος ορισμένων από αυτά έκανε δύσκολη τη μεταφορά τους
- γ) Οι δύο σοβαροί περιορισμοί στις δανειοδοτήσεις είναι:

Ο ένας προέρχεται από την πολιτική και τους κανονισμούς που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα, όπως ο καθορισμός του ποσοστού των ρευστών διαθεσίμων. Τα ρευστά διαθέσιμα είναι ένα απόθεμα χρημάτων που οφείλει να κρατάει η εμπορική τράπεζα στο ταμείο της. Ο άλλος περιορισμός προέρχεται από τις ίδιες τις εμπορικές τράπεζες, που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιστροφή των χρηματικών κεφαλαίων που δανείζουν μαζί με τους τόκους. Για το λόγο αυτό, όταν μια τράπεζα χορηγεί κάποιο δάνειο, φροντίζει να ερευνά την οικονομική κατάσταση του δανειοδοτούμενου και τη δυνατότητα της αποδοτικής χρησιμοποίησης του δανείου, δηλαδή επιδιώκει την εξασφάλιση των κεφαλαίων της.

Θέμα #31774

ΘΕΜΑ 2ο

Από τα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι προσπάθησαν να καλύψουν τις ανάγκες τους με αγαθά που δεν μπορούσαν να παράγουν οι ίδιοι. Ζητείται:

- α) Να αναφέρετε τι εννοούμε με τον όρο «Αντιπραγματισμός» (μον. 3) και να περιγράψετε τις δύο δυσκολίες που παρουσίαζε (μον. 4). (Μονάδες 7)
- β) Να αναφέρετε ονομαστικά από που προέρχονται οι καταθέσεις στις εμπορικές τράπεζες (μον. 3) και να περιγράψετε το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό σχετικά με την απόσυρση χρημάτων στις καταθέσεις επί προθεσμία (μον. 6). (Μονάδες 9)
- γ) Οι εμπορικές τράπεζες επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των κερδών και ταυτόχρονα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου τον οποίο αναλαμβάνουν. Οι δύο αυτές επιδιώξεις είναι σε κάποιο βαθμό αντίθετες. Σχολιάστε. (Μονάδες 9)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Η ανταλλαγή προϊόντων ονομάζεται αντιπραγματισμός, δηλαδή πράγμα αντί πράγματος (μον. 3). Η διαδικασία του αντιπραγματισμού παρουσίαζε μεγάλες δυσκολίες, γιατί απαιτούσε από τα δύο άτομα που προέβαιναν στην ανταλλαγή:

- α) να προσφέρει ο ένας ό,τι χρειάζεται ο άλλος και
- β) να προσφέρει ο ένας τις αντίστοιχες ποσότητες που επιθυμεί ο άλλος (μον. 4).
- β) Οι καταθέσεις στις εμπορικές τράπεζες προέρχονται από ιδιώτες, ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιους οργανισμούς κτλ (μον. 3).

Στην περίπτωση των καταθέσεων επί προθεσμία, ο καταθέτης δεν έχει το δικαίωμα να αποσύρει τα χρήματά του ούτε μέρος αυτών, πριν παρέλθει η συμφωνημένη προθεσμία. Αν όμως θελήσει να αποσύρει τα χρήματά του νωρίτερα από την προθεσμία, πληρώνει ένα προκαθορισμένο πρόστιμο στην τράπεζα (μον. 6).

γ) Οι δύο επιδιώξεις είναι σε κάποιο βαθμό αντίθετες. Όσο μεγαλύτερος είναι ο όγκος των δανείων που δίνει μια τράπεζα, τόσο πιο πολλά είναι τα έσοδά της και, συνεπώς, τα κέρδη της, αλλά τόσο πιο μεγάλος και ο κίνδυνος απώλειας χρηματικών κεφαλαίων. Τελικά η πολιτική των δανειοδοτήσεων είναι τέτοια, ώστε να επιτυγχάνονται υψηλά κέρδη, χωρίς υπερβολικούς κινδύνους.

Θέμα #32233

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να αναφέρετε ονομαστικά τέσσερα είδη Χρήματος. (Μονάδες 8)
- β) Από τις Βασικές Λειτουργίες του χρήματος, που το καθιστούν απαραίτητο για την οικονομική οργάνωση της κοινωνίας, ζητείται να περιγράψετε με τη χρήση παραδειγμάτων, το χρήμα ως Μέσο Συναλλαγής (μον. 5) και το χρήμα ως Μονάδα Μέτρησης της Αξίας (μον. 12). (Μονάδες 17)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Είδη Χρήματος:

- i) Τα κέρματα.
- ii) Τα χαρτονομίσματα.
- iii) Οι τραπεζικές επιταγές.
- iv) Οι πιστωτικές κάρτες.

β) Το χρήμα ως Μέσο Συναλλαγής:

Κύρια λειτουργία του χρήματος είναι η χρησιμοποίησή του ως μέσου συναλλαγής. Σε αυτή τη λειτουργία οφείλονται ο μεγάλος καταμερισμός των έργων και η ανάπτυξη του εμπορίου (μον. 5).

Το χρήμα ως Μονάδα Μέτρησης της Αξίας:

Η ζήτηση και η προσφορά διαμορφώνουν στην αγορά την τιμή ενός αγαθού σε χρηματικές μονάδες. Έτσι η αξία κάθε προϊόντος εκφράζεται σε χρηματικές μονάδες.

Για παράδειγμα, η αξία ενός μολυβιού είναι 0,5 ευρώ, ενός τετραδίου 2 ευρώ κτλ., το ευρώ, δηλαδή, γίνεται το μέτρο της απόλυτης αξίας των αγαθών. Μπορούμε επίσης με το χρήμα να προσδιορίσουμε την αξία ενός αγαθού σε σχέση με την αξία ενός άλλου, δηλαδή τη σχετική αξία των αγαθών. Στο παράδειγμά μας η σχετική αξία ενός τετραδίου είναι 4 μολύβια ($4 \times 0,5 = 2$), (μον. 12).

Θέμα #32236

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να δώσετε τον ορισμό της ποσότητας χρήματος, η οποία είναι ένα εξαιρετικά σημαντικό μέγεθος για τη λειτουργία της οικονομίας και την εξέλιξη των τιμών των αγαθών. (Μονάδες 8)
- β) Από τις Βασικές Λειτουργίες του χρήματος που το καθιστούν απαραίτητο για την οικονομική οργάνωση της κοινωνίας, ζητείται να περιγράψετε με τη χρήση παραδειγμάτων, το χρήμα ως Μέσο Συναλλαγής (μον. 5) και το χρήμα ως Μέσο Διατήρησης των Αξιών (μον. 12). (Μονάδες 17)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Η ποσότητα του χρήματος ορίζεται ως το σύνολο των νομισματικών μονάδων κάθε είδους, δηλαδή κερμάτων, χαρτονομισμάτων και καταθέσεων, οι οποίες βρίσκονται στην κατοχή των οικονομούντων ατόμων, δηλαδή των ιδιωτών, των επιχειρήσεων και των δημοσίων οργανισμών σε μια χρονική περίοδο. Τα χρήματα αυτά χρησιμοποιούνται για διάφορους σκοπούς, π.χ. για τις συναλλαγές, σύμφωνα με τις ανάγκες αυτών των ατόμων.

β) Το χρήμα ως Μέσο Συναλλαγής:

Κύρια λειτουργία του χρήματος είναι η χρησιμοποίησή του ως μέσου συναλλαγής. Σε αυτή τη λειτουργία οφείλονται ο μεγάλος καταμερισμός των έργων και η ανάπτυξη του εμπορίου (μον. 5).

Το χρήμα ως Μέσο Διατήρησης των Αξιών:

Εφόσον το χρήμα είναι μέτρο της απόλυτης αξίας των αγαθών, ο κάτοχος χρήματος μπορεί να διαθέτει τμηματικά μέρος των χρημάτων του για την αγορά αγαθών. Παράδειγμα: Έστω ένας παραγωγός σιταριού σε μια οικονομία που δε χρησιμοποιεί χρήμα. Ο παραγωγός είναι υποχρεωμένος να διατηρεί σε αποθήκες την ετήσια παραγωγή σιταριού και να τη διαθέτει τμηματικά, ανταλλάσσοντάς την με άλλα αγαθά που έχει ανάγκη. Αν όμως γινόταν χρήση του χρήματος, ο ίδιος παραγωγός θα είχε τη δυνατότητα να πουλήσει ολόκληρη τη σοδιά του και να εισπράξει την αξία της σε χρήμα, το οποίο θα μπορούσε να δαπανά τμηματικά σε διαφορετικές χρονικές στιγμές για τις ανάγκες του. Έτσι το χρήμα γίνεται και μέσο διατήρησης αξιών (μον. 12).

Θέμα #32238

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να περιγράψετε τους δύο σοβαρούς περιορισμούς στις Δανειοδοτήσεις (δεν απαιτείται παράδειγμα).

(Μονάδες 17)

β) Οι εμπορικές τράπεζες επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση των κερδών και ταυτόχρονα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου τον οποίο αναλαμβάνουν. Οι δύο αυτές επιδιώξεις είναι σε κάποιο βαθμό αντίθετες. Σχολιάστε.

(Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Οι δύο σοβαροί περιορισμοί στις δανειοδοτήσεις είναι:

Ο ένας προέρχεται από την πολιτική και τους κανονισμούς που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα, όπως ο καθορισμός του ποσοστού των ρευστών διαθεσίμων. Τα ρευστά διαθέσιμα είναι ένα απόθεμα χρημάτων που οφείλει να κρατάει η εμπορική τράπεζα στο ταμείο της.

Ο άλλος περιορισμός προέρχεται από τις ίδιες τις εμπορικές τράπεζες, που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιστροφή των χρηματικών κεφαλαίων που δανείζουν μαζί με τους τόκους. Για το λόγο αυτό, όταν μια τράπεζα χορηγεί κάποιο δάνειο, φροντίζει να ερευνά την οικονομική κατάσταση του δανειοδοτούμενου και τη δυνατότητα της αποδοτικής χρησιμοποίησης του δανείου, δηλαδή επιδιώκει την εξασφάλιση των κεφαλαίων της.

β) Οι δύο επιδιώξεις είναι σε κάποιο βαθμό αντίθετες. Όσο μεγαλύτερος είναι ο όγκος των δανείων που δίνει μια τράπεζα, τόσο πιο πολλά είναι τα έσοδά της και, συνεπώς, τα κέρδη της, αλλά τόσο πιο μεγάλος και ο κίνδυνος απώλειας χρηματικών κεφαλαίων. Τελικά η πολιτική των δανειοδοτήσεων είναι τέτοια, ώστε να επιτυγχάνονται υψηλά κέρδη, χωρίς υπερβολικούς κινδύνους.

Θέμα #35656

ΘΕΜΑ 4Ο

Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα και καταθέτει τα μισά χρήματα από αυτά που δανειοδοτήθηκε. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειευτηρίου. Ζητείται:

Δ1. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 30%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική τράπεζα;

(Μονάδες 12)

Δ2. Αν η Κεντρική Τράπεζα μειώσει το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων στο 20%, πόσο θα αυξηθεί η ποσότητα του χρήματος;

(Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4Ο

Δ1.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{30}{100} = 6.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 6.000 = 14.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 7.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $7.000 \times \frac{30}{100} = 2.100 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $7.000 - 2.100 = 4.900 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 4.900 €

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα = $14.000 + 4.900 = 18.900 \text{ €}$.

Δ2.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{20}{100} = 4.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 4.000 = 16.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 8.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $8.000 \times \frac{20}{100} = 1.600 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $8.000 - 1.600 = 6.400 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 6.400 €

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα = $16.000 + 6.400 = 22.400 \text{ €}$.

Οπότε, η ποσότητα του χρήματος που δημιουργήθηκε από την Τράπεζα αυξήθηκε κατά $22.400 - 18.900 = 3.500 \text{ €}$.

Θέμα #35655

ΘΕΜΑ 4Ο

Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα και καταθέτει τα μισά χρήματα από αυτά που δανειοδοτήθηκε. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμιευτηρίου. Ζητείται:

Δ1. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 10%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα; (Μονάδες 12)

Δ2. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων αυξηθεί σε 20%, πόσο θα μειωθεί η ποσότητα του χρήματος που θα δημιουργηθεί από την τράπεζα; (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{10}{100} = 2.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 2.000 = 18.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 9.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $9.000 \times \frac{10}{100} = 900 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $9.000 - 900 = 8.100 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 8.100 €

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = $18.000 + 8.100 = 26.100 \text{ €}$.

Δ2.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{20}{100} = 4.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 4.000 = 16.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 8.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $8.000 \times \frac{20}{100} = 1.600 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $8.000 - 1.600 = 6.400 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 6.400 €

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = $16.000 + 6.400 = 22.400 \text{ €}$.

Οπότε, η ποσότητα του χρήματος που δημιουργήθηκε από την τράπεζα μειώθηκε κατά $26.100 - 22.400 = 3.700 \text{ €}$

Θέμα #32399

ΘΕΜΑ 40

Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμιευτηρίου. Ζητείται:

Δ1. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 30%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική τράπεζα; (Μονάδες 12)

Δ2. Αν η Κεντρική Τράπεζα μειώσει το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων στο 20%, πόσο θα αυξηθεί η ποσότητα του χρήματος; (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{30}{100} = 6.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 6.000 = 14.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 14.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $14.000 \times \frac{30}{100} = 4.200 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $14.000 - 4.200 = 9.800 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 9.800 €

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα = $14.000 + 9.800 = 23.800 \text{ €}$.

Δ2.

Κατάθεση Α: 20.000 €

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 20.000 \times \frac{20}{100} = 4.000 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Β: } 20.000 - 4.000 = 16.000 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Β: } 16.000 \text{ €}$$

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 16.000 \times \frac{20}{100} = 3.200 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Γ: } 16.000 - 3.200 = 12.800 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Γ: } 12.800 \text{ €}$$

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα = 16.000 + 12.800 = 28.800 €.

Οπότε, η ποσότητα του χρήματος που δημιουργήθηκε από την Τράπεζα αυξήθηκε κατά 28.800 – 23.800 = 5.000 €.

Θέμα #32398

ΘΕΜΑ 40

Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειυτηρίου. Ζητείται:

Δ1. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 10%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα; (Μονάδες 12)

Δ2. Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων αυξηθεί σε 20%, πόσο θα μειωθεί η ποσότητα του χρήματος που θα δημιουργηθεί από την τράπεζα; (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

$$\text{Κατάθεση Α: } 20.000 \text{ €}$$

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 20.000 \times \frac{10}{100} = 2.000 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Β: } 20.000 - 2.000 = 18.000 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Β: } 18.000 \text{ €}$$

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 18.000 \times \frac{10}{100} = 1.800 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Γ: } 18.000 - 1.800 = 16.200 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Γ: } 16.200 \text{ €}$$

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = 18.000 + 16.200 = 34.200 €

Δ2.

$$\text{Κατάθεση Α: } 20.000 \text{ €}$$

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 20.000 \times \frac{20}{100} = 4.000 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Β: } 20.000 - 4.000 = 16.000 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Β: } 16.000 \text{ €}$$

$$\text{Ρευστά Διαθέσιμα: } 16.000 \times \frac{20}{100} = 3.200 \text{ €}$$

$$\text{Δάνειο Γ: } 16.000 - 3.200 = 12.800 \text{ €}$$

$$\text{Κατάθεση Γ: } 12.800 \text{ €}$$

Άρα, η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = 16.000 + 12.800 = 28.800 €.

Οπότε, η ποσότητα του χρήματος που δημιουργήθηκε από την τράπεζα μειώθηκε κατά 34.200 - 28.800 = 5.400 €.

Θέμα #35654

ΘΕΜΑ 40

Δ1. Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα και καταθέτει τα μισά χρήματα από αυτά που δανειοδοτήθηκε. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειυτηρίου. Ζητείται:

Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 10%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα; (Μονάδες 14)

Δ2. Το άτομο Α καταθέτει στην τράπεζα 1.000 ευρώ για δύο (2) έτη με επιτόκιο 5% και ανατοκισμό. Ποιο χρηματικό ποσό θα πάρει ο Α στο τέλος του δεύτερου έτους; (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

$$\text{Κατάθεση Α: } 20.000 \text{ €}$$

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{10}{100} = 2.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 2.000 = 18.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 9.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $9.000 \times \frac{10}{100} = 900 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $9.000 - 900 = 8.100 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 8.100 €

Άρα, Η ποσότητα χρήματος που δημιουργήσε η εμπορική τράπεζα = $18.000 + 8.100 = 26.100 \text{ €}$.

Δ2.

Τύπος Ανατοκισμού: $K_n = K_0 (1 + i)^n$

$K_2 = 1.000 (1 + 0,05)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 1.000 (1,05)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 1.000 (1,1025) \Rightarrow$

$K_2 = 1.102,5$

Άρα το χρηματικό ποσό που θα πάρει στο τέλος του δεύτερου έτους ο Α είναι $1.102,5 \text{ €}$.

Θέμα #32402

ΘΕΜΑ 40

Δ1. Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 40.000€ . Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειυτηρίου. Ζητείται:

Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 25%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιουργήσε η Εμπορική Τράπεζα; (Μονάδες 12)

Δ2. Το άτομο Α καταθέτει στην Εμπορική Τράπεζα 400€ για δύο (2) έτη με επιτόκιο 10% και ανατοκισμό. Ποιο χρηματικό ποσό θα πάρει ο Α στο τέλος του δεύτερου έτους (μον. 9) και ποιο το ποσό των τόκων (μον. 4); (Μον 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 40.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $40.000 \times \frac{25}{100} = 10.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $40.000 - 10.000 = 30.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 30.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $30.000 \times \frac{25}{100} = 7.500 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $30.000 - 7.500 = 22.500 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 22.500 €

Άρα, Η ποσότητα χρήματος που δημιουργήσε η εμπορική τράπεζα = $30.000 + 22.500 = 52.500 \text{ €}$.

Δ2.

Τύπος Ανατοκισμού:

$K_n = K_0 (1 + i)^n$

$K_2 = 400 (1 + 0,1)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 400 (1,1)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 400 (1,21) \Rightarrow$

$K_2 = 484 \text{ €}$

Άρα το χρηματικό ποσό που θα πάρει στο τέλος του δεύτερου έτους ο Α είναι 484 €

Τόκοι = $484 - 400 = 84 \text{ €}$

Οπότε, το ποσό των τόκων θα είναι 84 € (μον. 4).

Θέμα #32401

ΘΕΜΑ 40

Δ1. Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 50.000€ . Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειυτηρίου. Ζητείται:

Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 5%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα; (Μονάδες 12)

Δ2. Το άτομο Α καταθέτει στην Εμπορική Τράπεζα 5.000€ για τρία (3) έτη με επιτόκιο 10% και ανατοκισμό. Ποιο χρηματικό ποσό θα πάρει ο Α στο τέλος του τρίτου έτους (μον. 9) και ποιο το ποσό των τόκων (μον. 4); (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 50.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $50.000 \times \frac{5}{100} = 2.500$ €

Δάνειο Β: $50.000 - 2.500 = 47.500$ €

Κατάθεση Β: 47.500 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $47.500 \times \frac{5}{100} = 2.375$ €

Δάνειο Γ: $47.500 - 2.375 = 45.125$ €

Κατάθεση Γ: 45.125 €

Άρα, Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = $47.500 + 45.125 = 92.625$ €.

Δ2.

Τύπος Ανατοκισμού:

$K_n = K_0 (1 + i)^n$

$K_3 = 5.000 (1 + 0,1)^3 \Rightarrow$

$K_3 = 5.000 (1,1)^3 \Rightarrow$

$K_3 = 5.000 (1,331) \Rightarrow$

$K_3 = 6.655$ €

Άρα το χρηματικό ποσό που θα πάρει στο τέλος του τρίτου έτους ο Α είναι 6.655 €

Τόκοι = $6.655 - 5.000 = 1.655$ €

Οπότε, το ποσό των τόκων θα είναι 1.655 € (μον. 4).

Θέμα #32400

ΘΕΜΑ 40

Δ1. Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 100.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειευτηρίου. Ζητείται:

Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 15%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η Εμπορική Τράπεζα; (Μονάδες 14)

Δ2. Το άτομο Α καταθέτει στην Εμπορική Τράπεζα 2.000€ για τρία (3) έτη με επιτόκιο 20% και ανατοκισμό. Ποιο χρηματικό ποσό θα πάρει ο Α στο τέλος του τρίτου έτους; (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 100.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $100.000 \times \frac{15}{100} = 15.000$ €

Δάνειο Β: $100.000 - 15.000 = 85.000$ €

Κατάθεση Β: 85.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $85.000 \times \frac{15}{100} = 12.750$ €

Δάνειο Γ: $85.000 - 12.750 = 72.250$ €

Κατάθεση Γ: 72.250 €

Άρα, Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = $85.000 + 72.250 = 157.250$ €.

Δ2.

Τύπος Ανατοκισμού: $K_n = K_0 (1 + i)^n$

$K_3 = 2.000 (1 + 0,2)^3 \Rightarrow$

$K_3 = 2.000 (1,2)^3 \Rightarrow$

$K_3 = 2.000 (1,728) \Rightarrow$

$K_3 = 3.456$ €

Άρα το χρηματικό ποσό που θα πάρει στο τέλος του τρίτου έτους ο Α είναι 3.456 €.

Θέμα #32397

ΘΕΜΑ 40

Δ1. Ένα άτομο Α κάνει κατάθεση όψεως σε μία Εμπορική Τράπεζα 20.000€. Από τα χρήματα αυτά η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Β, που με τη σειρά του ανοίγει λογαριασμό όψεως στην ίδια τράπεζα. Από την κατάθεση όψεως του Β η τράπεζα δανειοδοτεί το άτομο Γ, ο οποίος καταθέτει, στην ίδια τράπεζα, όλο το ποσό σε λογαριασμό ταμειυτηρίου. Ζητείται:

Αν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων είναι 10%, ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα; (Μονάδες 14)

Δ2. Το άτομο Α καταθέτει στην τράπεζα 1.000 ευρώ για δύο (2) έτη με επιτόκιο 5% και ανατοκισμό. Ποιο χρηματικό ποσό θα πάρει ο Α στο τέλος του δεύτερου έτους; (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1.

Κατάθεση Α: 20.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $20.000 \times \frac{10}{100} = 2.000 \text{ €}$

Δάνειο Β: $20.000 - 2.000 = 18.000 \text{ €}$

Κατάθεση Β: 18.000 €

Ρευστά Διαθέσιμα: $18.000 \times \frac{10}{100} = 1.800 \text{ €}$

Δάνειο Γ: $18.000 - 1.800 = 16.200 \text{ €}$

Κατάθεση Γ: 16.200 €

Άρα, Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η εμπορική τράπεζα = $18.000 + 16.200 = 34.200 \text{ €}$.

Δ2.

Τύπος Ανατοκισμού: $K_n = K_0 (1 + i)^n$

$K_2 = 1.000 (1 + 0,05)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 1.000 (1,05)^2 \Rightarrow$

$K_2 = 1.000 (1,1025) \Rightarrow$

$K_2 = 1.102,5$

Άρα το χρηματικό ποσό που θα πάρει στο τέλος του δεύτερου έτους ο Α είναι 1.102,5 €.

Θέμα #32240

ΘΕΜΑ 2ο

Οι οικονομολόγοι ανέπτυξαν διάφορες θεωρίες στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν το φαινόμενο των Οικονομικών Διακυμάνσεων. Ζητείται:

α) Να περιγράψετε που εντοπίζονται τα Αίτια που προκαλούν την εμφάνιση των Οικονομικών Κύκλων.

(Μονάδες 12)

β) Να περιγράψετε τα σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της φάσης της Ύφεσης από την οποία διέρχεται μια οικονομία στη διάρκεια ενός Οικονομικού Κύκλου. (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Τα Αίτια που προκαλούν την εμφάνιση των Οικονομικών Κύκλων οφείλονται:

Σε εξωτερικούς παράγοντες, όπως οι εφευρέσεις με τεχνολογικές και οικονομικές εφαρμογές ή οι πόλεμοι και άλλα πολιτικά και τυχαία συμβάντα. Μέσα από το ίδιο το οικονομικό σύστημα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι θεωρίες που θεωρούν τον κύκλο καθαρά νομισματικό φαινόμενο, δηλαδή αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης της προσφοράς χρήματος από τις νομισματικές αρχές, όπως επίσης και οι θεωρίες της υποκατανάλωσης ή υπερεπένδυσης

β) Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δε μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη.

Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

Θέμα #32261

ΘΕΜΑ 2ο

Τα στάδια από τα οποία περνάει η Οικονομία στη διάρκεια του κύκλου έχουν κοινά χαρακτηριστικά και ονομάζονται συνήθως φάσεις του Οικονομικού Κύκλου. Ζητείται:

α) Να περιγράψετε τα σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της φάσης της Κρίσης από την οποία διέρχεται μια οικονομία στη διάρκεια ενός Οικονομικού Κύκλου. (Μονάδες 13)

β) Να περιγράψετε τις επιπτώσεις του Πληθωρισμού στα άτομα με Σταθερά Χρηματικά Εισοδήματα (μον. 8) και στα άτομα που το εισόδημά τους προέρχεται από Κέρδη (μον. 4). (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Η φάση της Κρίσης:

Η τάση για αύξηση των τιμών είναι πιο έντονη, καθώς η οικονομία πλησιάζει το επίπεδο της πλήρους απασχόλησης. Αρχίζουν τώρα να εμφανίζονται “στενότητες”, δηλ. ελλείψεις, αρχικά σε ορισμένες κατηγορίες εξειδικευμένης εργασίας και αργότερα σε εργατικό δυναμικό γενικά. Η αύξηση της παραγωγής γίνεται δυσκολότερη, το κόστος αυξάνεται και η αύξηση των τιμών γενικεύεται. Η οικονομία βρίσκεται στην κορυφή του κύκλου, δηλαδή στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής της πορείας. Σε αυτό το στάδιο η οικονομία είναι πιο ευαίσθητη και περισσότερο ευάλωτη στους διάφορους παράγοντες που μπορούν να ανακόψουν την ανοδική πορεία της. Αν αυτό συμβεί, τότε επέρχεται κρίση, η οικονομία έχει ξεπεράσει το ανώτατο σημείο και εισέρχεται στη φάση της καθόδου.

β) Σταθερά χρηματικά εισοδήματα:

Είναι φανερό ότι ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το χρηματικό τους εισόδημα είναι σταθερό ή αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από το ρυθμό του πληθωρισμού, γιατί σε αυτήν την περίπτωση μειώνεται το πραγματικό τους εισόδημα και, κατά συνέπεια, το βιοτικό τους επίπεδο. Τα άτομα αυτά είναι οι συνταξιούχοι, οι μισθωτοί και γενικά οι υπάλληλοι, που ο μισθός τους δεν αναπροσαρμόζεται συχνά (μον. 8).

Αντίθετα, ο πληθωρισμός ευνοεί, ή τουλάχιστον δεν πλήττει, τα άτομα που το εισόδημά τους προέρχεται από κέρδη, γιατί τα κέρδη συνήθως αυξάνονται μαζί με τον πληθωρισμό (μον. 4).

Θέμα #32249

ΘΕΜΑ 2ο

Τα στάδια από τα οποία περνάει η Οικονομία στη διάρκεια του κύκλου έχουν κοινά χαρακτηριστικά και ονομάζονται συνήθως φάσεις του Οικονομικού Κύκλου. Ζητείται:

- α) Να περιγράψετε τα σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της φάσης της Ανόδου ή Άνθησης από την οποία διέρχεται μια οικονομία στη διάρκεια ενός Οικονομικού Κύκλου. (Μονάδες 14)
- β) Να περιγράψετε τις επιπτώσεις του Πληθωρισμού στις Αποταμιεύσεις και στους Αποταμιευτές. (Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Κατά τη φάση της Άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η παραγωγή, αυξάνονται και τα κέρδη και αυτό δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής δε συνοδεύεται από την αύξηση των τιμών, γιατί, όπως είπαμε και πιο πάνω, υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και αυξάνεται η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

β) Ο Πληθωρισμός μειώνει την αξία των αποταμιεύσεων. Τα άτομα που πλήττονται περισσότερο είναι οι μικροί αποταμιευτές που δεν έχουν τη δυνατότητα έγκαιρης και ασφαλούς επένδυσης των χρημάτων τους. Είναι φανερό ότι ο πληθωρισμός αποτελεί αντικίνητρο για αποταμίευση. Έτσι, σε περιόδους έντονου πληθωρισμού αυξάνεται η κατανάλωση και μειώνεται η αποταμίευση.

Θέμα #32306

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε τα σπουδαιότερα χαρακτηριστικά της φάσης της Καθόδου από την οποία διέρχεται μια οικονομία στη διάρκεια ενός Οικονομικού Κύκλου. (Μονάδες 13)
- β) Να περιγράψετε την Εποχιακή Ανεργία. (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Τα φαινόμενα που παρατηρούνται στη φάση της καθόδου είναι τα αντίθετα απ' αυτά που συναντάμε στην ανοδική πορεία της οικονομίας: μείωση της κατανάλωσης, στασιμότητα ή μείωση των επενδύσεων, μείωση του εισοδήματος και της απασχόλησης.

Οι κύκλοι διαφέρουν τόσο ως προς τη διάρκειά τους όσο και ως προς την έκταση των φαινομένων που παρατηρούνται. Έτσι, άλλες φορές η φάση της καθόδου τελειώνει γρήγορα, οπότε η οικονομία ξαναρχίζει την ανοδική πορεία σχετικά ανώδυνα, και άλλες φορές οδηγεί σε παρατεταμένη ύφεση με όλα τα συμπτώματα που περιγράψαμε πιο πάνω.

β) Εποχιακή ανεργία: Πολλές επιχειρήσεις, όπως, για παράδειγμα, οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και, συνεπώς, από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας.

Θέμα #35650

ΘΕΜΑ 4ο

Έστω το υποθετικό Κράτος «Κ» με την παρακάτω κατανομή δημοσίων δαπανών και δημοσίων εσόδων, στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2020:

- Οι δαπάνες για την Παιδεία είναι 60.000.000 €,
- Οι δαπάνες για την Ασφάλεια είναι 100.000.000 €,
- Τα έσοδα από Φόρους Εισοδήματος είναι 20.000.000 €,
- Τα έσοδα από Φόρους Περιουσίας είναι 50.000.000 €,
- Τα έσοδα από Φόρους Δαπάνης είναι 10.000.000 €.

Ζητείται:

α) Αν ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2020 είναι ελλειμματικός κατά 20.000.000 € και δεν υπάρχουν άλλες δαπάνες πέρα από τις παραπάνω, να υπολογίσετε την αξία των υπολοίπων εσόδων του Κράτους «Κ».

(Μονάδες 20)

β) Σε ποια Φάση του Οικονομικού κύκλου βρίσκεται η παραπάνω οικονομία το 2020. (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Έσοδα =

Φόροι Εισοδήματος + Φόροι Περιουσίας + Φόροι Δαπάνης + Υπόλοιπα Έσοδα =

= 20.000.000 + 50.000.000 + 10.000.000 + Υπόλοιπα Έσοδα =>

Έσοδα = 80.000.000 € + Υπόλοιπα Έσοδα.

Δαπάνες = Δαπάνες για Παιδεία + Δαπάνες για Ασφάλεια =

= 60.000.000 + 100.000.000 =>

Δαπάνες = 160.000.000 €.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2020 είναι ελλειμματικός κατά 20.000.000 €.

Δηλαδή, Έσοδα < Δαπάνες.

Δαπάνες = 160.000.000 €.

Έσοδα = 140.000.000 €.

Υπόλοιπα Έσοδα = 140.000.000 - 80.000.000 = 60.000.000 €.

Άρα η αξία των υπολοίπων εσόδων του Κράτους «Κ» για το 2020, είναι 60.000.000€.

β) Η Οικονομία βρίσκεται στην Φάση της Καθόδου ή της Ύφεσης.

Θέμα #35649

ΘΕΜΑ 4ο

Έστω το υποθετικό Κράτος «Κ» με την παρακάτω κατανομή δημοσίων δαπανών και δημοσίων εσόδων, στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2021:

Οι δαπάνες για την Παιδεία είναι 50.000.000 €,

Οι δαπάνες για την Ασφάλεια είναι 90.000.000 €,

Τα έσοδα από Φόρους Εισοδήματος είναι 55.000.000 €,

Τα έσοδα από Φόρους Περιουσίας είναι 60.000.000 €,

Τα έσοδα από Φόρους Δαπάνης είναι 35.000.000 €.

Ζητείται:

α) Αν ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2021 είναι πλεονασματικός κατά 10.000.000 € και όλα τα έσοδα προέρχονται μόνο από τους φόρους, να υπολογίσετε την αξία των υπολοίπων δαπανών του Κράτους «Κ».

β) Σε ποια Φάση του Οικονομικού κύκλου βρίσκεται η παραπάνω οικονομία το 2021.

(Σημείωση: Να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Έσοδα = Φόροι Εισοδήματος + Φόροι Περιουσίας + Φόροι Δαπάνης =

= 55.000.000 + 60.000.000 + 35.000.000 =>

Έσοδα = 150.000.000 €.

Δαπάνες = Δαπάνες για Παιδεία + Δαπάνες για Ασφάλεια + Υπολοίπων Δαπανών =

= 50.000.000 + 90.000.000 + Υπολοίπων Δαπανών =>

Δαπάνες = 140.000.000 € + Υπολοίπων Δαπανών.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2021 είναι πλεονασματικός κατά 10.000.000 €.

Δηλαδή, Έσοδα > Δαπάνες.

Έσοδα = 150.000.000 €.

Δαπάνες = 140.000.000 - 10.000.000 = 130.000.000 €.

Υπόλοιπες Δαπάνες = 130.000.000 - 140.000.000 = -10.000.000 €.

Άρα η αξία των υπολοίπων δαπανών του Κράτους «Κ» για το 2021, είναι 40.000.000€.

β) Η Οικονομία βρίσκεται στην Φάση της Ανόδου.

Θέμα #33127

ΘΕΜΑ 4ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το χρηματικό εισόδημα ενός Συνταξιούχου για τα έτη 2015 και 2016. Έτος Βάσης το 2015. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2015)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)
2015	10.000		
2016			9.600

α) Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, γνωρίζοντας πως το Επίπεδο Τιμών από το 2015 στο 2016 αυξήθηκε κατά 20%.
(Μονάδες 12)

β) Να αναφέρετε αν η Αγοραστική Δύναμη του Συνταξιούχου αυξήθηκε ή μειώθηκε (μον.1) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 4)
(Μονάδες 5)

γ) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος μεταξύ των δύο ετών.
(Μονάδες 8)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.

Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2015)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)
2015	10.000	100	10.000
2016	11520	120	9.600

α) Για το 2015

Δ.Τ.2015 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματικό Εισόδημα = Ονομαστικό Εισόδημα 100 =>

Επίπεδο Τιμών

Πραγματικό Εισόδημα = $10.000 / 100 \times 100$ => Πραγματικό Εισόδημα = 10.000€.

Για το 2016

Δ.Τ.2016 = $100 + 20 / 100 \times 100 = 120\%$

Πραγματικό Εισόδημα = Ονομαστικό Εισόδημα 100 =>

Επίπεδο Τιμών

$9.600 = \frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{120} \times 100$ => Ονομαστικό Εισόδημα = 11.520€.

120

β) Η Αγοραστική Δύναμη του Συνταξιούχου μειώθηκε (μον.1).

Αυτό οφείλεται στο ότι όταν αυξάνεται το επίπεδο των τιμών, το πραγματικό εισόδημα μειώνεται. Ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το χρηματικό του εισόδημα είναι σταθερό ή αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από το ρυθμό του πληθωρισμού, γιατί σε αυτήν την περίπτωση μειώνεται το πραγματικό τους εισόδημα και, το βιοτικό τους επίπεδο και επέρχεται μείωση της αγοραστικής δύναμης. Τα άτομα αυτά είναι οι συνταξιούχοι, οι μισθωτοί και γενικά οι υπάλληλοι, που ο μισθός τους δεν αναπροσαρμόζεται συχνά. (μον. 4).

γ) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος $_{2015 \rightarrow 2016} =$

$\frac{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2016} - \text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2015}}{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2015}} \times 100 =$

$\frac{9.600 - 10.000}{10.000} \times 100 = -4\%$

$\frac{9.600 - 10.000}{10.000} \times 100 = -4\%$

10.000

Άρα το Πραγματικό Εισόδημα του Συνταξιούχου μεταξύ των ετών 2015 και 2016 μειώθηκε κατά 4 %

Θέμα #33126

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το χρηματικό εισόδημα ενός Μισθωτού Υπαλλήλου για τα έτη 2018 και 2019. Έτος Βάσης το 2018. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)
2018	8.500	;	;
2019	;	;	7.000

α) Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, γνωρίζοντας πως το επίπεδο τιμών από το 2018 στο 2019 αυξήθηκε κατά 30%.
(Μονάδες 14)

β) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος μεταξύ των δύο ετών.
(Μονάδες 11)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.

Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)
2018	8.500	100	8.500
2019	9.100	130	7.000

α) Για το 2018

Δ.Τ.₂₀₂₀ = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{8.500}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματικό Εισόδημα = 8.500€.

Για το 2019

Δ.Τ.₂₀₁₉ = $100 + \frac{30}{100} \cdot 100 = 130\%$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

7.000 = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{130} \cdot 100 \Rightarrow$ Ονομαστικό Εισόδημα = 9.100€.

β) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος_{2018 → 2019} =

= $\frac{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2019} - \text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2018}}{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2018}} \cdot 100 =$

= $\frac{7.000 - 8.500}{8.500} \cdot 100 = -17,6\%$

Άρα η Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Εισοδήματος του μισθωτού υπαλλήλου μεταξύ των ετών 2018 και 2019 μειώθηκε κατά 17,6%.

Θέμα #33125

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το χρηματικό εισόδημα ενός Μισθωτού Υπαλλήλου για τα έτη 2020 και 2021. Έτος Βάσης το 2020. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2020) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)
2020	12.000	;	;
2021	;	110	16.000

α) Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα.

(Μονάδες 14)

β) Να υπολογίσετε το Ρυθμό Πληθυρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 11)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2020) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)
2020	12.000	100	12.000
2021	176.600	110	16.000

α) Για το 2020

Δ.Τ.2020 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{12.000}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματικό Εισόδημα = 12.000€.

Για το 2021

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

16.000 = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Ονομαστικό Εισόδημα = 17.600€.

β) Ρυθμός Πληθωρισμού_{2020 → 2021} =

= $\frac{\Delta.Τ. 2021 - \Delta.Τ. 2020}{\Delta.Τ. 2020} \cdot 100 =$
 $= \frac{110 - 100}{100} \cdot 100 = 10\%$.

Άρα το Επίπεδο Τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020 αυξήθηκε κατά 10%.

Θέμα #33123

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι Αποταμιεύσεις ενός μικρού Αποταμιευτή για τα έτη 2019 και 2020. Έτος Βάσης το 2019. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2019)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)
2019	1.000	100	;
2020	1.500	150	;

α) Να υπολογίσετε την Πραγματική Αποταμίευση του Αποταμιευτή και για τα δύο έτη. (Μονάδες 14)

β) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή των Αποταμιεύσεων μεταξύ των δύο ετών. (Μονάδες 11)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2019)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)
2019	1.000	100	1.000
2020	1.500	150	1.000

α) Για το 2019

Δ.Τ.2019 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{1.000}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματική Αποταμίευση = 1.000€.

Για το 2020

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{1.500}{150} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματική Αποταμίευση = 1.000€.

β) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Αποταμίευσης 2019 $\rightarrow$ 2020 =
 $= \frac{\text{Πραγματική Αποταμίευση 2020} - \text{Πραγματική Αποταμίευση 2019}}{\text{Πραγματική Αποταμίευση 2019}} \cdot 100 =$
 $= \frac{1.000 - 1.000}{1.000} \cdot 100 = 0\%$

Άρα η Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή της Αποταμίευσης του Αποταμιευτή, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, ήταν 0% δηλαδή δεν μεταβλήθηκε.

Θέμα #33132

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι Αποταμιεύσεις ενός μικρού Αποταμιευτή για τα έτη 2020 και 2021. Έτος Βάσης το 2020. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2020) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ (σε €)
2020	25.000	;	;
2021	29.160	180	;

α) Να υπολογίσετε την Πραγματική Αποταμίευση του Αποταμιευτή και για τα δύο έτη. **(Μονάδες 12)**

β) Να αναφέρετε αν η Αξία των Αποταμιεύσεων του Αποταμιευτή αυξήθηκε ή μειώθηκε (μον.1) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 4) **(Μονάδες 5)**

γ) Να υπολογίσετε το ύψος της Ονομαστικής Αποταμίευσης του 2021, ώστε να διατηρηθεί η Πραγματική Αποταμίευση του Αποταμιευτή στα 25.000 € **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2020) (%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ (σε €)
2020	25.000	100	25.000
2021	29.160	180	16.200

α)

Για το 2020

Δ.Τ.2020 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{25.000}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματική Αποταμίευση = 25.000€.

Για το 2021

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{29.160}{180} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματική Αποταμίευση = 16.200€.

β) Η Αξία των Αποταμιεύσεων του Αποταμιευτή μειώθηκε (μον.1).

Αυτό οφείλεται στο ότι ο πληθωρισμός μειώνει την αξία των αποταμιεύσεων. Τα άτομα που πλήττονται περισσότερο είναι οι μικροί αποταμιευτές που δεν έχουν τη δυνατότητα έγκαιρης και ασφαλούς επένδυσης των χρημάτων τους. Είναι φανερό ότι ο πληθωρισμός αποτελεί αντικίνητρο για αποταμίευση (μον. 4).

γ) Πραγματική Αποταμίευση 2021 = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

25.000 = Ονομαστική Αποταμίευση 100 => Ονομαστική Αποταμίευση = 45.000€.

180

Άρα το ύψος της Ονομαστικής Αποταμίευσης του 2021, για να διατηρηθεί η Πραγματική Αποταμίευση του Αποταμιευτή στα 25.000€ πρέπει να είναι 45.000€.

Θέμα #33130

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι Αποταμιεύσεις ενός μικρού Αποταμιευτή για τα έτη 2018 και 2019. Έτος Βάσης το 2018. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)
2018	20.000	;	;
2019	26.010	170	;

α) Να υπολογίσετε την Πραγματική Αποταμίευση του Αποταμιευτή και για τα δύο έτη. **(Μονάδες 12)**

β) Να αναφέρετε αν η Αξία των Αποταμιεύσεων του Αποταμιευτή αυξήθηκε ή μειώθηκε (μον.1) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 4). **(Μονάδες 5)**

γ) Να υπολογίσετε το Ρυθμό Πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών. **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ(σε €)
2018	20.000	100	20.000
2019	26.010	170	15.300

α) Για το 2018

Δ.Τ.2018 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} 100$ =>

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{20.000}{100} 100$ => Πραγματική Αποταμίευση = 20.000€.

Για το 2019

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{\text{Ονομαστική Αποταμίευση}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} 100$ =>

Πραγματική Αποταμίευση = $\frac{26.010}{170} 100$ => Πραγματική Αποταμίευση = 15.300€.

β) Η Αξία των Αποταμιεύσεων του Αποταμιευτή μειώθηκε (μον.1).

Αυτό οφείλεται στο ότι ο πληθωρισμός μειώνει την αξία των αποταμιεύσεων. Τα άτομα που πλήττονται περισσότερο είναι οι μικροί αποταμιευτές που δεν έχουν τη δυνατότητα έγκαιρης και ασφαλούς επένδυσης των χρημάτων τους. Είναι φανερό ότι ο πληθωρισμός αποτελεί αντικίνητρο για αποταμίευση(μον. 4).

γ) Ρυθμός Πληθωρισμού 2018 → 2019 =

= $\frac{\Delta.Τ. 2019 - \Delta.Τ. 2018}{\Delta.Τ. 2018} 100$ =

= $\frac{170 - 100}{100} 100$ = 70%.

Άρα το Επίπεδο Τιμών, μεταξύ των ετών 2018 και 2019 αυξήθηκε κατά 70%.

Θέμα #33128

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το χρηματικό εισόδημα ενός Συνταξιούχου για τα έτη 2018 και 2019. Έτος Βάσης το 2018. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)
2018	20.000		
2019			14.400

α) Να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, γνωρίζοντας πως το Επίπεδο Τιμών από το 2018 στο 2019 αυξήθηκε κατά 60%. **(Μονάδες 12)**

β) Να αναφέρετε αν η Αγοραστική Δύναμη του Συνταξιούχου αυξήθηκε ή μειώθηκε (μον.1) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 4). **(Μονάδες 5)**

γ) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος μεταξύ των δύο ετών. **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2018)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)
2018	20.000	100	20.000
2019	23.040	160	14.400

α) Για το 2018

Δ.Τ.2018 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{20.000}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματικό Εισόδημα = 20.000€.

Για το 2019

Δ.Τ.2019 = $100 + \frac{60}{100} \cdot 100 = 160\%$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

$14.400 = \frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{160} \cdot 100 \Rightarrow$ Ονομαστικό Εισόδημα = 23.040€.

β) Η Αγοραστική Δύναμη του Συνταξιούχου μειώθηκε (μον.1).

Αυτό οφείλεται στο ότι όταν αυξάνεται το επίπεδο των τιμών, το πραγματικό εισόδημα μειώνεται. Ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το χρηματικό τους εισόδημα είναι σταθερό ή αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από το ρυθμό του πληθωρισμού, γιατί σε αυτήν την περίπτωση μειώνεται το πραγματικό τους εισόδημα και, το βιοτικό τους επίπεδο και επέρχεται μείωση της αγοραστικής δύναμης. Τα άτομα αυτά είναι οι συνταξιούχοι, οι μισθωτοί και γενικά οι υπάλληλοι, που ο μισθός τους δεν αναπροσαρμόζεται συχνά (μον. 4).

γ) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος 2018 → 2019 =

= $\frac{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2019} - \text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2018}}{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2018}} \cdot 100 =$

= $\frac{14.400 - 20.000}{20.000} \cdot 100 = -28\%$.

Άρα η Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Εισοδήματος του Συνταξιούχου μεταξύ των ετών 2018 και 2019 μειώθηκε κατά 28%.

Θέμα #33121

ΘΕΜΑ 4^ο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το χρηματικό εισόδημα ενός Μισθωτού Υπαλλήλου για τα έτη 2019 και 2020. Έτος Βάσης το 2019. Ζητείται:

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2019)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)

2019	1.500	;	;
2020	2.000	160	;

α) Να υπολογίσετε το Πραγματικό Εισόδημα του Μισθωτού Υπαλλήλου και για τα δύο έτη. **(Μονάδες 12)**

β) Να αναφέρετε αν η Αγοραστική Δύναμη του Μισθωτού Υπαλλήλου αυξήθηκε ή μειώθηκε (μον.1) και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας (μον. 4) **(Μονάδες 5)**

γ) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Εισοδήματος μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 8)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.

Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	Δ.Τ. (έτος βάσης 2019)(%)	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ(σε €)
2019	1.500	100	1.500
2020	2.000	160	1.250

α) Για το 2019

Δ.Τ.2019 = 100%, διότι είναι Έτος Βάσης.

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

$\frac{1.500}{100} \cdot 100 = 1.500€$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{1.500}{100} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματικό Εισόδημα = 1.500€.

Για το 2020

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{\text{Ονομαστικό Εισόδημα}}{\text{Επίπεδο Τιμών}} \cdot 100 \Rightarrow$

$\frac{2.000}{160} \cdot 100 = 1.250€$

Πραγματικό Εισόδημα = $\frac{2.000}{160} \cdot 100 \Rightarrow$ Πραγματικό Εισόδημα = 1.250€.

β) Η Αγοραστική Δύναμη του μισθωτού υπαλλήλου μειώθηκε (μον.1).

Αυτό οφείλεται στο ότι όταν αυξάνεται το επίπεδο των τιμών, το πραγματικό εισόδημα μειώνεται. Ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το χρηματικό τους εισόδημα είναι σταθερό ή αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από το ρυθμό του πληθωρισμού, γιατί σε αυτήν την περίπτωση μειώνεται το πραγματικό τους εισόδημα και, το βιοτικό τους επίπεδο και επέρχεται μείωση της αγοραστικής δύναμης (μον. 4).

γ) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Εισοδήματος 2019 → 2020 =

= $\frac{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2020} - \text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2019}}{\text{Πραγματικό Εισόδημα}_{2019}} \cdot 100 =$

$\frac{1.250 - 1.500}{1.500} \cdot 100 = -16,6\%$

= $\frac{1.250 - 1.500}{1.500} \cdot 100 = -16,6\%$

1.500

Άρα η Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Εισοδήματος του μισθωτού υπαλλήλου μεταξύ των ετών 2019 και 2020 μειώθηκε κατά 16,6%.

Θέμα #32286

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να περιγράψετε το φαινόμενο το οποίο ονομάστηκε Στασιμοπληθωρισμός.

(Μονάδες 14)

β) Με ποιον τρόπο πολλές κατηγορίες Μισθωτών μπορεί να προφυλάσσονται από τον Πληθωρισμό και δεν επέρχεται μείωση της Αγοραστικής τους Δύναμης;

(Μονάδες 11)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Σε παλαιότερες περιόδους ο πληθωρισμός και η ανεργία ήταν φαινόμενα που δεν μπορούσαν να παρατηρηθούν ταυτόχρονα. Σε περιόδους άνησης παρατηρούσαμε αύξηση των τιμών, αλλά ταυτόχρονα οικονομική ανάπτυξη και μείωση της ανεργίας. Σε περιόδους ύφεσης παρατηρούσαμε κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας και αύξηση της ανεργίας, αλλά ταυτόχρονα πτώση του πληθωρισμού. Με άλλα λόγια ο πληθωρισμός και η ανεργία παρουσίαζαν αντίθετες μεταβολές. Μετά το 1965 οι αναπτυγμένες οικονομίες παρουσιάζουν διαφορετική συμπεριφορά. Ανεργία και πληθωρισμός συνυπάρχουν ή ακόμη μπορεί να αυξάνονται

ταυτόχρονα. Το φαινόμενο αυτό ονομάστηκε στασιμοπληθωρισμός, γιατί παρατηρείται πληθωρισμός και ταυτόχρονα η οικονομία βρίσκεται σε κατάσταση στασιμότητας και ανεργίας.

β) Πολλές κατηγορίες μισθωτών μπορεί να προφυλάσσονται από τον πληθωρισμό με ρήτρες για αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ). Αυτό σημαίνει ότι το συμβόλαιο εργασίας περιλαμβάνει κι έναν όρο (ρήτρα) για αυτόματη αύξηση των αποδοχών ίση με το ρυθμό του πληθωρισμού. Σε αυτήν την περίπτωση δεν επέρχεται μείωση της αγοραστικής δύναμης.

Θέμα #33166

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Σε μία Υποθετική Οικονομία το 2017, ο πληθυσμός ήταν 6.000.000 κάτοικοι από τους οποίους το 30% ήταν μικρά παιδιά, το 25% ήταν στρατιώτες, 400.000 ήταν ηλικιωμένοι, 50.000 ασθενείς και αυτοί που μπορούσαν να εργασθούν αλλά δεν ήθελαν ήταν οι μισοί από τα μικρά παιδιά. Αν το ποσοστό ανεργίας ήταν 10%, ζητείται:

i) Ο Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

ii) Ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

iii) Οι Άνεργοι (μον. 5)

iv) Οι Απασχολούμενοι (μον. 4)

(Μονάδες 17)

β) Αν το έτος 2017, το Πραγματικό Ακαθάριστο Προϊόν (Α.Ε.Π.) ήταν 240.000.000 € να υπολογίσετε το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. της Υποθετικής Οικονομίας.

(Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4Ο

α)

i) Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =

μικρά παιδιά + στρατιώτες + ηλικιωμένοι + ασθενείς + αυτοί που μπορούν να εργασθούν αλλά δεν θέλουν
=> Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = = 1.800.000 + 1.500.000 + 400.000 + 50.000 + 900.000 =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 4.650.000 άτομα (μον. 4).

ii) Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 6.000.000 – 4.650.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 1.350.000 άτομα (μον. 4).

$$\text{iii) Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$10 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{1.350.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Άνεργοι = 135.000 άτομα

iv) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 1.350.000 – 135.000 =>

Απασχολούμενοι = 1.215.000 άτομα

β)

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow$$

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{240.000.000}{6.000.000} \Rightarrow$$

Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. = 40 €/άτομο.

Θέμα #33148

ΘΕΜΑ 4Ο

α) Σε μία Υποθετική Οικονομία το 2016, ο πληθυσμός ήταν 2.000.000 κάτοικοι από τους οποίους το 20% ήταν μικρά παιδιά, το 20% ήταν στρατιώτες, 150.000 ήταν ηλικιωμένοι, 20.000 ασθενείς και αυτοί που μπορούσαν να εργασθούν αλλά δεν ήθελαν ήταν οι τριπλάσιοι από τους ασθενείς. Αν το ποσοστό ανεργίας ήταν 15%, ζητείται:

i) Ο Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

ii) Ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

iii) Οι Άνεργοι (μον. 5)

iv) Οι Απασχολούμενοι (μον. 4)

(Μονάδες 17)

β) Αν το έτος 2016, το Πραγματικό Ακαθάριστο Προϊόν (Α.Ε.Π.) ήταν 400.000.000 € να υπολογίσετε το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. της Υποθετικής Οικονομίας. (Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) i) Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =
μικρά παιδιά + στρατιώτες + ηλικιωμένοι + ασθενείς + αυτοί που μπορούν να
εργασθούν αλλά δεν θέλουν =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =
= 400.000 + 400.000 + 150.000 + 20.000 + 60.000 =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 1.030.000 άτομα (μον. 4).

ii) Πληθυσμός =

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 2.000.000 – 1.030.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 970.000 άτομα (μον. 4).

$$\text{iii) Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανεργών}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$15 = \frac{\text{Αριθμός Ανεργών}}{970.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Άνεργοι = 145.500 άτομα.

iv) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 970.000 – 145.500 =>

Απασχολούμενοι = 824.500 άτομα

$$\text{Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{\text{Πραγματικό Α.Ε.Π.}}{\text{Πληθυσμός}} \Rightarrow$$

$$\text{B) Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π.} = \frac{400.000.000}{2.000.000} \Rightarrow$$

Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. = 20 €/άτομο.

Θέμα #33147

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Σε μία Υποθετική Οικονομία το 2014, ο πληθυσμός ήταν 1.000.000 κάτοικοι από τους οποίους το 30% ήταν μικρά παιδιά, το 20% ήταν στρατιώτες, 250.000 ήταν ηλικιωμένοι, 50.000 ασθενείς και αυτοί που μπορούσαν να εργασθούν αλλά δεν ήθελαν ήταν οι τριπλάσιοι από τους ασθενείς. Αν το ποσοστό ανεργίας ήταν 25%, ζητείται:

i) Ο Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

ii) Ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

iii) Οι Άνεργοι (μον. 5)

iv) Οι Απασχολούμενοι (μον. 4)

(Μονάδες 17)

β) Αν το έτος 2013, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός ήταν 40.000 άτομα να υπολογίσετε την Πραγματική Μεταβολή του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού μεταξύ των δύο ετών (μον. 3) και την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού μεταξύ του 2013 και του 2014 (μον. 5).

(Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) i) Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =

μικρά παιδιά + στρατιώτες + ηλικιωμένοι + ασθενείς + αυτοί που μπορούν να εργασθούν αλλά δεν θέλουν =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 300.000 + 200.000 + 250.000 + 50.000 + 150.000 =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 950.000 άτομα

ii) Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 1.000.000 – 950.000 => Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 50.000 άτομα

$$\text{iii) Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$25 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{50.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Άνεργοι = 12.500 άτομα (μον. 5).

iv) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 50.000 – 12.500 =>

Απασχολούμενοι = 37.500 άτομα (μον. 4).

(Μονάδες 17)

β)

Πραγματική Μεταβολή Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού $_{2013 \rightarrow 2014} =$

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός $_{2014} - \text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός}_{2013} \Rightarrow$

Πραγματική Μεταβολή Απασχολούμενων $_{2013 \rightarrow 2014} = 50.000 - 40.000 \Rightarrow$

Πραγματική Μεταβολή Απασχολούμενων $_{2013 \rightarrow 2014} = 10.000$ άτομα (μον. 3).

Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Απασχολούμενων $_{2021 \rightarrow 2022} =$

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2014 – Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2013 $\cdot 100$

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2013

$= \frac{50.000 - 40.000}{40.000} \cdot 100 = 25\%$.

40.000

Άρα, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός της παραπάνω Υποθετικής Οικονομίας, μεταξύ των ετών 2013 και 2014 αυξήθηκε κατά 25% (μον. 5).

Θέμα #35422

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020. Έτος βάσης είναι το 2019.

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	2.000.000	2.000.000	4.000.000	1.000.000	;
2020	3.200.000	4.000.000	5.000.000	;	30

α) Να συμπληρώσετε τα δύο κενά του πίνακα.

(Μονάδες 6)

β) Να υπολογίσετε το ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 9)

γ) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος και για τα δύο έτη, αν ο Πληθυσμός ήταν 1.000.000 και 500.000 άτομα, αντίστοιχα.

(Μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	2.000.000	2.000.000	4.000.000	1.000.000	25
2020	3.200.000	4.000.000	5.000.000	1.500.000	30

α)

Ποσοστό Ανεργίας $_{2019} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$

$= \frac{1.000.000}{4.000.000} \cdot 100 = 25\%$.

4.000.000

Ποσοστό Ανεργίας $_{2020} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$

$30 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{5.000.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 1.500.000$ άτομα.

5.000.000

β)

Έτος βάσης 2019 οπότε, $\Delta T_{2019} = 100\%$.

$$AEΠ_{\Sigma.T.2020} = \frac{AEΠ_{\tau\tau}}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

ΔT

$$4.000.000 = \frac{3.200.000}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow \Delta T_{2020} = 80\%$$

ΔT

Άρα,

$$\text{Ρυθμός Πληθωρισμού 2019} \rightarrow 2020 = \frac{\Delta.T.2020 - \Delta.T.2019}{\Delta.T.2019} \cdot 100$$

$\Delta.T.2019$

$$= \frac{80 - 100}{100} \cdot 100 = -20\%.$$

100

Το επίπεδο τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε μείωση κατά 20%.

$$\gamma) \text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)} = \frac{AEΠ_{\Sigma T}}{\text{Πληθυσμός}}$$

Πληθυσμός

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ) } \Sigma.T.2019 = \frac{2.000.000}{1.000.000} \text{ Κ.Κ.Π (ΑΕΠ) } \Sigma.T.2019 = 2 \text{ €/άτομο}$$

1.000.000

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ) } \Sigma.T.2020 = \frac{4.000.000}{500.000} \text{ Κ.Κ.Π (ΑΕΠ) } \Sigma.T.2020 = 8 \text{ €/άτομο.}$$

500.000

$$\text{Άρα, Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Κ.Κ.ΑΕΠ2019} \rightarrow 2020 = \frac{\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ2020} - \text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ2019}}{\text{Κ.Κ.Π.ΑΕΠ2019}} \cdot 100$$

Κ.Κ.Π.ΑΕΠ2019

$$= \frac{8 - 2}{2} \cdot 100 = 300\%.$$

2

Το Κατά Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε αύξηση κατά 300%.

Θέμα #35421

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020. Έτος βάσης είναι το 2019.

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	6.000.000	;	400.000	200.000	;
2020	8.400.000	7.000.000	500.000	;	30

α) Να συμπληρώσετε τα τρία κενά του πίνακα.

(Μονάδες 9)

β) Να υπολογίσετε το ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 10)

γ) Να υπολογίσετε το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν και για τα δύο έτη, αν ο Πληθυσμός ήταν 1.000.000 και 700.000 άτομα αντίστοιχα.

(Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	6.000.000	6.000.000	400.000	200.000	50
2020	8.400.000	7.000.000	500.000	150.000	30

α)

Έτος βάσης 2019 οπότε, $AEΠ_{T.T.2019} = AEΠ_{\Sigma.T.2019} = 6.000.000\text{€}$.

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας 2019} = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$$

Εργατικό Δυναμικό

$$= \frac{200.000}{400.000} \cdot 100 = 50\%.$$

400.000

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας 2020} = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

Εργατικό Δυναμικό

$$30 = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{500.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 150.000 \text{ άτομα.}$$

500.000

β) Έτος βάσης 2019 οπότε, $\Delta T_{2019} = 100\%$.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma.T.2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\tau\tau}}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$7.000.000 = \frac{8.400.000}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\Delta T_{2020} = 120\%.$$

Άρα,

$$\text{Ρυθμός Πληθωρισμού } 2019 \rightarrow 2020 = \frac{\Delta.T.2020 - \Delta.T.2019}{\Delta.T.2019} \cdot 100$$

$$= \frac{120 - 100}{100} \cdot 100 = 20\%.$$

Το επίπεδο τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε αύξηση κατά 20%.

$$\gamma) \text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\Sigma\tau}}{\text{Πληθυσμός}}$$

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)}_{\Sigma.T.2019} = \frac{6.000.000}{1.000.000}$$

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)}_{\Sigma.T.2019} = 6 \text{ €/άτομο.}$$

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)}_{\Sigma.T.2020} = \frac{7.000.000}{700.000}$$

$$\text{Κ.Κ.Π (ΑΕΠ)}_{\Sigma.T.2020} = 10 \text{ €/άτομο.}$$

Θέμα #35416

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020. Έτος βάσης είναι το 2019.

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	20.000	;	500.000	100.000	;
2020	36.000	30.000	600.000	;	40

α) Να συμπληρώσετε τα τρία κενά του πίνακα.

(Μονάδες 9)

β) Να υπολογίσετε το ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 10)

γ) Να υπολογίσετε τους απασχολούμενους και για τα δύο έτη.

(Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	20.000	20.000	500.000	100.000	20
2020	36.000	30.000	600.000	240.000	40

α) Έτος βάσης 2019 οπότε, $\text{ΑΕΠ } T.T.2019 = \text{ΑΕΠ } \Sigma.T.2019 = 20.000\text{€}$

Ποσοστό Ανεργίας 2019 = $\frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$

$$= \frac{100.000}{500.000} \cdot 100 = 20\%.$$

Ποσοστό Ανεργίας 2020 = $\frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$

$$40 = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{600.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Αριθμός Ανέργων = 240.000 άτομα.

β) Έτος βάσης 2019 οπότε, $\Delta T_{2019} = 100\%$.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma.T.2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\tau\tau}}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$30.000 = \frac{36.000}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\Delta T_{2020} = 120\%.$$

$$\text{Άρα, Ρυθμός Πληθωρισμού 2019} \rightarrow 2020 = \frac{\Delta.T.2020 - \Delta.T.2019}{\Delta.T.2019} \cdot 100$$

$$= \frac{120 - 100}{100} \cdot 100 = 20\%.$$

Το επίπεδο τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε αύξηση κατά 20%.

γ) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι.

Οπότε, 500.000 = Απασχολούμενοι₂₀₁₉ + 100.000 => Απασχολούμενοι₂₀₁₉ = 400.000 άτομα.

600.000 = Απασχολούμενοι₂₀₁₉ + 240.000 => Απασχολούμενοι₂₀₂₀ = 360.000 άτομα.

Θέμα #35420

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020. Έτος βάσης είναι το 2019.

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	600.000	;	400.000	100.000	;
2020	840.000	700.000	500.000	;	30

α) Να συμπληρώσετε τα τρία κενά του πίνακα.

(Μονάδες 9)

β) Να υπολογίσετε το ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 10)

γ) Να υπολογίσετε τον Πληθυσμό και για τα δύο έτη, αν ο Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός ήταν 200.000 και 250.000 άτομα αντίστοιχα.

(Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	600.000	600.000	400.000	100.000	25
2020	840.000	700.000	500.000	150.000	30

α) Έτος βάσης 2019 οπότε, ΑΕΠ Τ.Τ.2019 = ΑΕΠ Σ.Τ.2019 = 600.000€.

Ποσοστό Ανεργίας 2019 = $\frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$

$$= \frac{100.000}{400.000} \cdot 100 = 25\%.$$

Ποσοστό Ανεργίας 2020 = $\frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$

$$30 = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{500.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 150.000 \text{ άτομα.}$$

β) Έτος βάσης 2019 οπότε, ΔΤ 2019 = 100%.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma.T.2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\tau\tau}}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$700.000 = \frac{840.000}{\Delta T} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\Delta T_{2020} = 120\%.$$

$$\text{Άρα, Ρυθμός Πληθωρισμού 2019} \rightarrow 2020 = \frac{\Delta.T.2020 - \Delta.T.2019}{\Delta.T.2019} \cdot 100$$

$$= \frac{120 - 100}{100} \cdot 100 = 20\%.$$

Το επίπεδο τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε αύξηση κατά 20%.

γ) Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός.

Οπότε,

Πληθυσμός₂₀₁₉ = 400.000 + 200.000 => Πληθυσμός 2019 = 600.000 άτομα.

Πληθυσμός₂₀₂₀ = 500.000 + 250.000 => Πληθυσμός 2020 = 750.000 άτομα.

Θέμα #35418

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για τα έτη 2019 και 2020. Έτος βάσης είναι το 2019.

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	50.000	;	800.000	200.000	;
2020	72.000	60.000	900.000	;	40

α) Να συμπληρώσετε τα τρία κενά του πίνακα.

(Μονάδες 9)

β) Να υπολογίσετε το ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των δύο ετών.

(Μονάδες 10)

γ) Να υπολογίσετε τους απασχολούμενους και για τα δύο έτη.

(Μονάδες 6)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές (σε €)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε €)	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (%)
2019	50.000	50.000	800.000	200.000	25
2020	72.000	60.000	900.000	360.000	40

α) Έτος βάσης 2019 οπότε, ΑΕΠ Τ.Τ.2019 = ΑΕΠ Σ.Τ.2019 = 50.000€

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας}_{2019} = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$$

$$= \frac{200.000}{800.000} \cdot 100 = 25\%.$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας}_{2020} = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$40 = \frac{\text{Αριθμό Ανέργων}}{900.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Αριθμός Ανέργων = 360.000 άτομα.

β) Έτος βάσης 2019 οπότε, ΔΤ 2019 = 100%.

$$\text{ΑΕΠ}_{\Sigma.Τ.2020} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\tau\tau}}{\Delta\tau} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$60.000 = \frac{72.000}{\Delta\tau} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\Delta\tau_{2020} = 120\%.$$

$$\text{Ρυθμός Πληθωρισμού}_{2019 \rightarrow 2020} = \frac{\Delta\tau_{2020} - \Delta\tau_{2019}}{\Delta\tau_{2019}} \cdot 100$$

$$= \frac{120 - 100}{100} \cdot 100 = 20\%.$$

Το επίπεδο τιμών, μεταξύ των ετών 2019 και 2020, σημείωσε αύξηση κατά 20%.

γ) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι.

Οπότε,

$$800.000 = \text{Απασχολούμενοι}_{2019} + 200.000 \Rightarrow \text{Απασχολούμενοι}_{2019} = 600.000 \text{ άτομα.}$$

$$900.000 = \text{Απασχολούμενοι}_{2019} + 360.000 \Rightarrow$$

$$\text{Απασχολούμενοι}_{2020} = 540.000 \text{ άτομα.}$$

Θέμα #35141

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τα δεδομένα μίας υποθετικής Οικονομίας.

ΕΤΟΣ	2019	2020
Πληθυσμός	500.000	;
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	;	500.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	20.000
Απασχολούμενοι	380.000	;
Άνεργοι	;	;
Ποσοστό Ανεργίας (%)	;	2

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά. (Μονάδες 18)

β) Το έτος 2020 το 2% των Ανέργων είναι άνεργοι εργάτες στα Ιόνια Νησιά οι οποίοι ενώ έχουν τα απαραίτητα προσόντα και την επαγγελματική εξειδίκευση αδυνατούν να ενημερωθούν, αν και υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας,

στην Στερεά Ελλάδα. Να αναφέρετε το είδος της Ανεργίας που επικρατεί στην Υποθετική Οικονομία το 2020 (μον. 1) και να περιγράψετε που οφείλεται η παραπάνω Ανεργία (μον.6). **(Μονάδες 7)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).
ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	2019	2020
Πληθυσμός	500.000	520.000
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	400.000	500.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	20.000
Απασχολούμενοι	380.000	490.000
Άνεργοι	20.000	10.000
Ποσοστό Ανεργίας (%)	5	2

α) Για το 2019

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 500.000 - 100.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 400.000 άτομα.

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Άνεργοι = 400.000 - 380.000 => Άνεργοι = 20.000 άτομα.

Ποσοστό Ανεργίας = $\frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$ =>

$\frac{20.000}{400.000} \cdot 100$ =>

Ποσοστό Ανεργίας = 5%.

400.000

Για το 2020

Ποσοστό Ανεργίας = $\frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100$ =>

$\frac{10.000}{500.000} \cdot 100$ =>

2 = $\frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{500.000} \cdot 100$ => Αριθμός Ανέργων = 10.000 άτομα.

500.000

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Απασχολούμενοι = 500.000 - 10.000 =>

Απασχολούμενοι = 490.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Πληθυσμός = 500.000 + 20.000 => Πληθυσμός = 520.000 άτομα.

β) Ανεργία τριβής (μον. 1).

Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους άνεργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Θέμα #32319

ΘΕΜΑ 2°

α) Τα μέτρα που παίρνουν οι διάφορες Κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της Ανεργίας είναι δύο γενικών κατηγοριών, δηλαδή μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης και μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Ζητείται να περιγράψετε τα μέτρα τα οποία έχουν στόχο στη μείωση της Κεϋνσιανής Ανεργίας. **(Μονάδες 14)**

β) Να περιγράψετε την Ανεργία Ανεπαρκούς Ζήτησης. **(Μονάδες 11)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Τα μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης είναι δημοσιονομικά και νομισματικά. Τα δημοσιονομικά μέτρα περιλαμβάνουν κυρίως αύξηση των κρατικών δαπανών για δημόσια έργα και προώθηση μεγάλων επενδυτικών έργων. Σκοπός αυτών των μέτρων είναι η άμεση αύξηση της απασχόλησης και των εισοδημάτων. Τα νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στη μείωση του επιτοκίου, με σκοπό την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, της παραγωγής και, συνεπώς, της απασχόλησης. Τα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στην αύξηση της συνολικής ζήτησης και, συνεπώς, στη μείωση της ανεργίας που οφείλεται σε ανεπάρκεια της ζήτησης, δηλ. της κεϋνσιανής ανεργίας.

β) Ανεργία Ανεπαρκούς Ζήτησης:

Η ανεργία λόγω ανεπαρκούς ζήτησης, ονομαζόμενη και κεϋνσιανή ανεργία, είναι εκείνη που προέρχεται από την πτώση της οικονομικής δραστηριότητας στις φάσεις της καθόδου και της ύφεσης του οικονομικού κύκλου.

Πρόκειται, δηλαδή, για αδυναμία της συνολικής ζήτησης της οικονομίας να απορροφήσει τη συνολική προσφορά

εργατικού δυναμικού. Η ανεργία αυτή έχει κυκλικό χαρακτήρα, δηλαδή επαναλαμβάνεται, και η διάρκειά της εξαρτάται από τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

Θέμα #32312

ΘΕΜΑ 2ο

α) Τα μέτρα που παίρνουν οι διάφορες Κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της Ανεργίας είναι δύο γενικών κατηγοριών, δηλαδή μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης και μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Ζητείται να περιγράψετε τα μέτρα τα οποία έχουν στόχο τη μείωση της Διαρθρωτικής Ανεργίας. (Μονάδες 12)

β) Να περιγράψετε την Διαρθρωτική Ανεργία. (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Τα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους ανέργους στην απόκτηση επαγγελματικών γνώσεων και ειδικεύσεων, οι οποίες είναι απαραίτητες ή χρήσιμες, προκειμένου να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας. Είναι φανερό ότι τα μέτρα αυτά έχουν στόχο τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας.

β) Διαρθρωτική ανεργία:

Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδικευση των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικεύσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

Θέμα #32312

ΘΕΜΑ 2ο

α) Να περιγράψετε τις οικονομικές συνέπειες τις οποίες μπορεί να έχει η Ανεργία (μον. 6) και τα σοβαρά κοινωνικά προβλήματα τα οποία μπορεί η Ανεργία να δημιουργήσει (μον. 6). (Μονάδες 12)

β) Να περιγράψετε την Ανεργία Τριβής. (Μονάδες 13)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες.

Πρώτον: Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία.

Δεύτερον: Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του. Τρίτον: Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους (μον. 6).

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κτλ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα (μον. 6).

β) Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα ανέργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους ανέργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός ποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Θέμα #33146

ΘΕΜΑ 4Ο

α) Σε μία Υποθετική Οικονομία το 2021, ο πληθυσμός ήταν 100.000 κάτοικοι από τους οποίους το 20% ήταν μικρά παιδιά, το 1% ήταν στρατιώτες, 10.000 ήταν ηλικιωμένοι, 5.000 ασθενείς και αυτοί που μπορούσαν να εργασθούν αλλά δεν ήθελαν ήταν οι διπλάσιοι από τους στρατιώτες. Αν το ποσοστό ανεργίας ήταν 20%, ζητείται:

i) Ο Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

ii) Ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός (μον. 4)

iii) Οι Άνεργοι (μον. 5)

iv) Οι Απασχολούμενοι (μον. 4)

(Μονάδες 17)

β) Αν το έτος 2022, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός ήταν 124.000 άτομα να υπολογίσετε την Πραγματική Μεταβολή του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού μεταξύ των δύο ετών (μον. 3) και την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού μεταξύ του 2021 και του 2022 (μον. 5). (Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) i) Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =

μικρά παιδιά + στρατιώτες + ηλικιωμένοι + ασθενείς + αυτοί που μπορούν να εργασθούν αλλά δεν θέλουν =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 20.000 + 1.000 + 10.000 + 5.000 + 2.000 =>

Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός = 38.000 άτομα (μον. 4).

ii) Πληθυσμός =

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά μη Ενεργός Πληθυσμός =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 100.000 – 38.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 62.000 άτομα (μον. 4).

iii) Ποσοστό Ανεργίας = $\frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$

$$20 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{62.000} \cdot 100 \Rightarrow$$

Άνεργοι = 12.400 άτομα (μον. 5).

iv) Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 62.000 – 12.400 =>

Απασχολούμενοι = 49.600 άτομα (μον. 4).

β) Πραγματική Μεταβολή Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού 2021 → 2022 =

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2022 – Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2021 =>

Πραγματική Μεταβολή Απασχολούμενων 2021 → 2022 = 124.000 – 62.000 =>

Πραγματική Μεταβολή Απασχολούμενων 2020 → 2021 = 62.000 άτομα (μον. 3).

Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Απασχολούμενων 2021 → 2022 =

$$\frac{\text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2022} - \text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2021}}{\text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2021}} \cdot 100$$

$$= \frac{124.000 - 62.000}{62.000} \cdot 100 = 100\%.$$

Άρα, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός της παραπάνω Υποθετικής Οικονομίας, μεταξύ των ετών 2021 και 2022 αυξήθηκε κατά 100%

Θέμα #33146

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τα δεδομένα μίας υποθετικής Οικονομίας.

ΕΤΟΣ	2015	2016
Πληθυσμός	300.000	;
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	;	300.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	60.000
Απασχολούμενοι	160.000	;
Άνεργοι	;	;
Ποσοστό Ανεργίας (%)	;	30

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά. (Μονάδες 18)

β) Το έτος 2016 η Υποθετική Οικονομία εξαιτίας ενός πολέμου πέρασε στη φάση της Καθόδου με πτώση της οικονομικής δραστηριότητας και με αποτέλεσμα να ανέλθει η Ανεργία στο 30%. Να αναφέρετε το είδος της Ανεργίας που επικρατεί στην Υποθετική Οικονομία το 2016 (μον. 1) και να την περιγράψετε (μον.6). (Μονάδες 7)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	2015	2016
Πληθυσμός	300.000	360.000
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	200.000	300.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	60.000
Απασχολούμενοι	160.000	210.000
Άνεργοι	40.000	90.000
Ποσοστό Ανεργίας (%)	20	30

α) Για το 2015

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 300.000 - 100.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 200.000 άτομα.

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Άνεργοι = 200.000 - 160.000 => Άνεργοι = 40.000 άτομα.

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{40.000}{200.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Ποσοστό Ανεργίας} = 20\%.$$

Για το 2016

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$30 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{300.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 6.000 \text{ άτομα}$$

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 300.000 - 90.000 => Απασχολούμενοι = 210.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Πληθυσμός = 300.000 + 60.000 => Πληθυσμός = 360.000 άτομα.

β) Ανεργία Ανεπαρκούς Ζήτησης (μον. 1).

Η ανεργία λόγω ανεπαρκούς ζήτησης, ονομαζόμενη και κεϋνσιανή ανεργία, είναι εκείνη που προέρχεται από την πτώση της οικονομικής δραστηριότητας στις φάσεις της καθόδου και της ύφεσης του οικονομικού κύκλου.

Πρόκειται, δηλαδή, για αδυναμία της συνολικής ζήτησης της οικονομίας να απορροφήσει τη συνολική προσφορά εργατικού δυναμικού. Η ανεργία αυτή έχει κυκλικό χαρακτήρα, δηλαδή επαναλαμβάνεται, και η διάρκειά της εξαρτάται από τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου

Θέμα #33142

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τα δεδομένα μίας υποθετικής Οικονομίας.

ΕΤΟΣ	2014	2015
Πληθυσμός	600.000	;
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	;	400.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	240.000
Απασχολούμενοι	480.000	;
Άνεργοι	;	;
Ποσοστό Ανεργίας (%)	;	2

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά. **(Μονάδες 18)**

β) Το έτος 2015 το 2% των Ανέργων είναι άνεργοι εργάτες των οποίων οι επιχειρήσεις που απασχολούνται είναι τουριστικές και κλείνουν προσωρινά μόνο τους Χειμερινούς μήνες. Να αναφέρετε το είδος της Ανεργίας που επικρατεί στην Υποθετική Οικονομία το 2015 (μον. 1) και να την περιγράψετε (μον.6). **(Μονάδες 7)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	2014	2015
Πληθυσμός	600.000	640.000
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	500.000	400.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	100.000	240.000
Απασχολούμενοι	480.000	392.000
Άνεργοι	20.000	8.000
Ποσοστό Ανεργίας (%)	4	2

α) Για το 2014

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 600.000 - 100.000 =>

Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός = 500.000 άτομα.

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Άνεργοι = 500.000 - 480.000 => Άνεργοι = 20.000 άτομα.

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{20.000}{500.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Ποσοστό Ανεργίας} = 4\%$$

Για το 2015

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$2 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{400.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 8.000 \text{ άτομα.}$$

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Απασχολούμενοι = 400.000 - 8.000 =>

Απασχολούμενοι = 392.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Πληθυσμός = 400.000 + 240.000 => Πληθυσμός = 640.000 άτομα.

β) Εποχιακή ανεργία (μον. 1).

Πολλές επιχειρήσεις, όπως, για παράδειγμα, οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και, συνεπώς, από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας (μον. 6).

Θέμα #33139

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τα δεδομένα μίας υποθετικής Οικονομίας.

ΕΤΟΣ	2018	2019
Πληθυσμός	;	120.000
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	80.000	;
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	20.000	;
Απασχολούμενοι	;	;
Άνεργοι	;	10.000
Ποσοστό Ανεργίας (%)	12,5	10

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα έξι (6) κενά. **(Μονάδες 18)**

β) Το έτος 2018 το 12,5% των Ανέργων είναι για τους Βιομηχανικούς Εργάτες αν και υπάρχει έλλειψη για Υπαλλήλους Τουριστικών Επιχειρήσεων. Ζητείται, να αναφέρετε το είδος της Ανεργίας που επικρατεί στην Υποθετική Οικονομία το 2018 (μον. 1) και να περιγράψετε που οφείλεται η παραπάνω Ανεργία και τι την δημιουργεί (μον.6).

(Μονάδες 7)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	2018	2019
Πληθυσμός	100.000	120.000
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	80.000	100.000
Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	20.000	20.000
Απασχολούμενοι	70.000	90.000
Άνεργοι	10.000	10.000
Ποσοστό Ανεργίας (%)	12,5	10

α) Για το 2018

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} \cdot 100 \Rightarrow$$

$$12,5 = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{80.000} \cdot 100 \Rightarrow \text{Αριθμός Ανέργων} = 10.000 \text{ άτομα.}$$

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Απασχολούμενοι = 80.000 – 10.000 => Απασχολούμενοι = 70.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός+Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός
=> Πληθυσμός = 80.000 + 20.000 => Πληθυσμός = 100.000 άτομα.

Για το 2019

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} 100 \Rightarrow$$

$$10 = \frac{10.000}{\text{Εργατικό Δυναμικό}} 100 \Rightarrow \text{Εργατικό Δυναμικό} = 100.000 \text{ άτομα.}$$

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι =>

Απασχολούμενοι = 100.000 – 10.000 => Απασχολούμενοι = 90.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός
=> Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός = 120.000 – 100.000 =>

β) Διαρθρωτική ανεργία (μον. 1).

Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικεύσεων (μον. 6)

Θέμα #33139

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τα δεδομένα μίας υποθετικής Οικονομίας.

ΕΤΟΣ	Πληθυσμός	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	Απασχολούμενοι	Άνεργοι
2021	;	40.000	7.000	36.000	;
2022	58.000	;	;	47.000	3.000

α) Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα τέσσερα (4) κενά. (Μονάδες 12)

β) Να υπολογίσετε το Ποσοστό Ανεργίας και για τα δύο έτη. (Μονάδες 8)

γ) Να υπολογίσετε την Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού μεταξύ των δύο ετών. (Μονάδες 5)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο τύπος και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΟΣ	Πληθυσμός	Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός	Απασχολούμενοι	Άνεργοι
2021	47.000	40.000	7.000	36.000	4.000
2022	58.000	50.000	8.000	47.000	3.000

α) Για το 2021

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός+Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός
=> Πληθυσμός = 40.000 + 7.000 => Πληθυσμός = 47.000 άτομα.

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι => Άνεργοι = 40.000 – 7.000 => Άνεργοι = 4.000 άτομα.

Για το 2022

Εργατικό Δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι = 47.000 + 3.000 = 50.000 άτομα.

Πληθυσμός = Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός + Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός

=> Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός = 58.000 – 50.000 => Οικονομικά Μη Ενεργός Πληθυσμός = 8.000 άτομα.

β) Ποσοστό Ανεργίας = $\frac{\text{Αριθμός Ανέργων}}{\text{Εργατικό Δυναμικό}}$ 100

Για το 2021

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{4.000}{40.000} 100 \Rightarrow$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = 10\%.$$

Για το 2022

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = \frac{3.000}{50.000} 100 \Rightarrow$$

$$\text{Ποσοστό Ανεργίας} = 6\%.$$

γ) Πραγματική Ποσοστιαία Μεταβολή Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού 2021 → 2022 =

$$\frac{\text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2022} - \text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2021}}{\text{Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός 2021}} \cdot 100.$$

$$= \frac{50.000 - 40.000}{40.000} \cdot 100 = 25\%.$$

Άρα, ο Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός της παραπάνω υποθετικής οικονομίας μεταξύ των ετών 2021 και 2022 αυξήθηκε κατά 25%

Θέμα #32342

ΘΕΜΑ 2ο

α) Πολλές φορές είναι χρήσιμο οι Δημόσιες Δαπάνες να διακρίνονται σε κατηγορίες. Μια διάκριση των δαπανών είναι σε Δαπάνες για Προϊόντα και Υπηρεσίες και σε Μεταβιβαστικές Πληρωμές. Ζητείται να αναφέρετε τι περιλαμβάνουν οι δαπάνες για προϊόντα και υπηρεσίες (μον. 3) και τι περιλαμβάνουν οι μεταβιβαστικές πληρωμές, (μον. 3). (Μονάδες 6)

β) Να περιγράψετε την παροχή Δημόσιων Αγαθών ως βασική λειτουργία του Κράτους. (Μονάδες 19)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Οι δαπάνες για προϊόντα και υπηρεσίες περιλαμβάνουν, όπως είναι αυτονόητο, τις δαπάνες για τους μισθούς των υπαλλήλων, για την αγορά προϊόντων κάθε είδους (από χαρτί γραφομηχανής μέχρι αεροπλάνο), για ενοίκια κτιρίων ή οικοπέδων κτλ. (μον. 3). Οι μεταβιβαστικές πληρωμές περιλαμβάνουν τα επιδόματα ανεργίας, τις υποτροφίες κτλ. (μον. 3).

β) Τα Δημόσια Αγαθά:

Συνήθως η απόκτηση και η χρησιμοποίηση ενός αγαθού προϋποθέτει την πληρωμή του αντιτίμου. Όποιος δεν μπορεί ή δε θέλει να πληρώσει το αντίτιμο αποκλείεται από την απόκτηση του αγαθού. Για τα αγαθά αυτά ισχύει η λεγόμενη αρχή του αποκλεισμού. Υπάρχουν όμως αγαθά για τα οποία δεν ισχύει η αρχή του αποκλεισμού. Αυτά είναι αγαθά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ταυτόχρονα από πολλά άτομα, χωρίς ο παραγωγός να μπορεί να αποκλείσει κάποιον, αν αυτός αρνηθεί να πληρώσει το αντίτιμο. Τέτοια προϊόντα είναι η εθνική άμυνα και η δημόσια ασφάλεια. Αν υπάρχει εθνική άμυνα για ορισμένους πολίτες, η ίδια άμυνα υπάρχει και για τους υπόλοιπους. Στην περίπτωση αυτή καμία ιδιωτική επιχείρηση δεν θα αναλάμβανε να προσφέρει προστασία για ορισμένους πολίτες, γιατί οι υπόλοιποι θα είχαν την ίδια προστασία είτε πλήρωναν είτε όχι, δηλαδή στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η αρχή του αποκλεισμού. Τα αγαθά αυτά ονομάζονται δημόσια αγαθά.

Θέμα #32329

ΘΕΜΑ 2ο

α) Το κράτος παίρνει μέτρα Αναδιανομής του Εισοδήματος μεταφέροντας εισοδήματα από τα πλουσιότερα προς τα φτωχότερα άτομα. Ζητείται να αναφέρετε τρία παραδείγματα Αναδιανομής του Εισοδήματος (μον. 3) και να περιγράψετε ποιος είναι ο σκοπός του Κράτους, όταν παίρνει τέτοια μέτρα, (μον. 4). (Μονάδες 7)

β) Να αναφέρετε ονομαστικά, τρεις βασικές επιδράσεις που έχουν οι Δημόσιες Δαπάνες και οι διάφορες μορφές Φορολογίας στη λειτουργία της Οικονομίας. (Μονάδες 6)

γ) Να περιγράψετε τρεις πηγές Εσωτερικού Δανεισμού του Δημοσίου. (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Τέτοια μέτρα είναι η πληρωμή επιδομάτων σε ανέργους, η δωρεάν ιατρική, φαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη των απόρων, η απαλλαγή από τη φορολογία των χαμηλών εισοδημάτων, η δωρεάν παιδεία κτλ.

(Αναφέρονται τρία παραδείγματα από τα παραπάνω) (μον. 3).

Σκοπός, του Κράτους, όταν παίρνει μέτρα αναδιανομής του εισοδήματος, είναι να επιτύχει κοινωνικά πιο αποδεκτή διανομή της συνολικής παραγωγής και να εξαλείψει τις περιπτώσεις μεγάλης φτώχειας σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού (μον. 4).

β) Οι τρεις βασικές επιδράσεις που έχουν οι δημόσιες δαπάνες και οι διάφορες μορφές φορολογίας στη λειτουργία της οικονομίας είναι:

α) Μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες.

β) Μεταβάλλουν το επίπεδο του εισοδήματος.

γ) Μεταβάλλουν το μέγεθος των επενδύσεων και, συνεπώς, το μέγεθος του κεφαλαίου της οικονομίας, με συνέπεια τη μεταβολή του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας.

γ) Τα δάνεια εσωτερικού που συνάπτει το Δημόσιο προέρχονται από τρεις πηγές. Μια πηγή είναι η Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή το ίδρυμα που έχει το προνόμιο της

έκδοσης χρήματος. Στην περίπτωση αυτή η Κεντρική Τράπεζα χρηματοδοτεί το Δημόσιο αυξάνοντας την ποσότητα του χρήματος (ουσιαστικά εκδίδοντας νέο χρήμα). Μια δεύτερη πηγή είναι οι αποταμιεύσεις του κοινού. Το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί από το κοινό εκδίδοντας ομολογιακό δάνειο. Με αυτόν τον τρόπο η αγοραστική δύναμη μεταφέρεται από τα άτομα στο Δημόσιο. Μια τρίτη πηγή είναι το εμπορικό τραπεζικό σύστημα, από το οποίο το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί με διάφορους τρόπους.

Θέμα #32321

ΘΕΜΑ 2ο

α) Οι Δημόσιες Δαπάνες και οι διάφορες μορφές Φορολογίας έχουν τρεις βασικές επιδράσεις στη λειτουργία της οικονομίας. (α) Μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες, (β) Μεταβάλλουν το επίπεδο του εισοδήματος, (γ) Μεταβάλλουν το μέγεθος των επενδύσεων. Ζητείται να περιγράψετε πως μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες. (Μονάδες 13)

β) Η οικονομική δραστηριότητα των μελών μιας κοινωνίας και οι μεταξύ τους συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσα σε ορισμένο θεσμικό πλαίσιο, δηλαδή σύμφωνα με ορισμένους κανόνες συμπεριφοράς. Αυτούς τους κανόνες συμπεριφοράς επιβάλλει και διατηρεί το Κράτος. Η ποικιλία των κανόνων που περιλαμβάνει το θεσμικό πλαίσιο είναι μεγάλη. Ζητείται να περιγράψετε την παροχή ορισμένου Θεσμικού πλαισίου από το Κράτος (στην περιγραφή να μην γίνει αναφορά παραδειγμάτων). (Μονάδες 12)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες. Δηλαδή περισσότεροι παραγωγικοί συντελεστές αφιερώνονται στην παραγωγή των προϊόντων, τα οποία το κράτος επιθυμεί για διάφορους λόγους να ενισχύσει, και λιγότεροι στην παραγωγή των προϊόντων, των οποίων την κατανάλωση θέλει να μειώσει. Για παράδειγμα, οι δημόσιες δαπάνες για βελτίωση της αγροτικής παραγωγής αυξάνουν την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ενώ αντίθετα, η επιβολή μεγάλης φορολογίας σε πολυτελή προϊόντα μειώνει τη ζήτησή τους και στη συνέχεια την παραγωγή.

β) Το σύνολο των κανόνων συμπεριφοράς αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο της οικονομίας και η τήρησή του έχει μεγάλη σημασία για την εύρυθμη λειτουργία της. Γι' αυτό η παραβίαση των κανόνων αυτών συνεπάγεται κυρώσεις που επιβάλλονται από το κράτος.

Φυσικά το θεσμικό πλαίσιο δεν είναι πάντοτε το ίδιο. Οι κανόνες συμπεριφοράς που διέπουν τις οικονομικές σχέσεις των ατόμων μεταβάλλονται, όταν οι υπάρχουσες συνθήκες επιβάλλουν αλλαγές.

Θέμα #34021

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 2.000	0%
2.001 - 10.000	7%
10.001 - 20.000	;
20.001 και άνω	;

α) Ο πολίτης Ζ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 1.260 ευρώ. Να υπολογίσετε το ποσοστό του φορολογικού συντελεστή. (Μονάδες 8)

β) Ο πολίτης Η δήλωσε ετήσιο εισόδημα 25.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 5.010 ευρώ. Να υπολογίσετε το ποσοστό του φορολογικού συντελεστή. (Μονάδες 9)

γ)
i) Να υπολογίσετε το φόρο εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Ζ και Η (μον. 6).

ii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου εισοδήματος ως προς το εισόδημα των πολιτών Ζ και Η (μον. 2); (Μονάδες 8)

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 2.000	0%
2.001 - 10.000	7%
10.001 - 20.000	14%
20.001 και άνω	21%

α) Ο πολίτης Ζ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 1.260 ευρώ.

$$2.000 \cdot 0\% + 8.000 \cdot 7\% + 5.000 \cdot X\% = 1.260 \Rightarrow 0 + 560 + 50X = 1.260 \Rightarrow$$

$$X = 14.$$

Άρα ο φορολογικός συντελεστής είναι 14%.

β) Ο πολίτης Η δήλωσε ετήσιο εισόδημα 25.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 5.010 ευρώ.

$$2.000 \cdot 0\% + 8.000 \cdot 7\% + 10.000 \cdot 14\% + 5.000 \cdot X\% = 5.010 \Rightarrow 0 + 560 + 2.000 + 1.400 + 50X = 5.010 \Rightarrow$$

$$X = 21.$$

Άρα ο φορολογικός συντελεστής είναι 21%.

γ)

i) Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Εισοδήματος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Εισόδημα

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ζ = $\frac{1.260}{15.000} \cdot 100 = 8,4\%$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Η = $\frac{5.010}{25.000} \cdot 100 = 20\%$.

Άρα ο φόρος εισοδήματος είναι 8,4% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ζ και 20% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Η (μον. 6).

ii) Ο φόρος εισοδήματος είναι Προοδευτικός φόρος. Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται (μον. 2).

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 5.000	0%
5.001 - 20.000	5%
20.001 - 40.000	;
40.001 και άνω	;

α) Ο πολίτης Γ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 40.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 2.750 ευρώ. Να υπολογίσετε το ποσοστό του φορολογικού συντελεστή. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης Ε δήλωσε ετήσιο εισόδημα 45.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 3.750 ευρώ. Να υπολογίσετε το ποσοστό του φορολογικού συντελεστή. **(Μονάδες 9)**

γ)

i) Να υπολογίσετε το φόρο εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Γ και Ε (μον. 6).

ii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου εισοδήματος ως προς το εισόδημα των πολιτών Γ και Ε (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 5.000	0%
5.001 - 20.000	5%
20.001 - 40.000	10%
40.001 και άνω	20%

α) Ο πολίτης Γ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 40.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 2.750 ευρώ.

$$5.000 \cdot 0\% + 15.000 \cdot 5\% + 20.000 \cdot X\% = 2.750 \Rightarrow 0 + 750 + 200 X = 2.750 \Rightarrow X = 10.$$

Άρα ο φορολογικός συντελεστής είναι 10%.

β) Ο πολίτης Ε δήλωσε ετήσιο εισόδημα 45.000 ευρώ και πλήρωσε φόρο εισοδήματος 3.750 ευρώ.

$$5.000 \cdot 0\% + 15.000 \cdot 5\% + 20.000 \cdot 10\% + 5.000 X\% = 3.750 \Rightarrow 0 + 750 + 2.000 + 50 X = 3.750 \Rightarrow$$

$$X = 20.$$

Άρα ο φορολογικός συντελεστής είναι 20%.

γ)

ι) Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Εισοδήματος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Γ = $\frac{2.750}{40.000} \cdot 100 = 6,8\%$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ε = $\frac{3.750}{45.000} \cdot 100 = 8,3\%$.

Άρα ο φόρος εισοδήματος είναι 6,8% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Γ και 8,3% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ε (μον. 6).

ii) Ο φόρος εισοδήματος είναι Προοδευτικός φόρος. Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται (μον. 2).

Θέμα #34019

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 5.000	10%
5.001 - 10.000	10%
10.001 - 15.000	10%
15.001 και άνω	10%

α) Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης Β, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 1.500 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε. **(Μονάδες 9)**

γ)

ι) Να υπολογίσετε το φόρο εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 6).

ii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου εισοδήματος ως προς το εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ.

$$5.000 \cdot \frac{10}{100} = 500\text{€}$$

$$5.000 \cdot \frac{10}{100} = 500\text{€}$$

$$5.000 \cdot \frac{10}{100} = 500\text{€}$$

$$5.000 \cdot \frac{10}{100} = 500\text{€}$$

Άρα ο φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης Α είναι $500+500+500+500 = 2.000\text{€}$.

β) Ο πολίτης Β πλήρωσε φόρο 1.500 ευρώ.

$$5.000 \cdot \frac{10}{100} + 5.000 \cdot \frac{10}{100} + x \cdot \frac{10}{100} = 1.500 \Rightarrow$$

$$500 + 500 + \frac{10}{100} x = 1.500 \Rightarrow$$

$$x = 5.000\text{€}.$$

Άρα το εισόδημα που δήλωσε ο πολίτης Β είναι, $5.000+5.000+5.000 = 15.000\text{€}$.

γ)

ι) Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Εισοδήματος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη A = $\frac{2.000}{20.000} 100 = 10\%$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη B = $\frac{1.500}{15.000} 100 = 10\%$.

Άρα ο φόρος εισοδήματος είναι 10% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη A και του πολίτη B (μον. 6).
ii)

Ο φόρος εισοδήματος είναι αναλογικός. Ένας φόρος λέγεται αναλογικός, όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Δηλαδή, ο φόρος είναι πάντοτε η ίδια αναλογία του εισοδήματος, ανεξάρτητα από το αν το εισόδημα αυξάνεται ή μειώνεται (μον. 2).

Θέμα #34018

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 10.000	0%
10.001 - 20.000	8%
20.001 - 30.000	16%
30.001 και άνω	24%

α) Ο πολίτης M δήλωσε ετήσιο εισόδημα 32.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης N, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 1.008 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε. **(Μονάδες 9)**

γ) i) Να υπολογίσετε το φόρο εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών M και N (μον. 6).

ii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου εισοδήματος ως προς το εισόδημα των πολιτών M και N (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο πολίτης M δήλωσε ετήσιο εισόδημα 32.000 ευρώ.

$$10.000 \frac{0}{100} = 0\text{€}$$

$$10.000 \frac{8}{100} = 800\text{€}$$

$$10.000 \frac{16}{100} = 1.600\text{€}$$

$$2.000 \frac{24}{100} = 480\text{€}$$

Άρα ο φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης M είναι $0+800+1.600+480 = 2.880\text{€}$.

β) Ο πολίτης N πλήρωσε φόρο 1.008 ευρώ.

$$10.000 \frac{0}{100} + 10.000 \frac{8}{100} + x \frac{16}{100} = 1.008 \Rightarrow$$

$$0 + 800 + \frac{16}{100} x = 1.008 \Rightarrow$$

$$x = 1.300\text{€}.$$

Άρα το εισόδημα που δήλωσε ο πολίτης N είναι, $10.000+10.000+1.300 = 21.300\text{€}$.

γ) i)

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Εισοδήματος}}{\text{Εισόδημα}} 100$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη M = $\frac{2.880}{32.000} 100 = 9\%$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη N = $\frac{1.008}{21.300} 100 = 4,7\%$.

Άρα ο φόρος εισοδήματος είναι 9% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη M και 4,7% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη N (μον. 6).

ii) Ο φόρος εισοδήματος είναι Προοδευτικός φόρος. Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται (μον. 2).

Θέμα #34017**ΘΕΜΑ 4^ο**

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 2.000	0%
2.001 - 10.000	7%
10.001 - 20.000	14%
20.001 και άνω	21%

α) Ο πολίτης Χ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης Ψ, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 210 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε. **(Μονάδες 9)**

γ) i) Να υπολογίσετε το φόρο εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Χ και Ψ (μον. 6).

ii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου εισοδήματος ως προς το εισόδημα των πολιτών Χ και Ψ (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο πολίτης Χ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 15.000 ευρώ.

$$2.000 \frac{0}{100} = 0€$$

$$8.000 \frac{7}{100} = 560€$$

$$5.000 \frac{14}{100} = 700€$$

Άρα ο φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης Χ είναι $0+560+700 = 1.260€$.

β) Ο πολίτης Ψ πλήρωσε φόρο 210 ευρώ.

$$2.000 \frac{0}{100} + x \frac{7}{100} = 210 \Rightarrow$$

$$0 + \frac{7}{100}x = 210 \Rightarrow$$

$$x = 3.000€.$$

Άρα το εισόδημα που δήλωσε ο πολίτης Ψ είναι, $2.000+3.000 = 5.000€$.

γ) i)

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Εισοδήματος}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Χ = $\frac{1.260}{15.000} \cdot 100 = 8,4\%$.

Φόρος εισοδήματος ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ψ = $\frac{210}{5.000} \cdot 100 = 4,2\%$.

Άρα ο φόρος εισοδήματος είναι 8,4% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Χ και 4,2% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Ψ (μον. 6).

ii) Ο φόρος εισοδήματος είναι Προοδευτικός φόρος. Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται (μον. 2).

Θέμα #34016**ΘΕΜΑ 4^ο**

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 5.000	0%
5.001 - 20.000	5%
20.001 - 40.000	10%
40.001 και άνω	20%

α) Ο πολίτης Κ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 45.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης Λ, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 1.500 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε. **(Μονάδες 9)**

γ) Καθένας από τους παραπάνω δύο πολίτες αγοράζει έναν υπολογιστή αξίας 2.000 ευρώ. Πληρώνει επιπλέον φόρο δαπάνης που υπολογίζεται με φορολογικό συντελεστή 25%.

i) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης (μον. 2).

ii) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Κ και Λ (μον. 4).

iii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου δαπάνης ως προς το εισόδημα των πολιτών Κ και Λ (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο πολίτης Κ δήλωσε ετήσιο εισόδημα 45.000 ευρώ.

$$5.000 \frac{0}{100} = 0€$$

$$15.000 \frac{5}{100} = 750€$$

$$20.000 \frac{10}{100} = 2.000€$$

$$5.000 \frac{20}{100} = 1.000€$$

Άρα ο φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης Κ είναι $0+750+2.000+1.000 = 3.750€$

β) Ο πολίτης Λ πλήρωσε φόρο 1.500 ευρώ.

$$5.000 \frac{0}{100} + 15.000 \frac{5}{100} + x \frac{10}{100} = 1.500 \Rightarrow$$

$$0 + 750 + \frac{10}{100} x = 1.500 \Rightarrow$$

$$x = 7.500€.$$

Άρα το εισόδημα που δήλωσε ο πολίτης Λ είναι, $5.000+15.000+7.500 = 27.500€$.

γ)

i) Φόρος Δαπάνης = Τιμή Προϊόντος · Φορολογικό Συντελεστή $\Rightarrow$ Φόρος Δαπάνης = $2.000 \frac{25}{100} \Rightarrow$

Φόρος Δαπάνης = 500€.

Άρα ο φόρος δαπάνης που θα πληρώσουν και ο πολίτης Κ και ο πολίτης Λ για την αγορά του υπολογιστή είναι 500€

ii) Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Δαπάνης}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Κ = $\frac{500}{45.000} \cdot 100 = 1,1\%$.

Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Λ = $\frac{500}{27.500} \cdot 100 = 1,8\%$.

Άρα ο φόρος δαπάνης είναι 1,1% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Κ και 1,8% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Λ.

iii)

Ο φόρος δαπάνης είναι Αντίστροφα προοδευτικός φόρος διότι ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος.

Θέμα #33607

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά τη φορολογία εισοδήματος:

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (σε €)	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ (%)
0 - 8.000	0%
8.001 - 15.000	10%
15.001 - 25.000	20%
25.001 και άνω	25%

α) Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ. Να υπολογίσετε το φόρο που θα πληρώσει με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. **(Μονάδες 8)**

β) Ο πολίτης Β, σύμφωνα με το ετήσιο εισόδημά του, πλήρωσε φόρο 3.000 ευρώ με βάση την παραπάνω κλίμακα εισοδήματος. Να υπολογίσετε το εισόδημα που δήλωσε. **(Μονάδες 9)**

γ) Καθένας από τους παραπάνω δύο πολίτες αγοράζει ένα ψυγείο αξίας 1.000 ευρώ. Πληρώνει επιπλέον φόρο δαπάνης που υπολογίζεται με φορολογικό συντελεστή 10%.

i) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης (μον. 2).

ii) Να υπολογίσετε το φόρο δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 4).

iii) Με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα ποιο είναι το συμπέρασμά σας για την αναλογικότητα του φόρου δαπάνης ως προς το εισόδημα των πολιτών Α και Β (μον. 2); **(Μονάδες 8)**

(Σημείωση: Σε καθένα από τα υποερωτήματα να γραφεί ο κατάλληλος τύπος υπολογισμού και να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί. Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να φτάνει μέχρι ένα (1) δεκαδικό ψηφίο).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Ο πολίτης Α δήλωσε ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ.

$$8.000 \frac{0}{100} = 0€$$

$$7.000 \frac{10}{100} = 700€$$

$$10.000 \frac{20}{100} = 2.000€$$

$$25.000 \frac{25}{100} = 6.250€$$

Άρα ο φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης Α είναι $0+700+2.000+6.250 = 8.950€$

β) Ο πολίτης Β πλήρωσε φόρο 3.000 ευρώ.

$$8.000 \frac{0}{100} + 7.000 \frac{10}{100} + 10.000 \frac{20}{100} + x \frac{25}{100} = 3.000 \Rightarrow$$

$$0 + 700 + 2.000 + \frac{25}{100}x = 3.000 \Rightarrow$$

$$x = 1.200€.$$

Άρα το εισόδημα που δήλωσε ο πολίτης Β είναι, $8.000+7.000+10.000+1.200 = 26.200€$.

γ)

i) Φόρος Δαπάνης = Τιμή Προϊόντος · Φορολογικό Συντελεστή =>

$$\text{Φόρος Δαπάνης} = 1.000 \frac{10}{100} \Rightarrow$$

Φόρος Δαπάνης = 100€.

Άρα ο φόρος δαπάνης που θα πληρώσουν και ο πολίτης Α και ο πολίτης Β για την αγορά του ψυγείου είναι 100€

ii)

Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα = $\frac{\text{Φόρος Δαπάνης}}{\text{Εισόδημα}} \cdot 100$.

Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Α = $\frac{100}{50.000} \cdot 100 = 0,2\%$.

Φόρος δαπάνης ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Β = $\frac{100}{26.200} \cdot 100 = 0,3\%$.

Άρα ο φόρος δαπάνης είναι 0,2% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Α και 0,3% ως ποσοστό στο εισόδημα του πολίτη Β.

iii) Ο φόρος δαπάνης είναι Αντίστροφα προοδευτικός φόρος διότι ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, όταν ή φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος.

Θέμα #32349

ΘΕΜΑ 2^ο

α) Να δώσετε τους ορισμούς της Φορολογικής βάσης και του Φορολογικού συντελεστή. **(Μονάδες 4)**

β) Οι Φόροι με κριτήριο την αναλογικότητα ή μη του φόρου διακρίνονται σε αναλογικούς, προοδευτικούς, και αντίστροφα προοδευτικούς. Ζητείται να περιγράψετε τους παραπάνω φόρους, χωρίς την αναφορά παραδειγμάτων.

(Μονάδες 21)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Φορολογική βάση είναι το εισόδημα, η περιουσία και η δαπάνη του φορολογουμένου. Ο φορολογικός συντελεστής είναι το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε κάθε μονάδα της φορολογικής βάσης και εκφράζεται ως ποσοστό.

β) Ένας φόρος λέγεται αναλογικός, όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. Δηλαδή, ο φόρος είναι πάντοτε η ίδια αναλογία του εισοδήματος, ανεξάρτητα από το αν το εισόδημα αυξάνεται ή μειώνεται.

Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση. Ο φόρος είναι αυξανόμενη αναλογία του εισοδήματος, καθώς το εισόδημα αυξάνεται.

Αντίστροφα προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, όταν η φορολογική βάση αυξάνεται και, κατά συνέπεια, ο συνολικός φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος. Τέτοιοι φόροι δεν είναι συνηθισμένοι. Ένας φόρος δαπάνης όμως μπορεί εύκολα να γίνει αντίστροφα προοδευτικός. Η αναλογία του φόρου μειώνεται, καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Γι' αυτό συνήθως λέγεται ότι οι φόροι δαπάνης επιβαρύνουν άμεσα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.

Θέμα #32344

ΘΕΜΑ 2ο

α) Πολλές φορές είναι χρήσιμο οι Δημόσιες Δαπάνες να διακρίνονται σε κατηγορίες. Μια διάκριση των δαπανών είναι σε Δαπάνες για Προϊόντα και Υπηρεσίες και σε Μεταβιβαστικές Πληρωμές. Ζητείται να περιγράψετε το κριτήριο με βάση το οποίο γίνεται η παραπάνω διάκριση. (Μονάδες 10)

β) Οι φόροι με κριτήριο τη φορολογική βάση, διακρίνονται σε φόρους εισοδήματος, φόρους περιουσίας και φόρους δαπάνης. Ζητείται να περιγράψετε τους παραπάνω φόρους. (Μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

α) Το κριτήριο με βάση το οποίο γίνεται η παραπάνω διάκριση είναι ότι οι δαπάνες για προϊόντα και υπηρεσίες δημιουργούν παραγωγή και εισόδημα και καταλήγουν να γίνουν αμοιβή κάποιου συντελεστή, για τη συμβολή του στην παραγωγή των αγαθών που αγοράζονται. Αντίθετα οι μεταβιβαστικές πληρωμές δεν αποτελούν τμήμα του εθνικού εισοδήματος, γιατί, παρότι είναι εισόδημα για τα άτομα που τις λαβαίνουν, δε δημιουργούν παραγωγή και ουσιαστικά είναι μεταβιβάσεις μεταξύ ατόμων.

β) Οι φόροι εισοδήματος, που λέγονται και άμεσοι φόροι, υπολογίζονται με βάση το εισόδημα του φορολογούμενου προσώπου, που μπορεί να είναι κάποιο φυσικό πρόσωπο, δηλαδή κάποιος άνθρωπος, ή κάποιο νομικό πρόσωπο, δηλαδή μια επιχείρηση, εταιρεία κτλ. Για τον προσδιορισμό του εισοδήματος, επί του οποίου καταβάλλεται ο φόρος, λαμβάνονται υπόψη διάφορες απαλλαγές, εκπτώσεις κτλ. Ο φόρος περιουσίας καταβάλλεται επί της καθαρής αξίας της περιουσίας καθώς και σε περιπτώσεις μεταβίβασης περιουσίας λόγω κληρονομιάς, δωρεάς κτλ. Οι φόροι δαπάνης είναι ποσά που πληρώνει ο αγοραστής, όταν αγοράσει το προϊόν στο οποίο επιβάλλεται φόρος και έτσι η τιμή του προϊόντος αυξάνεται. Στους φόρους δαπάνης, που λέγονται και έμμεσοι, περιλαμβάνονται και οι δασμοί, που ουσιαστικά είναι φόροι επί εισαγόμενων προϊόντων. Σε πολλά εισαγόμενα προϊόντα, τα χαρακτηριζόμενα ως πολυτελή, ο δασμός είναι πολύ μεγάλος.

Θέμα #32350

ΘΕΜΑ 2ο

- α) Να περιγράψετε τι περιέχει ο Κρατικός Προϋπολογισμός. (Μονάδες 6)
- β) Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής. Σχολιάστε την παραπάνω φράση. (Μονάδες 10)
- γ) Να περιγράψετε τις τρεις μορφές τις οποίες μπορεί να πάρει ο Κρατικός Προϋπολογισμός με κριτήριο τη σχέση των εσόδων και των δαπανών. (Μονάδες 9)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 2ο

α) Ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ένας λογαριασμός που περιέχει όλες τις δαπάνες που προβλέπεται να γίνουν από το Κράτος μέσα σε ένα έτος και όλα τα έσοδα που προβλέπεται να εισπράξει το Κράτος κατά το ίδιο έτος.

β) Ο κρατικός προϋπολογισμός δείχνει με μεγάλη λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι δημόσιες δαπάνες στους διάφορους τομείς της οικονομίας καθώς επίσης τις πηγές από τις οποίες εισρέουν τα έσοδα προς το Δημόσιο. Η κατανομή των δημόσιων δαπανών και η επιβολή φόρων δείχνει και την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, γι' αυτό και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

γ) Ο προϋπολογισμός του Κράτους μπορεί να είναι πλεονασματικός, δηλ. τα έσοδα να υπερβαίνουν τις δαπάνες, ή ελλειμματικός, δηλ. οι δαπάνες να υπερβαίνουν τα έσοδα. Φυσικά, μπορεί να είναι ισοσκελισμένος.

Θέμα #32351

ΘΕΜΑ 4ο

Έστω το υποθετικό Κράτος «Κ» με την παρακάτω κατανομή δημοσίων δαπανών και δημοσίων εσόδων, στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2020:

Οι δαπάνες για την Παιδεία είναι 40.000.000 €,
Οι δαπάνες για την Ασφάλεια είναι 110.000.000 €,
Τα έσοδα από Φόρους Εισοδήματος είναι 40.000.000 €,
Τα έσοδα από Φόρους Περιουσίας είναι 50.000.000 €,
Τα έσοδα από Φόρους Δαπάνης είναι 10.000.000 €.

Ζητείται:

α) Αν ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2020 είναι ισοσκελισμένος και δεν υπάρχουν άλλες δαπάνες πέρα από τις παραπάνω, να υπολογίσετε την αξία των υπολοίπων εσόδων του Κράτους «Κ». **(Μονάδες 20)**

β) Από τι εξαρτάται η κατάσταση του Προϋπολογισμού;
(Σημείωση: Να γίνουν οι κατάλληλοι υπολογισμοί.) **(Μονάδες 5)**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ 4ο

α)

Έσοδα =

Φόροι Εισοδήματος + Φόροι Περιουσίας + Φόροι Δαπάνης + Υπόλοιπα Έσοδα =

= 40.000.000 + 50.000.000 + 10.000.000 + Υπόλοιπα Έσοδα =>

Έσοδα = 100.000.000 € + Υπόλοιπα Έσοδα.

Δαπάνες = Δαπάνες για Παιδεία + Δαπάνες για Ασφάλεια =

= 40.000.000 + 110.000.000 =>

Δαπάνες = 150.000.000 €.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός το 2020 είναι ισοσκελισμένος.

Δηλαδή, Έσοδα = Δαπάνες.

Δαπάνες = 150.000.000 €.

Άρα Έσοδα = 150.000.000 €.

Υπόλοιπα Έσοδα = 150.000.000 - 100.000.000 = 50.000.000 €.

Άρα η αξία των υπολοίπων εσόδων του Κράτους «Κ» για το 2020, είναι 50.000.000€.

β) Η κατάσταση του προϋπολογισμού θα εξαρτηθεί από τη γενική οικονομική συγκυρία και από την οικονομική πολιτική που η κυβέρνηση θέλει να εφαρμόσει.